

Službeni list

Europske unije

L 67

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Godište 63.

5. ožujka 2020.

Sadržaj

II. Nezakonodavni akti

UREDBE

- ★ Uredba Komisije (EU) 2020/354 od 4. ožujka 2020. o utvrđivanju popisa predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene i stavljanju izvan snage Direktive 2008/38/EZ ⁽¹⁾ 1
- ★ Uredba Komisije (EU) 2020/355 od 26. veljače 2020. o izmjeni Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uporabe poliglicerol poliricinoleata (E 476) u tekućim emulzijama biljnog ulja ⁽¹⁾ 28
- ★ Uredba Komisije (EU) 2020/356 od 4. ožujka 2020. o izmjeni Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uporabe polisorbata (E 432–436) u gaziranim pićima ⁽¹⁾ 31
- ★ Provedbena Uredba Komisije (EU) 2020/357 od 4. ožujka 2020. o izmjeni Uredbe (EU) 2018/395 u pogledu dozvola pilota balona ⁽¹⁾ 34
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/358 od 4. ožujka 2020. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2018/1976 u pogledu dozvola pilota jedrilice ⁽¹⁾ 57
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/359 od 4. ožujka 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ 82

DIREKTIVE

- ★ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2020/360 od 17. prosinca 2019. o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga IV. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo u platiniranim platinskim elektrodama koje se koriste za određena mjerenja vodljivosti ⁽¹⁾ 109

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

Akti čiji su naslovi tiskani običnim slovima su oni koji se odnose na svakodnevno upravljanje poljoprivrednim pitanjima, a općenito vrijede ograničeno razdoblje.

Naslovi svih drugih akata tiskani su masnim slovima, a prethodi im zvjezdica.

- ★ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2020/361 od 17. prosinca 2019. o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga III. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za uporabu šesterovalentnog kroma kao antikoroziivnog sredstva u rashladnom sustavu od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima ⁽¹⁾..... 112
- ★ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2020/362 od 17. prosinca 2019. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadnim vozilima u pogledu izuzeća za šesterovalentni krom kao antikoroziivno sredstvo za rashladne uređaje od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima vozila za kampiranje ⁽¹⁾ 116
- ★ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2020/363 od 17. prosinca 2019. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadnim vozilima u pogledu određenih izuzeća za olovo i spojeve olova u komponentama ⁽¹⁾ 119
- ★ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2020/364 od 17. prosinca 2019. o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga IV. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za uporabu kadmija u određenim cijevima videokamera otpornih na zračenje ⁽¹⁾ 122
- ★ Delegirana Direktiva Komisije (EU) 2020/365 od 17. prosinca 2019. o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga III. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo u lemu i završnim obradama za primjene u određenim ručnim motorima s unutarnjim izgaranjem ⁽¹⁾ 125
- ★ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2020/366 od 17. prosinca 2019. o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga IV. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo kao termičkog stabilizatora u polivinil-kloridu koji se upotrebljava u određenim *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima za analizu krvi i drugih tjelesnih tekućina i plinova ⁽¹⁾..... 129
- ★ Direktiva Komisije (EU) 2020/367 od 4. ožujka 2020. o izmjeni Priloga III. Direktivi 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu utvrđivanja metoda procjene štetnih učinaka buke iz okoliša ⁽¹⁾..... 132

ODLUKE

- ★ Provedbena Odluka Komisije (EU) 2020/368 od 3. ožujka 2020. o odobrenju plana za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja na određenim područjima Slovačke (priopćeno pod brojem dokumenta C(2020) 1157) ⁽¹⁾ 137
- ★ Odluka Komisije (EU) 2020/369 od 4. ožujka 2020. o dodjeli ovlasti za izdavanje vanjskog upozorenja subjektima koji zastupaju interese potrošača i trgovaca na razini Unije u skladu s Uredbom (EU) 2017/2394 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾..... 139

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

II

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/354

od 4. ožujka 2020.

o utvrđivanju popisa predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene i stavljanju izvan snage Direktive 2008/38/EZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje, izmjeni Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 79/373/EEZ, Direktive Komisije 80/511/EEZ, direktiva Vijeća 82/471/EEZ, 83/228/EEZ, 93/74/EEZ, 93/113/EZ i 96/25/EZ te Odluke Komisije 2004/217/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 5.,

budući da:

- (1) Stavljanje na tržište i korištenje hrane za životinje uređeno je Uredbom (EZ) br. 767/2009. U skladu s člankom 9. te uredbe hrana za životinje za posebne hranidbene namjene može se staviti na tržište samo ako se njezina namjena korištenja nalazi na popisu predviđenih namjena korištenja u skladu s člankom 10. te uredbe.
- (2) Direktivom Komisije 2008/38/EZ ⁽²⁾ utvrđen je popis predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene.
- (3) U dijelu A Priloga I. Direktivi 2008/38/EZ utvrđene su opće odredbe za hranu za životinje za posebne hranidbene namjene. S obzirom na znanstveni i tehnološki razvoj te zahtjeve za označivanje utvrđene Uredbom (EZ) br. 767/2009, navedene opće odredbe potrebno je preispitati.
- (4) Člancima od 11. do 17. Uredbe (EZ) br. 767/2009 utvrđena su nova načela i pravila za stavljanje na tržište hrane za životinje, uključujući označivanje. Zato je nekoliko unosa na popisu predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene u dijelu B Priloga I. Direktivi 2008/38/EZ zastarjelo i to djelomično zbog oskudnih i preopćenitih opisa karakteristika u stupcu „Osnovne hranidbene karakteristike”. Kontrolnim tijelima vrlo je teško provjeravati usklađenost takvih unosa s odredbama Uredbe (EZ) br. 767/2009, uključujući i to ispunjava li određeni sastav predmetne hrane za životinje odgovarajuću posebnu hranidbenu namjenu.
- (5) U skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 767/2009 Komisija je primila niz zahtjeva za izmjenu uvjeta koji se odnose na nekoliko predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene i koji su zastarjeli. Trebalo bi ukloniti zastarjele unose za koje nije podnesen zahtjev ili za koje je zahtjev povučen.

⁽¹⁾ SL L 229, 1.9.2009., str. 1.

⁽²⁾ Direktiva Komisije 2008/38/EZ od 5. ožujka 2008. o utvrđivanju popisa predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene (SL L 62, 6.3.2008., str. 9.).

- (6) Kada je riječ o drugim predviđenim namjenama korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene navedenima u dijelu B Priloga I. Direktivi 2008/38/EZ, potrebno je izmijeniti odredbe koje se odnose na osnovna hranidbena svojstva i podatke o označivanju kako bi ih se prilagodilo znanstvenom i tehnološkom napretku te kako bi se poboljšala provedivost i jasnoća tih odredbi.
- (7) Nadalje, Komisija je u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 767/2009 primila zahtjeve za dodavanje posebnih hranidbenih namjena „potpora energetskeg metabolizmu i funkciji mišića u slučaju rabdomiolize” i „potpora u stresnim situacijama koja će dovesti do smanjenja povezanog ponašanja” na popis predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene.
- (8) Komisija je sve zahtjeve, uključujući popratnu dokumentaciju, stavila na raspolaganje državama članicama.
- (9) Nakon ocjene dokumentacije iz tih zahtjeva Stalni odbor za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje („Odbor”) potvrdio je da specifični sastav predmetne hrane za životinje ispunjava odgovarajuću posebnu predviđenu hranidbenu namjenu i da nema štetne učinke na zdravlje životinja, zdravlje ljudi, okoliš ili dobrobit životinja.
- (10) Na temelju prethodno navedenih razmatranja trebalo bi ažurirati popis predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene.
- (11) Budući da ne postoje sigurnosni razlozi zbog kojih bi se nove opće odredbe i ažurirani popis predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene trebali odmah primjenjivati, primjereno je predvidjeti prijelazne mjere kako bi se izbjegle nepotrebne smetnje u poslovnoj praksi i nepotrebno administrativno opterećenje subjekata.
- (12) Radi jasnoće i racionalnosti Direktivu 2008/38/EZ trebalo bi staviti izvan snage i zamijeniti uredbom koja ne sadržava elemente koje bi države članice morale prenijeti u nacionalno zakonodavstvo. Zadnje izmjene te direktive naknadno su unesene uredbama jer se dotične odredbe nisu morale prenositi u nacionalno zakonodavstvo. K tome, opći zahtjevi za stavljanje na tržište i korištenje hrane za životinje za posebne hranidbene namjene utvrđeni su u Uredbi (EZ) br. 767/2009.
- (13) Kako bi države članice mogle provesti potrebne prilagodbe, potrebno je za to osigurati odgovarajuće razdoblje prije početka primjene ove Uredbe.
- (14) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Hrana za životinje za posebne hranidbene namjene u smislu Uredbe (EZ) br. 767/2009 može se staviti na tržište samo ako:

- je u skladu s općim odredbama za hranu za životinje za posebne hranidbene namjene utvrđene u dijelu A Priloga ovoj Uredbi; i
- njezina predviđena namjena korištenja uključena je u dio B Priloga ovoj Uredbi te je u skladu s odredbama za odgovarajući unos.

Članak 2.

Odstupajući od članka 1., hrana za životinje za posebne hranidbene namjene koja je u skladu s odredbama Direktive 2008/38/EZ može se nastaviti stavljati na tržište, pod uvjetom da je zahtjev za njezinu predviđenu namjenu korištenja podnesen Komisiji u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 767/2009 prije 25. ožujka 2021., te sve dok Komisija ne donese odluku o odgovarajućem zahtjevu.

Članak 3.

Hrana za životinje za posebne hranidbene namjene koja je označena prije 25. ožujka 2022. u skladu s pravilima primjenjivima prije 25. ožujka 2020., može se nastaviti stavljati na tržište i upotrebljavati dok se ne potroše postojeće zalihe.

Članak 4.

Direktiva 2008/38/EZ stavlja se izvan snage.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 25. prosinca 2020.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

DIO A

Opće odredbe u pogledu hrane za životinje za posebne hranidbene namjene

1. U slučaju kada se u stupcu 2. dijela B navodi više od jedne skupine osnovnih hranidbenih svojstava, označenih s „i/ili”, za istu posebnu hranidbenu namjenu, proizvođač se može koristiti jednom ili objema skupinama osnovnih svojstava za postizanje posebne hranidbene namjene utvrđene u stupcu 1. dijela B. U stupcu 4. dijela B navode se za svaku opciju odgovarajući podaci o označivanju.
2. Ako se za osnovna hranidbena svojstva u stupcu 2. dijela B navodi količina, primjenjuju se odredbe članka 17. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 767/2009 i dopuštena odstupanja iz Priloga IV. toj uredbi. Ako u tom prilogu nije utvrđeno odstupanje za odgovarajući podatak na oznaci, dopušteno je tehničko odstupanje od +/- 15 %.
3. Ako se u stupcu 2. ili stupcu 4. dijela B navodi dodatak hrani za životinje, primjenjuju se odredbe o odobravanju dodataka hrani za životinje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te upotreba tih dodataka mora biti u skladu s navedenim osnovnim hranidbenim svojstvima.
4. Ako se u stupcu 4. dijela B mora navesti tvar koja je odobrena i kao dodatak hrani za životinje te popraćena izrazom „ukupno”, ukupni sadržaj te tvari navodi se pod naslovom „Analitički sastav”.
5. U deklaracijama koje se navode u skladu sa stupcem 4. dijela B mora se iskazivati količina ne dovodeći u pitanje Direktivu 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
6. Preporučeni rok uporabe naveden u stupcu 5. dijela B obuhvaća razdoblje u kojem se očekuje postizanje hranidbene namjene. Proizvođači mogu odrediti precizniji rok uporabe, unutar utvrđenih granica.
7. Ako je hrana za životinje za posebne hranidbene namjene predviđena za postizanje više posebnih hranidbenih namjena, mora biti u skladu sa svakim odgovarajućim unosom u dijelu B.
8. U slučaju dopunskih krmnih smjesa za posebne hranidbene namjene, upute za primjerenu upotrebu moraju sadržavati upute za pripremu uravnoteženog dnevnog obroka.
9. Ako je hrana za životinje za posebne hranidbene namjene prema primjerenoj upotrebi namijenjena za pojedinačno oralno davanje putem bolusa, to je utvrđeno u stupcu „ostale odredbe” odgovarajuće hrane za životinje. Takva hrana za životinje, uključujući eventualnu glazuru, sadržava isključivo krmiva i dodatke hrani za životinje, osim ako je u odgovarajućem unosu navedeno drugačije. Preporučuje se da hranu za životinje namijenjenu za pojedinačno oralno davanje daje veterinar ili druga stručna osoba.
10. Ako se hrana za životinje za posebne hranidbene namjene stavlja na tržište u obliku bolusa koji je krmivo ili dopunska krmna smjesa namijenjena za pojedinačno oralno davanje s usporenim otpuštanjem (koje traje više od 24 sata) spojeva, na oznaci takve hrane za životinje navodi se, prema potrebi, najduže razdoblje kontinuiranog otpuštanja bolusa i dnevne stope otpuštanja za svaki dodatak hrani za životinje za koji je utvrđen najviši udio u potpunoj krmnoj smjesi. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje koji stavlja bolus na tržište mora dokazati da dnevna raspoloživa razina dodatka hrani za životinje u probavnom traktu neće premašiti, ako je primjenjivo, utvrđenu najvišu količinu dodatka po kilogramu potpune krmne smjese tijekom cijelog razdoblja hranjenja (učinak usporenog otpuštanja). To dokazuje na temelju stručno ocijenjene metodologije ili interne analize.
11. U slučaju predviđenih namjena korištenja za koje je u stupcu 2. za dopunsku krmnu smjesu dopuštena koncentracija određenih dodataka hrani za životinje koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi, koncentracija tih dodataka hrani za životinje ne smije biti više od 500 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi, osim u slučaju bolusa kako je navedeno u točki 10. Uključivanjem takve dopunske krmne smjese u ishranu životinje osigurava se da je unos hrane te životinje u skladu s utvrđenom najvišom količinom u potpunoj krmnoj smjesi.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o dodacima hrani za životinje (SL L 268, 18.10.2003., str. 29.).

⁽²⁾ Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30.4.2004., str. 45.).

DIO B

Popis predviđenih namjena korištenja

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
10.	Potpora radu bubrega u slučaju kronične bubrežne insuficijencije ⁽¹⁾	Bjelančevine visoke kvalitete i fosfor ≤ 5 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾ i sirove bjelančevine ≤ 220 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi	— Izvori bjelančevina — Kalcij — Fosfor — Kalij — Natrij — Esencijalne masne kiseline (ako su dodane)	Početno do šest mjeseci ⁽³⁾	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Preporučena probavljivost bjelančevina: najmanje 85 %. 3. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinarara.” 4. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.”
		Smanjena apsorpcija fosfora uključivanjem lantanova karbonata oktahidrata	Odrasli psi	— Izvori bjelančevina — Kalcij — Fosfor — Kalij — Natrij — Esencijalne masne kiseline (ako su dodane) — Lantan karbonat oktahidrat	Početno do šest mjeseci ⁽³⁾	1. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinarara.” 2. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.”
		Bjelančevine visoke kvalitete i fosfor ≤ 6,5 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾ i sirove bjelančevine ≤ 320 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Mačke	— Izvori bjelančevina — Kalcij — Fosfor — Kalij — Natrij — Esencijalne masne kiseline (ako su dodane)	Početno do šest mjeseci ⁽³⁾	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Preporučena probavljivost bjelančevina: najmanje 85 %. 3. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinarara.” 4. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.”
		Smanjena apsorpcija fosfora uključivanjem lantanova karbonata oktahidrata	Odrasle mačke	— Izvori bjelančevina — Kalcij — Fosfor — Kalij — Natrij	Početno do šest mjeseci ⁽³⁾	1. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinarara.” 2. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.”

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
				<ul style="list-style-type: none"> — Esencijalne masne kiseline (ako su dodane) — Lantan karbonat oktahidrat 		
		<p>Visoka kaloričnost s više od 8,8 MJ/kg hrane za životinje s udjelom vlage od 12 %.</p> <p>Lakoprobavljivi i vrlo ukusni izvori škroba.</p> <p>Ograničena razina bjelančevina: ≤ 106 g sirovih bjelančevina/kg hrane za životinje s udjelom vlage od 12 %.</p> <p>Razina natrija: 2 g/100 kg tjelesne mase dnevno.</p> <p>Visoka razina zbroja eikozapentaenske i dokozahexaenske kiseline ≥ 0,2 g po kilogramu tjelesne mase^{0,75} dnevno</p>	Kopitari	<ul style="list-style-type: none"> — Bjelančevine i izvori bjelančevina — Kalcij — Fosfor — Kalij — Magnezij — Natrij — Zbroj eikozapentaenske i dokozahexaenske kiseline 	Početno do šest mjeseci Dugoročno ili do rješavanja problema	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao dopunska krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti mišljenje veterinar.” — Dopunsku krmnu smjesu ne bi trebalo upotrebljavati u slučaju hipernatremije i hiperkloremije. — Dopunska krmna smjesa trebala bi zadovoljiti barem 10 do 20 % dnevnih energetske potreba (približno od 0,05 do 0,1 MJ/kg tjelesne mase^{0,75} dnevno). 3. Obrokom bi se trebala pružiti energija > 0,62 MJ/kg tjelesne mase^{0,75} dnevno. 4. Obrok ne smije imati više od 50 mg kalcija/kg suhe tvari dnevno. 5. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.”
11.	Smanjenje nastanka oksalatnih kamenaca	Niska razina kalcija, niska razina vitamina D te svojstva zaluživanja mokraćne	Psi i mačke	<ul style="list-style-type: none"> — Fosfor — Kalcij — Natrij — Magnezij — Kalij — Kloridi — Sumpor — Vitamin D (ukupno) — Hidroksiprolin — Tvari koje zalužuju mokraćnu 	Do šest mjeseci	Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinar.”

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
12.	Regulacija opskrbe glukozom (<i>Diabetes mellitus</i>)	Ukupni šećeri (monosaharidi i disaharidi) ≤ 62 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi i mačke	<ul style="list-style-type: none"> — Izvori ugljikohidrata — Eventualna obrada ugljikohidrata — Škrob — Ukupni šećeri — Fruktaza (ako je dodana) — Esencijalne masne kiseline (ako su dodane) — Izvori kratkolančanih i dugolančanih masnih kiselina (ako su dodane) 	Početno do šest mjeseci	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> — „Niska razina monosaharida i disaharida” — „Preporučuje se prije korištenja i produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinarara.”
13.	Smanjenje intolerancije na sastojke i hranjive tvari ⁽⁴⁾	Odabrani i ograničeni broj izvora bjelančevina i/ili izvori hidroliziranih bjelančevina i/ili odabrani izvori ugljikohidrata	Psi i mačke	<ul style="list-style-type: none"> — Izvori bjelančevina, uključujući eventualnu obradu (ako su dodane). — Izvori ugljikohidrata, uključujući eventualnu obradu (ako su dodani). — Esencijalne masne kiseline (ako su dodane) 	Od tri do osam tjedana: ako nestanu znakovi intolerancije, ova se hrana za životinje može početno koristiti do godine dana.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Preporučuje se ograničavanje broja glavnih izvora bjelančevina na 3. 3. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> — odgovarajuću kombinaciju osnovnih hranidbenih svojstava, prema potrebi — „Preporučuje se prije korištenja i produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinarara.”
14.	Smanjenje nastanka cistinskih kamenaca	Svojstva zaluživanja mokraćne i sirove bjelančevine ≤ 160 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾ ili Bjelančevine odabrane zbog ograničenog udjela cistina i cisteina (npr. kazein, bjelančevine graška, bjelančevine soje) i sirove bjelančevine ≤ 220 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi	<ul style="list-style-type: none"> — Sumporne aminokiseline (ukupno) — Izvori bjelančevina — Natrij — Kalij — Kloridi — Tvari koje zalužuju mokraćnu (ako su dodane) 	Početno do 6 mjeseci	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.” 3. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> — „Svojstva zaluživanja mokraćne i niska razina bjelančevina” ili „Niska razina odabranih bjelančevina”, prema potrebi. — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti mišljenje veterinarara.”

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
						4. Napomena za veterinaru ili nutricionista: svojstva zaluživanja znači da bi se ishrana trebala formulirati tako da se postigne pH mokraćce ≥ 7 .
15.	Uvođenje uobičajene prehrane, oporavak ⁽²⁾	Lakoprobavljivi sastojci s kaloričnošću $\geq 3\,520$ kcal i sirove bjelančevine ≥ 250 g po kilogramu potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % ⁽²⁾ Lakoprobavljivi sastojci s kaloričnošću $\geq 3\,520$ kcal i sirovim bjelančevinama ≥ 270 g po kilogramu potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi Mačke	— Izvori lakoprobavljivih sastojaka, uključujući njihovu eventualnu obradu — Energetska vrijednost	Do postizanja oporavka	1. Preporučena prividna probavljivost suhe tvari ≥ 80 % ili organskih tvari ≥ 85 %. 2. Ako je posebno navedeno da se hrana za životinje daje sondom, na pakiranju, spremniku ili oznaci navesti: „Davati pod nadzorom veterinara.” 3. Na oznaci se mogu navesti posebne okolnosti za koje je predviđena dijetetska hrana za životinje. 4. Na oznaci navesti: „Visoka kaloričnost, visoka koncentracija esencijalnih hranjivih tvari i lakoprobavljivih sastojaka”
16.	Smanjenje nastanka uratnih kamenaca	Sirove bjelančevine ≤ 130 g/kg potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % ⁽²⁾ ili Sirove bjelančevine ≤ 220 g/kg potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % ⁽²⁾ i odabrani izvori bjelančevina	Psi	— Izvori bjelančevina	Do šest mjeseci ili doživotno u slučaju ireverzibilnog poremećaja metabolizma mokraćne kiseline	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Pri odabiru izvora bjelančevina potrebno je uzeti u obzir kvalitetu bjelančevina i razinu purina. Primjeri odabranih izvora bjelančevina visoke kvalitete s niskom razinom purina uključuju jaja, kazein, bjelančevine soje i kukuruzni gluten. 3. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.” 4. Na oznaci navesti: — „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinara.” — „Niska razina bjelančevina” ili „Ograničena razina bjelančevina i odabrani izvori bjelančevina”, prema potrebi.

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
		Sirove bjelančevine ≤ 317 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Mačke			<ol style="list-style-type: none"> Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. Pri odabiru izvora bjelančevina potrebno je uzeti u obzir kvalitetu bjelančevina i razinu purina. Primjeri odabranih izvora bjelančevina visoke kvalitete s niskom razinom purina uključuju jaja, kazein, bjelančevine soje i kukuruzni gluten. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinarara.” „Ograničena razina bjelančevina” U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.”
17.	Otapanje struvitnih kamena- ca ⁽⁶⁾	Svojstva podzasićivanja ⁽⁷⁾ mokraće za struvit i/ili Svojstva zakiseljavanja mokraće ⁽⁸⁾ i Magnezij ≤ 1,8 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi i mačke	<ul style="list-style-type: none"> — Fosfor — Kalcij — Natrij — Magnezij — Kalij — Klorid — Sumpor 	Od pet do 12 tjedana	<ol style="list-style-type: none"> Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinarara.” „Svojstva podzasićivanja mokraće za struvit i/ili Svojstva zakiseljavanja mokraće.” U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.” Izjava o sukladnosti kojom se potkrepljuju svojstva podzasićivanja i/ili zakiseljavanja ishrane daje se na zahtjev relevantnim nadležnim tijelima.
18.	Smanjenje ponovne pojave struvitnih kamena- naca ⁽⁶⁾	Potpuna krmna smjesa sa svojstvima podzasićivanja ⁽⁷⁾ ili metastabilizacije ⁽⁹⁾ mokraće za struvit i/ili Ishrana sa svojstvima zakiseljavanja mokraće ⁽⁸⁾ i	Psi i mačke	<ul style="list-style-type: none"> — Fosfor — Kalcij — Natrij — Magnezij — Kalij — Klorid — Sumpor 	Početno do 6 mjeseci	<ol style="list-style-type: none"> Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinarara.” „Svojstva podzasićivanja ili metastabilizacije mokraće za struvit i/ili Svojstva zakiseljavanja mokraće”

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
		Magnezij ≤ 1,8 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % (?)				3. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.” 4. Izjava o sukladnosti kojom se potkrepljuju svojstva podzasićenosti ili metastabilizacije i/ili zakiseljavanja ishrane daje se na zahtjev relevantnim nadležnim tijelima.
19.	Uravnotežene hranjive tvari kod slabe probave ⁽¹⁰⁾	Lakoprobavljiva ishrana: Prividna probavljivost — hrane za životinje s niskim udjelom vlaknine (sirova vlaknina ≤ 44 g po kilogramu potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % (?)); Sirove bjelančevine ≥ 85 % Sirova mast ≥ 90 % ili — hrane za životinje obogaćene vlakninom (sirova vlaknina > 44 g po kilogramu potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % (?)); Sirove bjelančevine ≥ 80 % Sirova mast ≥ 80 %	Psi i mačke	— Izvori lakoprobavljivih sastojaka, uključujući njihovu eventualnu obradu	Početno do 12 tjedana te doživotno u slučajevima kronične insuficijencije gušterače	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: — „Lakoprobavljiva hrana za životinje” — „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinara.”
20.	Smanjenje poremećaja resorpcije u crijevima	Lakoprobavljiva ishrana: Prividna probavljivost — hrane za životinje s niskim udjelom vlaknine (sirova vlaknina ≤ 44 g po kilogramu potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % (?)); Sirove bjelančevine ≥ 85 % Sirova mast ≥ 90 % ili — hrane za životinje obogaćene vlakninom (sirova vlaknina > 44 g po kilogramu potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % (?)); Sirove bjelančevine ≥ 80 % Sirova mast ≥ 80 %	Psi i mačke	— Izvori lakoprobavljivih sastojaka, uključujući njihovu eventualnu obradu — Natrij — Kalij	Do 12 tjedana	Na oznaci navesti: — „Lakoprobavljiva hrana za životinje s povećanim udjelom natrija i kalija” — „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinara.”

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
		i natrij $\geq 1,8$ g po kilogramu potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % ⁽²⁾ i Kalij ≥ 5 g po kilogramu potpune krmne smjese s razinom vlage od 12 % ⁽²⁾				
21.	Smanjenje akutnih poremećaja resorpcije u crijevima	Povećana razina elektrolita: — natrij $\geq 1,8$ % — kalij $\geq 0,6$ % i lakoprobavljivi ugljikohidrati: — ≥ 32 %	Psi i mačke	— Natrij — Kalij — Izvori ugljikohidrata	Jedan do sedam dana	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao dopunska krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: — „Tijekom akutnog proljeva i oporavka od njega” — „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinara.” 3. U slučaju krute hrane za životinje, preporučena količina elektrolita treba se izračunati na temelju uobičajenog dnevnog dobrovoljnog unosa vode.
22.	Potpora metabolizmu lipida u slučajevima hiperlipidemije	Mast ⁽¹⁾ ≤ 110 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi i mačke	— Sirova mast	Početno do dva mjeseca	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti mišljenje veterinara.” — „Niska razina masti”
23.	Potpora jetrenim funkcijama u slučaju kronične insuficijencije jetre	Umjerena razina bjelančevina: Sirove bjelančevine ≤ 279 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾ za pse Sirove bjelančevine ≤ 370 g/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾ za mačke i Odabrani izvori bjelančevina i Preporučena probavljivost bjelančevina u ishrani ≥ 85 %	Psi i mačke	— Izvori bjelančevina — Bakar (ukupno) — Natrij	Početno do četiri mjeseca	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Primjeri odabranih izvora bjelančevina na temelju lakoprobavljivosti: mliječne bjelančevine (sirutka, kazein, mlijeko, svježi sir), druge bjelančevine životinjskog podrijetla (jaja, perad) i biljne bjelančevine (soja). 3. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.” 4. Na oznaci navesti: — „Umjerena razina bjelančevina, odabranih i lakoprobavljivih” — „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinara.”

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
		Niska razina bjelančevina koje moraju biti visoke kvalitete te lakoprobavljivi ugljikohidrati	Kopitari	<ul style="list-style-type: none"> — Izvori bjelančevina i vlaknine — Lakoprobavljivi ugljikohidrati, uključujući njihovu eventualnu obradu — Metionin — Kolin — Sadržaj n-3 masnih kiselina (ako su dodane) 	Početno do šest mjeseci	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti mišljenje veterinara.” 2. Dati upute o načinu davanja predmetne hrane za životinje, uz napomenu da se dnevno daje u više manjih obroka.
24.	Potpora radu srca u slučaju kroničnog zatajivanja srca	Ograničena razina natrija: Natrij ≤ 2,6 g po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi i mačke	<ul style="list-style-type: none"> — Magnezij — Kalij — Natrij 	Početno do šest mjeseci	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinara.”
25.	Smanjenje prekomjerne tjelesne mase	<p>Metabolička energija < 3 060 kcal/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽¹³⁾</p> <p>ili</p> <p>Metabolička energija < 560 kcal/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 85 % ⁽¹³⁾</p>	Psi	— Energetska vrijednost	Do postizanja ciljne tjelesne težine i nakon toga ako je potrebno održavati ciljanu tjelesnu težinu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Kako bi se ispunili minimalni zahtjevi, potrebno je povećati razinu hranjivih tvari u ishrani namijenjenoj smanjenju prekomjerne tjelesne težine kako bi se nadoknadio smanjeni dnevni unos energije ⁽¹⁴⁾ 3. Na oznaci navesti: <ul style="list-style-type: none"> — „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinara.” — „Kod početka ishrane mačaka savjetuje se prijelazno razdoblje.” — „Za uspješan gubitak tjelesne težine ili održavanje idealne tjelesne težine ne smije se prekoračiti preporučeni dnevni unos energije.”
		<p>Metabolička energija < 3 190 kcal po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽¹³⁾</p> <p>ili</p> <p>Metabolička energija < 580 kcal po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 85 % ⁽¹³⁾</p>	Mačke			

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
26.	Potpora funkciji kože u slučajevima dermatozama ili prekomjernoga gubitka dlake	Linolna kiselina $\geq 12,3$ g po kilogramu i zbroj eikozapentaenske kiseline i dokozaheksaenske kiseline $\geq 2,9$ g po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi i mačke	— Linolna kiselina — Zbroj eikozapentaenske i dokozaheksaenske kiseline	Početno do dva mjeseca	Na oznaci navesti: — „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinara.” — „Visoka razina linolne kiseline (LA) i zbroj eikozapentaenske kiseline (EPA) i dokozaheksaenske kiseline (DHA)”
		Linolna kiselina $\geq 18,5$ g po kilogramu i zbroj eikozapentaenske kiseline i dokozaheksaenske kiseline $\geq 0,39$ g po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi			
		Linolna kiselina $\geq 18,5$ g po kilogramu i zbroj eikozapentaenske kiseline i dokozaheksaenske kiseline $\geq 0,09$ g po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Mačke			
27.	Potpora metabolizmu zglobova u slučaju osteoartritisa	Ukupne omega-3 masne kiseline ≥ 29 g po kilogramu i eikozapentaenska kiselina $\geq 3,3$ g po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾ i Odgovarajuća razina vitamina E	Psi	— Omega-3 masne kiseline (ukupno) — Eikozapentaenska kiselina (ukupno) — Vitamin E (ukupno)	Početno do tri mjeseca	Na oznaci navesti: — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinara.”
		Ukupne omega-3 masne kiseline $\geq 10,6$ g po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾ i dokozaheksaenska kiselina $\geq 2,5$ g po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾ i Povećana razina metionina i mangana Odgovarajuća razina vitamina E.	Mačke			

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
28.	Smanjenje razine bakra u jetri	Ograničena razina bakra: bakar $\leq 8,8$ mg po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi	Bakar (ukupno)	Početno do šest mjeseci	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinara.”
29.	Smanjenje razine joda u hrani za životinje u slučaju hipertireoze	Ograničena razina joda: jod $\leq 0,26$ mg po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Mačke	Jod (ukupno)	Početno do tri mjeseca	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinara.”
30.	Potporna u stresnim situacijama koja će dovesti do smanjenja povezanog ponašanja	1 – 3 g govedeg kazeina hidroliziranog tripsinom po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % ⁽²⁾	Psi	Govedi kazein hidroliziran tripsinom	Početno do dva mjeseca	1. Hrana za životinje stavlja se na tržište kao potpuna krmna smjesa. 2. Na oznaci navesti: — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinara.”
50.	Potporna pripremi za estrus i razmnožavanje	— Visoka razina selenija i najmanja količina vitamina E po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % koja za svinje iznosi 50 mg, za kuniče 35 mg, za pse, mačke, lasice 88 mg; najmanja dnevna količina vitamina E po životinji za ovce iznosi 100 mg, za goveda 300 mg, za konje 100 mg ili — Visoka dnevna razina vitamina A i/ili vitamina D i/ili najmanja količina beta-karotena od 300 mg po životinji.	Sisavci	Nazivi i ukupne količine za sve dodane elemente u tragovima i vitamine	— krave: dva tjedna prije završetka razdoblja gestacije sve do potvrde sljedeće gestacije. — krmače: sedam dana prije pa sve do tri dana nakon teljenja i sedam dana prije pa sve do tri dana prije parenja. — Ostale ženke sisavaca: od posljednjeg dijela gestacije do potvrde sljedeće gestacije,	1. Primjena u obliku bolusa je dopuštena. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije biorasploživ, da bi se povećala njegova gustoća. 2. Uputama za primjerenu upotrebu hrane za životinje mora se osigurati poštovanje zakonskih najviših količina za potpunu krmnu smjesu. 3. Na oznaci hrane za životinje dati upute u kojim se slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje.

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
		Dopunska krmna smjesa može sadržavati selenij, vitamine A i D u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi.			— Mužjaci: tijekom razdoblja aktivnosti razmnožavanja.	
		— visoka razina vitamina A i/ili vitamina D ili — visoka razina selenija i/ili cinka i/ili najmanja količina vitamina E od 40 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %. Dopunska krmna smjesa može sadržavati selenij, cink, vitamine A i D u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi.	Ptice	Nazivi i ukupne količine za sve dodane elemente u tragovima i vitamine	— za ženke: za vrijeme estrusa — za mužjake: tijekom razdoblja aktivnosti razmnožavanja	
51.	Potporna obnovi kopita, papaka i kože	Visoka razina cinka. Dopunska krmna smjesa može sadržavati cink u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi.	Konji, preživači i svinje	— Cink (ukupno) — Metionin (ukupno) — Biotin (ako je dodan)	Do osam tjedana	1. Uputama za primjerenu upotrebu hrane za životinje mora se osigurati poštovanje zakonskih najviših količina cinka za potpunu krmnu smjesu. 2. Primjena u obliku bolusa dopuštena je za preživače. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća.
52.	Potporna nutritivnim disbalansima pri promjeni ishrane	Najmanji unos dijetetskom hranom za životinje: — selenij: 0,1 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % i/ili — cink: 15 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % i/ili — bakar: 2 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za ovce i 5 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za druge vrste i/ili	Preživači Svinje Kunići Perad	Naziv i ukupna količina nutritivnih dodataka, prema potrebi	Od dva do 15 dana	1. Primjena u obliku bolusa dopuštena je za preživače i svinje. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća. 2. Uputama za primjerenu upotrebu hrane za životinje mora se osigurati poštovanje zakonskih najviših količina za potpunu krmnu smjesu.

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
		<p>— vitamin A: 2 000 IU/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %</p> <p>i/ili</p> <p>— vitamin D: 400 IU/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %</p> <p>i/ili</p> <p>— vitamin E: 35 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za perad, 10 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za preživače, 40 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za kuniće i 20 mg/kg potpune krmne smjese za svinje s udjelom vlage od 12 %</p> <p>Dopunska krmna smjesa može sadržavati selenij, cink, bakar, vitamine A i D u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi.</p>				3. Na oznaci hrane za životinje dati upute u kojim se slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje.
53.	Potpora u razdoblju odbijanja	<p>Najmanji unos dijetetskom hranom za životinje:</p> <p>— selenij: 0,1 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %</p>	Sisavci	Naziv i ukupna količina nutritivnih dodataka, prema potrebi	Do četiri tjedna u razdoblju odbijanja	<p>1. Uputama za primjerenu upotrebu hrane za životinje mora se osigurati poštovanje zakonskih najviših količina za potpunu krmnu smjesu.</p> <p>2. Na oznaci hrane za životinje dati upute u kojim se slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje.</p>

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
		<p>i/ili</p> <p>— cink: 15 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %</p> <p>i/ili</p> <p>— bakar: 2 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za ovce i 5 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za druge vrste</p> <p>i/ili</p> <p>— jod: 0,2 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %</p> <p>i/ili</p> <p>— mangan: 20 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %</p> <p>i/ili</p> <p>— vitamin A: 1 500 IU/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %</p> <p>i/ili</p> <p>— vitamin D: 400 IU/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %</p> <p>i/ili</p> <p>— vitamin E: 100 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za telad i 50 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % za janjad, jarad i prasad.</p> <p>Dopunska krmna smjesa može sadržavati selenij, cink, bakar, jod, mangan, vitamine A i D u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi.</p>				

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
54.	Potporna obnovi kože i kožnih adneksa	<ul style="list-style-type: none"> — najmanji unos spojeva cinka dijetetskom hranom za životinje iznosi 20 mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 % i — Visoka razina bakra i/ili joda i/ili selenija i/ili vitamin B6 i/ili vitamin E i/ili vitamin A i/ili metionin i/ili cistin i/ili najmanji unos za preživače iznosi 0,4 mg biotin/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %. Dopunska krmna smjesa može sadržavati cink, bakar, jod, selenij i vitamine A i D u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi. 	Sisavci i perad	Naziv i ukupna količina nutritivnih dodataka, prema potrebi	<ul style="list-style-type: none"> — Do osam tjedana — Dopunska krmna smjesa za preživače koja sadržava biotin: Do šest mjeseci 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uputama za primjerenu upotrebu hrane za životinje mora se osigurati poštovanje zakonskih najviših količina za potpunu krmnu smjesu. 2. Na oznaci hrane za životinje dati upute u kojim se slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje.
55.	Očuvanje ravnoteže vode i elektrolita za potporu fiziološke probave	<ul style="list-style-type: none"> — Pretežno elektroliti: natrij, kalij i kloridi — Puferni kapacitet ⁽¹⁹⁾ u slučaju tekuće hrane za životinje: najmanje 60 mmol po litri napitka pripremljenog za hranjenje — Lakoprobavljivi ugljikohidrati 	Telad, svinje, janjad, jarad i ždrjebad	<ul style="list-style-type: none"> — Natrij — Kalij — Kloridi — Izvori ugljikohidrata — Bikarbonati i/ili citrati (ako su dodani) 	Od jedan do sedam dana	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preporučena razina elektrolita po litri napitka pripremljenog za hranjenje: Natrij: 1,7 g – 3,5 g Kalij: 0,4 g – 2 g Kloridi: 1 g – 2,8 g 2. U slučaju krute hrane za životinje, preporučena količina elektrolita treba se izračunati na temelju uobičajenog dnevnog dobrovoljnog unosa vode.

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
						<p>3. Na oznaci navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „U slučajevima rizika od probavnih poremećaja (proljeva), tijekom tih poremećaja i oporavka od njih.” — „Preporučuje se prije korištenja ili produženja roka uporabe zatražiti savjet veterinara.” <p>4. U uputama za primjerenu upotrebu navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Preporučeni unos pripremljenog izmiješanog napitka i mlijeka, prema potrebi. — U slučaju da je razina bikarbonata i/ili citrata iznad 40 mmol po litri napitka pripremljenog za hranjenje preživača: „Istodobno hranjenje mlijekom treba izbjegavati kod životinja sa si-rištem.”
56.	Smanjenje rizika od pojave pašne tetanije (hipomagnezijemije)	Visoka razina magnezija, lakoprobavljivi ugljikohidrati, umjerena razina bjelančevina i niska razina kalija	Preživači	<ul style="list-style-type: none"> — Škrob — Šećeri (ukupno) — Magnezij — Natrij — Kalij 	Od tri do 10 tjedana tijekom razdoblja brzog rasta trava	<p>1. Primjena u obliku bolusa je dopuštena. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća.</p> <p>2. Upute za primjerenu upotrebu trebaju sadržavati upute za pripremu uravnoteženog dnevnog obroka, posebno u pogledu uključivanja vlaknina i lako dostupnih izvora energije.</p> <p>3. U slučaju hrane za ovce na oznaci navesti: „Posebno za ovce u laktaciji”.</p>
57.	Smanjenje rizika od pojave acidoze	Niska razina brzo fermentirajućih ugljikohidrata i visoki puferni kapacitet	Preživači	<ul style="list-style-type: none"> — Škrob — Šećeri (ukupno) 	Do dva mjeseca ⁽¹⁵⁾	<p>1. Primjena u obliku bolusa je dopuštena. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća.</p> <p>2. Upute za primjerenu upotrebu trebaju sadržavati upute za pripremu uravnoteženog dnevnog obroka, posebno u pogledu uključivanja vlaknina i izvora brzo fermentirajućih ugljikohidrata.</p> <p>3. U slučaju hrane za mliječne krave, na oznaci navesti: „Posebno za visokomliječne krave.”</p> <p>4. U slučaju hrane za preživače za tov, na oznaci navesti: „Posebno za intenzivnu hranidbu ⁽¹⁶⁾.”</p>

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinja	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
58.	Smanjenje rizika od pojave mokraćnih kamenaca	Niska razina fosfora i magnezija te svojstva zakiseljavanja mokraćne	Preživači	<ul style="list-style-type: none"> — Kalcij — Fosfor — Natrij — Magnezij — Kalij — Kloridi — Sumpor — Tvari koje zakiseljavaju mokraćnu 	Do šest tjedana	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na oznaci navesti: „Posebno za intenzivnu hranidbu mladih životinja.” 2. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Voda mora biti uvijek dostupna.”
59.	Dugoročna opskrba pašnih životinja elementima u tragovima i/ili vitaminima	<p>Visoka razina</p> <ul style="list-style-type: none"> — Elementi u tragovima i/ili — Vitamini, provitamini i kemijski točno definirane tvari sličnog učinka. <p>Dopunska krmna smjesa može sadržavati dodatke hrani za životinje u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi</p>	Preživači s funkcionalnim buragom	<ul style="list-style-type: none"> — Nazivi i ukupne količine svih dodanih elemenata u tragovima, vitamina, provitamina i kemijski točno definiranih tvari sličnog učinka — Dnevna stopa otpuštanja za svaki element u tragovima i/ili vitamin ako se koristi bolus. — Najduže razdoblje kontinuiranog otpuštanja elementa u tragovima ili vitamina ako se koristi bolus. 	Do 12 mjeseci	<ol style="list-style-type: none"> 1. Primjena u obliku bolusa je dopuštena. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća. 2. Na oznaci hrane za životinje navesti: <ul style="list-style-type: none"> — „Izbjegavati istodobno davanje dodataka s najvišom količinom iz drugih izvora uz one koji su u sastavu bolusa, ako je primjenjivo. — Prije uporabe preporučuje se zatražiti savjet veterinaru ili nutricionista u pogledu: <ol style="list-style-type: none"> (a) ravnoteže elemenata u tragovima u dnevnom obroku; (b) stanja elemenata u tragovima u stadu.”
60.	Smanjenje rizika od pojave mliječne groznice i subkliničke hipokalcemije	<p>Nizak omjer kationa/aniona</p> <p>Za ukupni obrok:</p> <ul style="list-style-type: none"> — minimalno zakiseljavanje hranom za životinje za posebne hranidbene namjene: 100 mEq/kg suhe tvari — cilj: $0 < \text{DCAD}^{(1)}$ (mEq/kg suhe tvari) < 100 	Mliječne krave	<ul style="list-style-type: none"> — Kalcij — Fosfor — Magnezij — Natrij — Kalij — Kloridi — Sumpor 	Od tri tjedna prije teljenja do teljenja	U uputama za primjerenu upotrebu navesti: „Prestati hraniti nakon teljenja.”

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
		ili				
		Zeolit (natrijev aluminijev silikat): 250 – 500 g dnevno		Natrijev aluminijev silikat	Od tri tjedna prije teljenja do teljenja	U uputama za primjerenu upotrebu navesti: — „Ograničiti količinu hrane za životinje kako bi se zajamčio najveći dnevni unos natrijeva aluminijeva silikata od 500 g po životinji.” — Trajanje korištenja ograničeno je na najviše dva tjedna. — „Prestati hraniti nakon teljenja.”
		ili Opskrba krmivima zaštićenima od razgradnje u buragu koja su bogata fitinskom kiselinom (> 6 %) i čiji je udio kalcija < 0,2 %, kako bi se postiglo najmanje 28 g i najviše 32 g dostupnog kalcija po kravi dnevno. ili		— Kalcij	Od četiri tjedna prije teljenja do teljenja	1. U uputama za primjerenu upotrebu navesti: 2. „Prestati hraniti nakon teljenja.”
		Visoka razina kalcija u obliku lako dostupnih izvora kalcija: kalcijev klorid i/ili kalcijev sulfat i/ili dikalcijev fosfat i/ili kalcijev karbonat i/ili kalcijev propionat i/ili kalcijev format i/ili „bilo koji drugi izvor kalcija sličnog učinka” Kalcij dobiven iz jednog izvora ili kombinacije tih izvora u udjelu od najmanje 50 g po kravi dnevno ili		— Kalcij — Izvori kalcija	Od prvih znakova teljenja do dva dana Nakon teljenja	1. Primjena u obliku bolusa je dopuštena. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća. 2. U uputama za primjerenu upotrebu navesti broj davanja i vrijeme prije i nakon teljenja. 3. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje stručnjaka nutricionista.”
		Kalcijev pidolat u udjelu od najmanje 5,5 g po kravi dnevno ili		— Kalcij — Kalcijev pidolat	Od prvih znakova teljenja do dva dana nakon teljenja	1. Primjena u obliku bolusa je dopuštena. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća.

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
						2. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje stručnjaka nutricionista.”
		Brašno od vrste <i>Solanum glaucophyllum</i> koje omogućuje dnevno otpuštanje od 38 do 46 µg 1,25 dihidroksikolekalciferol-glikozida dnevno		— Brašno od vrste <i>Solanum glaucophyllum</i> — Sadržaj 1,25 dihidroksikolekalciferol-glikozida — Sirova vlaknina — Magnezij — Sirova mast — Škrob — Vitamin D3 (ukupno) kao kolekalciferol	Od dva dana prije teljenja ili prvih znakova teljenja do 10 dana nakon teljenja	1. Primjena u obliku bolusa je dopuštena. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća. 2. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje stručnjaka nutricionista.”
61.	Smanjenje rizika od pojave ketoze ⁽¹⁸⁾	— Najmanja opskrba propan-1,2-diolom ili propilen-glikolom: 250 g dnevno za mliječne krave 50 g dnevno za ovce ili koze ili — Najmanja opskrba propionatima (kalcijeve ili natrijeve soli): 110 g dnevno za mliječne krave 22 g dnevno za ovce ili koze ili — Najmanja kombinirana opskrba propan-1,2-diolom i propionatima (natrijeve ili kalcijeve soli), pod sljedećim uvjetima: — kombinacija propan-1,2-diola i propionata za mliječne krave takva je da propionati + 0,44 x propan-1,2 diol > 110 g dnevno	Mliječne krave, ovce i koze	— Propan-1,2-diol, ako je dodan — Propionati u obliku natrijevih ili kalcijevih soli, ako su dodani	Od tri tjedna prije i šest tjedana nakon teljenja za mliječne krave Od šest tjedana prije i tri tjedna nakon teljenja za ovce i koze	1. Primjena u obliku bolusa je dopuštena. Bolus može sadržavati do 20 % željeza u inertnom obliku koji nije bioraspoloživ, da bi se povećala njegova gustoća. 2. Na oznaci navesti: „Tijekom opskrbe kalcijevim ili natrijevim propionatima na kraju gestacije potrebna je procjena ravnoteže minerala s obzirom na rizik od hipokalcemije nakon teljenja.”

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
		— kombinacija propan-1,2-diola i propionata za ovce ili kože takva je da propionati + 0,44 x propan-1,2 diol > 22 g dnevno				
62.	Smanjenje reakcija na stres	— Visoka razina magnezija i/ili — Lakoprobavljivi sastojci	Svinje	— Magnezij — Lakoprobavljivi sastojci i, prema potrebi, način njihove obrade — Sadržaj n-3 masnih kiselina (ako su dodane)	Od jedan do sedam dana	Dati upute u kojim se slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje.
63.	Smanjenje rizika od pojave začepa	Tvari koje potiču motilitet crijeva	Krmače	Tvari koje potiču motilitet crijeva	Od 10 do 14 dana prije prašenja te od 10 do 14 dana nakon prašenja	
64.	Nadoknada za nedostatak željeza nakon rođenja	Visoka razina spojeva željeza odobrenih u okviru funkcionalne skupine „mineralna mješavina” kategorije „nutritivni dodaci” kako je navedeno u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 1831/2003. Dopunska krmna smjesa može sadržavati željezo u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi.	Prasad i telad	Željezo (ukupno)	Do tri tjedna nakon rođenja	Uputama za primjereni upotrebu mora se osigurati poštovanje zakonskih najviših količina željeza za potpunu krmnu smjesu.

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
65.	Uravnoteženje hranjivih tvari pri malapsorpciji	Niska razina zasićenih masnih kiselina i visoka razina vitamina topljivih u mastima	Perad, osim gusaka i golubova	— Udio zasićenih masnih kiselina u ukupnim masnim kiselinama — Vitamin A (ukupno) — Vitamin D (ukupno) — Vitamin E (ukupno) — Vitamin K (ukupno)	Tijekom prva dva tjedna nakon valjenja pilića	
66.	Smanjenje rizika od pojave sindroma masne jetre	Niska razina energije uz visok udio metaboličke energije iz lipida te visoka razina polinezasićenih masnih kiselina	Nesilice	— Energetska vrijednost (izračunana prema metodi Europske komisije) — Postotni udio metaboličke energije iz lipida — Sadržaj polinezasićenih masnih kiselina	Do 12 tjedana	
67.	Potpora pripremi za sportske napore i oporavku od njih	Visoka razina selenija i najmanja količina od 50 mg vitamina E po kilogramu potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %. Dopunska krmna smjesa može sadržavati spojeve selenija u koncentraciji koja je više od 100 puta veća od relevantne utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi.	Kopitari	— Vitamin E (ukupno) — Selenij (ukupno)	Do osam tjedana prije sportskog napora – do četiri tjedna nakon sportskog napora	Uputama za primjerenu upotrebu hrane za životinje mora se osigurati poštovanje zakonskih najviših količina selenija za potpunu krmnu smjesu.
68.	Nadoknada elektrolita u slučaju njihova gubitka znojenjem	Mora sadržavati natrijev klorid te bi trebao sadržavati kalijev klorid. Niska razina magnezija, kalcija i fosfora. Uključivanje drugih elektrolita nije obvezno.	Kopitari	— Natrij — Kloridi — Kalij — Kalcij — Magnezij — Fosfor	Jedan do tri dana nakon znojenja.	1. Dati upute u kojim se slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje. 2. Upute za primjerenu upotrebu trebaju sadržavati administrativne upute koje se temelje na trajanju i intenzitetu obavljene aktivnosti i koje su relevantne za formulaciju i prezentiranje hrane za životinje.

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
						<p>3. Na oznaci navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „Voda mora biti uvijek dostupna.” — u slučaju davanja elektrolita koji nisu pomiješani s vodom (npr. u hrani za životinje ili štrcaljkom): „Voda mora biti dostupna tijekom najmanje 20 minuta ili, po mogućnosti, sat vremena nakon davanja.” <p>4. Nadalje, potrebno je dati upute za praćenje naknadne konzumacije vode; uoči li se nedovoljni unos vode potrebno je zatražiti savjet veterinarara.</p> <p>5. Mogu se navesti upute o količini vode (u litrama) koja se daje zajedno s hranom za životinje ili elektrolita koji se daju štrcaljkom.</p>
69.	Potporna energetska metabolizmu i funkciji mišića u slučaju rabdomiolize	Škrob i šećer ne čine više od 20 % dostupne energije. Sirova mast čini više od 20 % dostupne energije. Najmanje 350 IU vitamina E/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %.	Kopitari	— Škrob — Šećer — Sirova mast — Vitamin E (ukupno)	Početno u trajanju od najmanje tri mjeseca	<p>1. Dati upute u kojim se slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje.</p> <p>2. Upute za primjerenu upotrebu trebaju sadržavati upute za pripremu uravnoteženog dnevnog obroka i postizanje odgovarajućeg dnevnog unosa.</p> <p>3. Na oznaci navesti: „Preporučuje se prije korištenja zatražiti mišljenje veterinarara.”</p>
70.	Uravnoteženje hranjivih tvari prilikom kroničnog smanjenja funkcije debelog crijeva	— Količina škroba koju je potrebno pružiti < 1 g/kg tjelesne mase po obroku (< 0,5 g/kg tjelesne mase po obroku, u slučaju proljeva) — Zrnje žitarica hidrotermički je obrađeno ekstrudiranjem, mikronizacijom, širenjem ili pahuljičanjem kako bi se poboljšala probava škroba u tankom crijevu	Kopitari	— Škrob — Sirova mast	Dugoročno ili do rješavanja problema	<p>1. Dati upute</p> <ul style="list-style-type: none"> — u kojim se točno slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje, posebno o tome može li se taj proizvod koristiti u slučaju proljeva. — o veličini obroka i unosu krmiva. <p>2. U uputama za primjerenu upotrebu navodi se, ovisno o sadržaju ulja, eventualna postupna uporaba i predlaže praćenje proljeva.</p>

Broj unosa	Posebna hranidbena namjena	Osnovna hranidbena svojstva (GP1)	Vrsta ili kategorija životinje	Podaci o označivanju (GP2)	Preporučeno razdoblje korištenja	Ostale odredbe
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
		<ul style="list-style-type: none"> — Dodatna opskrba vitaminima topljivima u vodi i odgovarajuće razine minerala/elektrolita — Dodatna opskrba uljem ako nema proljeva 				3. Na oznaci navesti način obrade zrnja žitarica.
71.	Uravnoteženje hranjivih tvari prilikom kroničnog smanjenja funkcije tankog crijeva	<ul style="list-style-type: none"> — Lakoprobavljiva vlaknina — Izvori bjelančevina visoke kvalitete i lizin > 4,3 % sirovih bjelančevina — Ukupni šećer i škrob do najviše 0,5 g/kg tjelesne mase po obroku — Zrnje žitarica hidrotermički je obrađeno ekstrudiranjem, mikronizacijom, širenjem ili pahuljičanjem kako bi se poboljšala probava prije slijepog crijeva 	Kopitari	<ul style="list-style-type: none"> — Lakoprobavljiva krmiva i, prema potrebi, način njihove obrade. — Ukupni šećer i škrob — Izvori bjelančevina 	Dugoročno ili do rješavanja problema	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dati upute: <ul style="list-style-type: none"> — u kojim se točno slučajevima preporučuje korištenje predmetne hrane za životinje — o veličini obroka i unosu krmiva. 2. U uputama za primjerenu upotrebu navodi se, ovisno o sadržaju ulja, eventualna postupna uporaba i predlaže praćenje proljeva.
72.	Uspostava fiziološke probave	Dodaci hrani za životinje koji pripadaju funkcionalnoj skupini „Stabilizatori crijevne flore” kako je navedeno u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 1831/2003 ili, do zaključenja postupka ponovnog izdavanja odobrenja kako je navedeno u članku 10. Uredbe (EZ) br. 1831/2003, dodaci hrani za životinje koji pripadaju skupini „Mikroorganizmi”.	Životinjske vrste za koje je odobreno korištenje stabilizatora crijevne flore ili mikroorganizama	Naziv i dodana količina stabilizatora crijevne flore ili mikroorganizama	Do četiri tjedna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na oznaci navesti: „U slučajevima rizika od probavnih poremećaja, tijekom tih poremećaja i oporavka od njih.” 2. Uputama za primjerenu upotrebu hrane za životinje osigurava se poštovanje zakonske najviše količine stabilizatora crijevne flore ili mikroorganizama za potpunu krmnu smjesu.

(GP1) Za kontrolu navedenih količina primjenjuju se odstupanja utvrđena u Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 767/2009.

(GP2) Ti podaci o označivanju primjenjuju se uz opće zahtjeve za označivanje utvrđene u Uredbi (EZ) br. 767/2009.

(¹) Prema potrebi, proizvođač može preporučiti korištenje i u slučajevima privremene bubrežne insuficijencije.

(²) Na temelju ishrane s kaloričnošću suhe tvari od 4 000 kcal metaboličke energije/kg izračunane s pomoću jednadžbe opisane u Prehrambenim smjernicama FEDIAF-a (<http://www.fedaf.org/self-regulation/nutrition.html>). Vrijednosti treba prilagoditi ako kaloričnost odstupa od 4 000 kcal metaboličke energije/kg.

(³) Ako se hrana za životinje preporučuje za privremenu bubrežnu insuficijenciju, preporučuje se korištenje u razdoblju od dva do četiri tjedna.

(⁴) U slučaju hrane za životinje sa specifičnim intolerancijama, uputa o specifičnoj intoleranciji može zamijeniti „sastojke i hranjive tvari”.

(⁵) Za mačke se može dodati uputa na „bolest masne jetre kod mačaka”.

(⁶) Za mačke se može dodati „bolesti donjeg urinarnog trakta kod mačaka” ili „urološki sindrom mačaka (FUS)”.

(⁷) Svojstva podzasićivanja: mokraćna povezana sa svojstvima otapanja kristala i kamenaca i/ili svojstvima prevencije taloženja i rasta kristala.

(⁸) pH mokraćne ≤ 6,5.

(⁹) Svojstva metastabilizacije: mokraćna povezana sa svojstvima prevencije taloženja kristala.

(¹⁰) Može se dodati „egzokrina insuficijencija gušterače”.

⁽¹⁾ Minimalne preporuke iz Prehrambenih smjernica FEDIAF-a (<http://www.fediac.org/self-regulation/nutrition.html>) za sve esencijalne masne kiseline moraju se poštovati u dnevnom obroku.

⁽²⁾ Na temelju ishrane s kaloričnošću suhe tvari od 3 500 kcal metaboličke energije/kg izračunane s pomoću jednadžbe opisane u Prehrambenim smjernicama FEDIAF-a (<http://www.fediac.org/self-regulation/nutrition.html>). Vrijednosti treba prilagoditi ako kaloričnost odstupa od 3 500 kcal metaboličke energije/kg.

⁽³⁾ Metabolička energija/kg izračunana s pomoću jednadžbe opisane u FEDIAF-ovim Prehrambenim smjernicama za potpunu i dopunsku hranu za mačke i pse iz 2019.

⁽⁴⁾ FEDIAF-ove Prehrambene smjernice za potpunu i dopunsku hranu za mačke i pse iz 2019. (*Nutritional Guidelines for Complete and Complementary Pet Food for Cats and Dogs*).

⁽⁵⁾ U slučaju hrane za mliječne krave: „najviše dva mjeseca od početka laktacije”.

⁽⁶⁾ Navedite kategoriju predmetnih preživača.

⁽⁷⁾ $DCAD \text{ (mEq/kg suhe tvari)} = (\text{Na} + \text{K}) - (\text{Cl} + \text{S})$.

⁽⁸⁾ Izraz „ketoza” može se zamijeniti izrazom „acetonemija”, a osoba nadležna za označavanje može preporučiti i korištenje hrane za životinje prilikom oporavka od ketoze.

⁽⁹⁾ Izračunano prema metodi razlike jakih iona (vrijednost SID): SID je razlika u zbroju koncentracija jakih kationa i jakih aniona; $SID = [\text{mmol Na}^+/\text{l}] + [\text{mmol K}^+/\text{l}] + [\text{mmol Ca}^{++}/\text{l}] + [\text{mmol Mg}^{++}/\text{l}] - [\text{mmol Cl}^-/\text{l}] - [\text{mmol drugih jakih aniona}/\text{l}]$.

UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/355

od 26. veljače 2020.

o izmjeni Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uporabe poliglicerol poliricinoleata (E 476) u tekućim emulzijama biljnog ulja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehrambenim aditivima ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 3.,

budući da:

- (1) U Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 utvrđen je popis prehrambenih aditiva odobrenih u Uniji za uporabu u hrani i uvjeti njihove uporabe.
- (2) Taj se popis može ažurirati u skladu sa zajedničkim postupkom iz članka 3. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1331/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ na inicijativu Komisije ili nakon podnošenja zahtjeva.
- (3) U skladu s Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 poliglicerol poliricinoleat (E 476) već je odobreni prehrambeni aditiv u kategoriji hrane 02.2.2. „Ostale emulzije masti i ulja, uključujući namaze kako su definirani Uredbom (EZ) br. 1234/2007 i tekuće emulzije” (najveće dopuštene razine od 4 000 mg/kg), ali samo za mazive masti, kako su definirane u članku 115. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 ⁽³⁾ i njezinu Prilogu XV., sa sadržajem masti od najviše 41 %, i slične proizvode za mazanje sa sadržajem masti manjim od 10 %. Uredba (EZ) br. 1234/2007 poslije je stavljena izvan snage Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.
- (4) Zahtjev za odobrenje uporabe poliglicerol poliricinoleata (E 476) kao emulgatora u tekućim emulzijama biljnog ulja namijenjenih za prodaju krajnjem potrošaču i sa sadržajem masti od najviše 70 % podnesen je 27. svibnja 2017. Komisija je potom na temelju članka 4. Uredbe (EZ) br. 1331/2008 stavila zahtjev na raspolaganje državama članicama.
- (5) Poliglicerol poliricinoleat (E 476) je emulgator vrste voda-ulje koji može stvarati vrlo stabilne uljne emulzije s visokim sadržajem vode. U studijama koje je proveo podnositelj zahtjeva i u kojima je uspoređena učinkovitost različitih emulgatora u proizvodnji tekućih emulzija biljnog ulja sa smanjenim sadržajem masti, poliglicerol poliricinoleat (E 476) pokazao je najbolje rezultate u pogledu fizičkih i organoleptičkih svojstava dobivenog proizvoda. Emulzija se može upotrebljavati na isti način kao biljna ulja za pripremu hladnih i toplih jela. Međutim, emulzija ima manji sadržaj masti (najviše 70 %) te stoga ima manji kalorijski sadržaj od biljnog ulja koje se upotrebljava za njezinu proizvodnju. Razina uporabe poliglicerol poliricinoleata (E 476) potrebna za postizanje željene tehnološke funkcije bila je 4 000 mg/kg.
- (6) Europska agencija za sigurnost hrane („Agencija”) donijela je 24. ožujka 2017. znanstveno mišljenje o ponovnoj procjeni poliglicerol poliricinoleata (E 476) ⁽⁵⁾ i utvrdila prihvatljivi dnevni unos (PDU) od 25 mg poliglicerol poliricinoleata po kilogramu tjelesne mase po danu. S obzirom na to da procijenjena izloženost nije premašila PDU, Agencija je zaključila da poliglicerol poliricinoleat (E 476) kao prehrambeni aditiv ne predstavlja sigurnosni rizik ako se upotrebljava prema dopuštenoj ili prijavljenoj uporabi i razinama uporabe.

⁽¹⁾ SL L 354, 31.12.2008., str. 16.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1331/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o uspostavi zajedničkog postupka odobravanja prehrambenih aditiva, prehrambenih enzima i prehrambenih aroma (SL L 354, 31.12.2008., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Uredba o jedinstvenom ZOT-u) (SL L 299, 16.11.2007., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

⁽⁵⁾ EFSA Journal 2017.; 15(3):4743.

- (7) Podnositelj je u zahtjevu procijenio izloženost uporabom modela za unos prehrambenih aditiva ⁽⁹⁾ koji je osmislila Agencija. Dostavljene procjene upućuju na to da dodatna uporaba poliglicerol poliricinoleata (E 476) na najvećoj dopuštenoj razini od 4 000 mg/kg u tekućim emulzijama biljnog ulja sa sadržajem masti od najviše 70 % ne predstavlja sigurnosni rizik jer ne dovodi do ukupne izloženosti toj tvari koja premašuje utvrđeni PDU.
- (8) U skladu s člankom 3. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1331/2008 Komisija je dužna zatražiti mišljenje Agencije kako bi ažurirala popis prehrambenih aditiva Unije iz Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008, osim ako postoji mogućnost da se takvim ažuriranjem ne utječe na zdravlje ljudi.
- (9) Budući da proširena uporaba poliglicerol poliricinoleata (E 476) u kategoriji hrane 02.2.2. ne predstavlja sigurnosni rizik, ona zahtijeva ažuriranje popisa Unije koje vjerojatno neće imati utjecaj na zdravlje ljudi te stoga nije potrebno zatražiti mišljenje Agencije.
- (10) Stoga je primjereno odobriti uporabu poliglicerol poliricinoleata (E 476) kao emulgatora u tekućim emulzijama biljnog ulja namijenjenih za prodaju krajnjem potrošaču i sa sadržajem masti od najviše 70 %, u kategoriji hrane 02.2.2. „Ostale emulzije masti i ulja, uključujući namaze kako su definirani Uredbom (EZ) br. 1234/2007 i tekuće emulzije”.
- (11) Prilog II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (12) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. veljače 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁹⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/applications/foodingredients/tools>

PRILOG

U dijelu E Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008, u kategoriji hrane 02.2.2. „Ostale emulzije masti i ulja, uključujući namaze kako su definirani Uredbom (EZ) br. 1234/2007 i tekuće emulzije” unos za poliglicerol poliricinoleat (E 476) zamjenjuje se sljedećim:

„E 476	Poliglicerol poliricinoleat	4 000	samo mazive masti kako su definirane u članku 75. stavku 1. točki (h) i članku 78. stavku 1. točki (f) te dijelu VII. i Dodatku II. Prilogu VII. Uredbi (EZ) br. 1308/2013 (*), sa sadržajem masti od najviše 41 % i slični proizvodi za mazanje sa sadržajem masti manjim od 10 %; tekuće emulzije biljnog ulja namijenjene za prodaju krajnjem potrošaču i sa sadržajem masti od najviše 70 %
--------	-----------------------------	-------	---

(*) SL L 347 20.12.2013., str. 67.”

UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/356

od 4. ožujka 2020.

o izmjeni Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uporabe polisorbata (E 432–436) u gaziranim pićima

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehranbenim aditivima ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 3.,

budući da:

- (1) U Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 utvrđen je popis prehranbenih aditiva odobrenih u Uniji za uporabu u hrani te uvjeti njihove uporabe.
- (2) Taj se popis može ažurirati u skladu sa zajedničkim postupkom iz članka 3. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1331/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ na inicijativu Komisije ili nakon podnošenja zahtjeva.
- (3) Na temelju Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 polioksietilen sorbitan tristearat (polisorbat 65) (E 436) trenutačno je odobren za uporabu kao prehranbeni aditiv u skupini „polisorbati” (E 432–436) u širokom rasponu prehranbenih proizvoda na najvećim dopuštenim razinama od 500 do 10 000 mg/kg i *quantum satis* u dodacima prehrani.
- (4) Zahtjev za odobrenje uporabe polisorbata 65 (E 436) kao tvari protiv pjenjenja u više vrsta pića podnesen je 4. srpnja 2018. Zahtjev je potom stavljen na raspolaganje državama članicama u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 1331/2008.
- (5) Iz zahtjeva je proizašlo da je za predloženu uporabu polisorbata 65 (E 436) potrebna najveća dopuštena razina od 10 mg/kg za suzbijanje i inhibiciju pjenjenja tijekom proizvodnje gaziranih pića stvaranjem sloja oko mjehurića i stabilizacijom većih mjehurića, čime se sprječava njihovo spajanje i raspršivanje. Zahtjev pokazuje da je inhibicija pjenjenja potrebna za učinkovitu uporabu proizvodne opreme, smanjenje otpada proizvoda, održavanje sigurnosti na radnom mjestu te čistoće i higijene u pogonu.
- (6) U skladu s člankom 3. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1331/2008 Komisija je dužna zatražiti mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (dalje u tekstu „Agencija”) da bi ažurirala popis prehranbenih aditiva Unije iz Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 ako postoji mogućnost da se takvim ažuriranjem utječe na zdravlje ljudi.
- (7) Agencija je 2015. ponovno ocijenila sigurnost polisorbata (E 432–436) za uporabu kao prehranbenih aditiva ⁽³⁾. Agencija je zaključila da procjene izloženosti ne premašuju prihvatljivi dnevni unos (PDU) od 25 mg/kg tjelesne mase po danu u preciznijem scenariju za potrošača koji nije nužno odan jednoj robnoj marki, za sve dobne skupine te na srednjoj i visokoj razini izloženosti; iako su za malu djecu najviše razine bile vrlo blizu PDU-u. Agencija je napomenula da je potrebno više podataka kako bi se smanjile nesigurnosti za procjenu izloženosti u preciznijem scenariju koji je korišten, s obzirom na to da nije bilo prijavljenih uporaba za tri kategorije hrane i da se drugi prehranbeni izvori polisorbata nisu mogli uzeti u obzir u mišljenju.

⁽¹⁾ SL L 354, 31.12.2008., str. 16.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1331/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o uspostavi zajedničkog postupka odobravanja prehranbenih aditiva, prehranbenih enzima i prehranbenih aroma (SL L 354, 31.12.2008., str. 1.).

⁽³⁾ EFSA Journal 2015.; 13(7):4152.

- (8) Podnositelj je u zahtjevu procijenio izloženost uporabom modela za unos prehrambenih aditiva (*) koji je osmislila Agencija. Dostavljene procjene upućuju na to da je dodatna izloženost zbog zatraženog proširenja uporabe zanemariva (manje od 1 % PDU-a).
- (9) Proširena uporaba polisorbata 65 (E 436) na najvećoj dopuštenoj razini od 10 mg/kg u kategorijama hrane 14.1.4. „Aromatizirana pića”, 14.2.3. „Jabučno vino i vino od krušaka”, 14.2.4. „Voćno vino i mješavine vina s drugim proizvodima” i 14.2.8. „Ostala alkoholna pića, uključujući mješavine alkoholnih pića s bezalkoholnim pićima i jaka alkoholna pića s udjelom alkohola manjim od 15 %” u dijelu E Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 zahtijeva ažuriranje popisa Unije koje vjerojatno neće imati utjecaj na zdravlje ljudi jer je njezin utjecaj na ukupnu izloženost polisorbitima (E 432–436) zanemariv. Stoga nije potrebno zatražiti mišljenje Agencije.
- (10) Radi dosljednosti, primjereno je odobriti skupinu polisorbata (E 432–436) u odgovarajućim kategorijama hrane kako bi se omogućila zatražena uporaba polisorbata 65 (E 436).
- (11) Stoga je primjereno odobriti uporabu polisorbata (E 432–436) na najvećoj dopuštenoj razini od 10 mg/kg u kategorijama hrane 14.1.4. „Aromatizirana pića”, 14.2.3. „Jabučno vino i vino od krušaka”, 14.2.4. „Voćno vino i mješavine vina s drugim proizvodima” i 14.2.8. „Ostala alkoholna pića, uključujući mješavine alkoholnih pića s bezalkoholnim pićima i jaka alkoholna pića s udjelom alkohola manjim od 15 %”.
- (12) Prilog II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (13) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 mijenjaju se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

(*) <http://www.efsa.europa.eu/en/applications/foodingredients/tools>

PRILOG

Dio E Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 mijenja se kako slijedi:

(1) u kategoriji hrane 14.1.4. „Aromatizirana pića” iza unosa za hemicelulozu iz soje (E 426) dodaje se sljedeći novi unos za polisorbate (E 432–436):

„E 432–436	Polisorbati	10	(1)	samo gazirana pića”
------------	-------------	----	-----	---------------------

(2) u kategoriji hrane 14.2.3. „Jabučno vino i vino od krušaka” iza unosa za propan-1,2-diol alginat (E 405) dodaje se sljedeći novi unos za polisorbate (E 432–436):

„E 432–436	Polisorbati	10	(1)	samo gazirana pića”
------------	-------------	----	-----	---------------------

(3) u kategoriji hrane 14.2.4. „Voćno vino i mješavine vina s drugim proizvodima” iza unosa za metavinsku kiselinu (E 353) dodaje se sljedeći novi unos za polisorbate (E 432–436):

„E 432–436	Polisorbati	10	(1)	samo gazirana pića”
------------	-------------	----	-----	---------------------

(4) u kategoriji hrane 14.2.8. „Ostala alkoholna pića, uključujući mješavine alkoholnih pića s bezalkoholnim pićima i jaka alkoholna pića s udjelom alkohola manjim od 15 %” iza unosa za propan-1,2-diol alginat (E 405) dodaje se sljedeći novi unos za polisorbate (E 432–436):

„E 432–436	Polisorbati	10	(1)	samo gazirana pića”
------------	-------------	----	-----	---------------------

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/357
od 4. ožujka 2020.
o izmjeni Uredbe (EU) 2018/395 u pogledu dozvola pilota balona
(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ⁽¹⁾, a posebno njezine članke 23., 27. i 31.,

budući da:

- (1) Komisija treba donijeti potrebna provedbena pravila za utvrđivanje zahtjeva za dozvole pilota balona („BPL-ove”) u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139, u slučajevima kada ti zrakoplovi ispunjavaju uvjete iz članka 2. stavka 1. točke (b) točaka i. i ii. te Uredbe.
- (2) S obzirom na specifičnosti izdavanja dozvola članovima letачke posade za balone, posebne zahtjeve za izdavanje dozvola potrebno je utvrditi u zasebnim propisima. Ti bi se zahtjevi trebali temeljiti na općim pravilima za izdavanje dozvola članovima letачke posade utvrđenima u Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 ⁽²⁾. Međutim, njih bi trebalo restrukturirati i pojednostavniti kako bi bili proporcionalni i temeljili se na pristupu utemeljenom na riziku, istodobno osiguravajući da su piloti balona, sada i u budućnosti, sposobni za izvršavanje svojih aktivnosti i odgovornosti.
- (3) U skladu s člankom 12. stavkom 2.a točkom 3. Uredbe (EU) br. 1178/2011 države članice do 8. travnja 2020. smiju nastaviti primjenjivati nacionalna pravila za izdavanje dozvola koja omogućuju pristup osnovnim privilegijama pilota. Neke su države članice izvjestile Komisiju i Agenciju Europske unije za sigurnost zračnog prometa („EASA-u”) da se, u tom kontekstu, nastavljanjem primjenjivanja tih nacionalnih pravila za izdavanje dozvola, prema kojima se učenici piloti koriste ograničenim privilegijama bez nadzora i postupno dobivaju osnovne privilegije, zbog lakog i povoljnijeg pristupa letenju, promiču sportsko zrakoplovstvo i rekreativne aktivnosti. Promicanje i omogućivanje lakšeg pristupa općem zrakoplovstvu u skladu je s ciljevima Plana za opće zrakoplovstvo EASA-e kojim se nastoji stvoriti proporcionalniji, fleksibilniji i proaktivniji regulatorni sustav ⁽³⁾. Stoga bi državama članicama trebalo omogućiti da same odluče hoće li nastaviti primjenjivati ta nacionalna pravila za izdavanje dozvola u skladu s načelima iz Uredbe (EU) 2019/430 ⁽⁴⁾ za svrhe izdavanja dozvola pilota balona. Međutim, države članice trebale bi obavijestiti Komisiju i EASA-u pri svakom korištenju tim ovlaštenjima. Države članice trebale bi i nadzirati korištenje tim ovlaštenjima kako bi se održala prihvatljiva razina sigurnosti zračnog prometa.

⁽¹⁾ SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011., str. 1.).

⁽³⁾ <https://www.easa.europa.eu/easa-and-you/general-aviation/general-aviation-road-map>

⁽⁴⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/430 od 18. ožujka 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1178/2011 u pogledu korištenja ograničenih privilegija bez nadzora prije izdavanja dozvole pilota lakog zrakoplova (SL L 75, 19.3.2019., str. 66.).

- (4) Kako bi taj prelazak bio neometan, svi certifikati, ovlaštenja i odobrenja koji se izdaju pilotima balona u skladu s Uredbom (EU) br. 1178/2011 prije datuma početka primjene ove Uredbe trebali bi ostati na snazi. Nacionalne dozvole pilota balona izdane prije datuma početka primjene ove Uredbe trebale bi se pretvoriti u dozvole izdane u skladu s ovom Uredbom putem izvještaja o konverziji koje sastavljaju nadležna tijela država članica uz savjetovanje s EASA-om.
- (5) Osposobljavanje pilota balona koje je započelo u skladu s Prilogom I. (dijelom FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 prije datuma početka primjene ove Uredbe trebalo bi se u potpunosti priznavati jer obuhvaća jednak ili čak i širi opseg zahtjeva za osposobljavanje nego ova Uredba. Osposobljavanje koje je počelo prije datuma početka primjene ove Uredbe u skladu s Prilogom 1. Čikaškoj konvenciji trebalo bi se priznavati na temelju izvještaja o priznavanju koje uspostave države članice.
- (6) Postojećim organizacijama za osposobljavanje trebalo bi omogućiti dovoljno vremena da prilagode svoje programe osposobljavanja pojednostavnjenim zahtjevima za osposobljavanje, ako je to potrebno.
- (7) Odredbe Uredbe (EU) 2018/395 ⁽⁵⁾ trebale bi se ažurirati i u pogledu operacija balonima kako bi se u obzir uzela iskustva stečena od donošenja tih propisa i kako bi se pojasnili određeni aspekti, primjerice podnošenje izjava o komercijalnim aktivnostima.
- (8) Mjere iz ove Uredbe temelje se na Mišljenju br. 01/2019 ⁽⁶⁾ EASA-e u skladu s člankom 75. stavkom 2. točkama (b) i (c) i člankom 76. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139.
- (9) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem odbora osnovanog člankom 127. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2018/395 mijenja se kako slijedi:

- (1) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Uredba Komisije (EU) 2018/395 od 13. ožujka 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za upravljanje balonima i izdavanje dozvola članovima letачke posade za balone u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća”;

- (2) u članku 1. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ovom se Uredbom utvrđuju detaljna pravila za letачke operacije balonima te za izdavanje i zadržavanje dozvola pilota i pripadajućih ovlaštenja, privilegija i certifikata za balone ako ti zrakoplovi ispunjavaju uvjete iz članka 2. stavka 1. točke (b) točaka i. i ii. Uredbe (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.).”;

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EU) 2018/395 od 13. ožujka 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za upravljanje balonima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 71, 14.3.2018., str. 10.).

⁽⁶⁾ *Easier access for GA pilots to IFR flying & Revision of the balloon and sailplane licensing requirements (Lakši pristup pilota općeg zrakoplovstva IFR letenju i revizija zahtjeva za izdavanje dozvole za balone i zračne jedrilice)*, (mišljenje br. 01/2019 (A) & (B), 19.2.2019.), dostupno na: <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions>

(3) članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije i, osim ako su termini drugačije definirani u ovom članku, definicije iz članka 2. Uredbe Komisije (EU) br. 1178/2011 (*):”

(*) Uredba Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011., str. 1.);

(b) umeće se sljedeća točka 7.a:

„7.a „komercijalna operacija” znači svako upravljanje balonom za novčanu ili drugu naknadu koje je dostupno javnosti ili se, kad nije dostupno javnosti, obavlja na temelju ugovora između operatera i kupca, pri čemu kupac nema nad operaterom nikakvu kontrolu;”

(c) točka 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. „uvodni let” znači svaka zračna operacija za novčanu ili drugu naknadu koja se sastoji od zračnog obilaska kratkog trajanja koji radi privlačenja novih učenika ili novih članova pružaju organizacije za osposobljavanje na koje se upućuje u članku 10.a Uredbe Komisije (EU) br. 1178/2011 ili organizacije osnovane s ciljem promicanja letačkih sportova ili rekreativnog letenja;”

(d) točka 12. zamjenjuje se sljedećim:

„12. „ugovor o zakupu zrakoplova bez posade” znači ugovor između poduzeća prema kojem je za upravljanje balonom odgovoran zakupnik;”

(e) dodaju se sljedeće točke od 13. do 15.:

„13. „nacionalna dozvola” znači dozvola pilota koju je država članica izdala u skladu s nacionalnim propisima prije datuma početka primjene Priloga III. (dijela BFCL) ovoj Uredbi ili Priloga I. (dijela FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011;

14. „dozvola iz dijela BFCL” znači dozvola za članove letačke posade koja ispunjava zahtjeve iz Priloga III. (dijela BFCL) ovoj Uredbi;

15. „izvještaj o konverziji” znači izvještaj na temelju kojeg se dozvola može konvertirati u dozvolu iz dijela BFCL.”;

(4) članak 3. stavak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„2. Operateri balona mogu obavljati komercijalne djelatnosti tek nakon što nadležnom tijelu prijave svoju sposobnost i način izvršavanja odgovornosti povezanih s upravljanjem balonom.”;

(b) drugi podstavak briše se;

(c) treći podstavak mijenja se kako slijedi:

i. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Prvi podstavak ne primjenjuje se na sljedeće operacije balonima.”;

ii. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) uvodne letove s četiri osobe ili manje, uključujući pilota, i letove za potrebe skakanja padobranom koje obavlja organizacija za osposobljavanje iz članka 10.a Uredbe (EU) br. 1178/2011 čije je glavno mjesto poslovanja u državi članici ili organizacija osnovana radi promicanja sportskog ili rekreativnog zrakoplovstva, pod uvjetom da ta organizacija upravlja balonom na temelju vlasništva ili ugovora o zakupu zrakoplova bez posade, da se letom ne stječe dobit koja se dijeli izvan organizacije i da takvi letovi čine tek sporednu djelatnost organizacije;

(d) letove osposobljavanja koje provodi organizacija za osposobljavanje iz članka 10.a Uredbe (EU) br. 1178/2011 s glavnim mjestom poslovanja u nekoj državi članici.”;

(5) iza članka 3. umeću se sljedeći članci od 3.a do 3.d:

„Članak 3.a

Dozvole pilota i medicinska certifikacija

1. Ne dovodeći u pitanje Delegiranu uredbu Komisije (EU) (*), piloti zrakoplova iz članka 1. stavka 1. ove Uredbe moraju se pridržavati tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka iz Priloga III. (dio BFCL) ovoj Uredbi i Priloga IV. (dio MED) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
2. Iznimno od privilegija imatelja dozvole prema definiciji iz Priloga III. (dio BFCL) ovoj Uredbi, imatelji tih dozvola mogu obavljati letove iz članka 3. stavka 2. točaka od (a) do (d), bez ispunjavanja zahtjeva iz točke BFCL.215 Priloga III. (dio BFCL) ovoj Uredbi.
3. Država članica pilotima učenicima koji pohađaju tečaj za osposobljavanje za dobivanje dozvole pilota balona („BPL”) može odobriti korištenje ograničenim privilegijama bez nadzora prije nego što udovolje svim zahtjevima potrebnima za izdavanje BPL-a u skladu s Prilogom III. (dio BFCL), u skladu sa svim sljedećim uvjetima:
 - (a) područje primjene danih privilegija temelji se na procjeni sigurnosnog rizika koju obavlja država članica, uzimajući u obzir potrebni stupanj osposobljavanja nužan za postizanje potrebne razine pilotske vještine;
 - (b) privilegije su ograničene na sljedeće:
 - i. cijelo državno područje države članice koja izdaje ovlaštenje ili dijelove tog područja;
 - ii. balone koji su registrirani u državi članici koja izdaje ovlaštenje;
 - (c) imatelju ovlaštenja koji podnese zahtjev za izdavanje BPL-a priznaje se osposobljavanje provedeno u okviru ovlaštenja na temelju preporuke odobrene organizacije za osposobljavanje („ATO”) ili prijavljene organizacije za osposobljavanje („DTO”);
 - (d) država članica svake tri godine predaje izvještaje i procjene sigurnosnog rizika Komisiji i Agenciji Europske unije za sigurnost zračnog prometa;
 - (e) država članica prati korištenje ovlaštenjima izdanima na temelju ovog stavka kako bi osigurala prihvatljivu razinu sigurnosti zračnog prometa i poduzela odgovarajuće mjere u slučaju povećanog sigurnosnog rizika ili bilo kakvih sigurnosnih pitanja.

Članak 3.b

Postojeće dozvole pilota i nacionalni certifikati o zdravstvenoj sposobnosti

1. Dozvole iz dijela FCL za balone i pripadajuće privilegije, ovlaštenja i certifikati koje je neka država članica izdala prije datuma početka primjene ove Uredbe smatraju se izdanimima u skladu s ovom Uredbom. Pri ponovnom izdavanju dozvola iz administrativnih razloga ili na zahtjev imatelja dozvole, države članice te dozvole zamjenjuju dozvolama u formatu navedenom u Prilogu VI. (dio ARA) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
2. Kada država članica ponovno izdaje dozvole i pripadajuće privilegije, ovlaštenja i certifikate u skladu sa stavkom 1. ovog članka, država članica, ovisno o slučaju:
 - (a) prenosi sve privilegije koje su već upisane u dozvole iz dijela FCL u novi format dozvole;
 - (b) konvertira privilegije za let balona sa sponom ili komercijalne operacije povezane s dozvolom iz dijela FCL u ovlaštenje za let balona sa sponom ili ovlaštenje za komercijalne operacije u skladu s odredbama iz točaka BFCL.200 i BFCL.215 Priloga III. (dio BFCL) ovoj Uredbi;
 - (c) upisuje datum isteka certifikata instruktora letenja povezanog s dozvolom iz dijela FCL u knjižicu letenja pilota ili izdaje ekvivalentan dokument. Nakon tog datuma piloti se koriste privilegijama instruktora samo ako ispunjavaju uvjete iz točke BFCL.360 Priloga III. (dio BFCL) ovoj Uredbi.
3. Imatelji nacionalnih dozvola za balone koje je država članica izdala prije datuma početka primjene Priloga III. (dio BFCL) ovoj Uredbi smiju se nastaviti koristiti privilegijama koje obuhvaća njihova dozvola do 8. travnja 2021. Do tog datuma države članice te dozvole moraju konvertirati u dozvole i pripadajuća ovlaštenja, privilegije i certifikate iz dijela BFCL u skladu s elementima navedenima u izvještaju o konverziji koji ispunjava zahtjeve iz članka 4. stavaka 4. i 5. Uredbe (EU) br. 1178/2011.

4. Nacionalni certifikati o zdravstvenoj sposobnosti pilota povezani s dozvolom iz stavka 2. ovog članka, koje je država članica izdala prije datuma početka primjene Priloga III. (dio BFCL) ovoj Uredbi ostaju na snazi do datuma njihova sljedećeg produžavanja ili do 8. travnja 2021., ovisno o tome što nastupi ranije. Produžavanje tih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti mora biti u skladu sa zahtjevima iz Priloga IV. (dio MED) Uredbi (EU) br. 1178/2011.

Članak 3.c

Priznavanje osposobljavanja koje je započelo prije datuma početka primjene ove Uredbe

1. U pogledu izdavanja dozvola i pripadajućih privilegija, ovlaštenja ili certifikata iz dijela BFCL u skladu s Prilogom III. (dio BFCL) ovoj Uredbi, smatra se da je osposobljavanje koje je počelo prije datuma početka primjene ove Uredbe u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe, pod uvjetom da je BPL izdan najkasnije do 8. travnja 2021. U tom se slučaju primjenjuje sljedeće:
 - (a) osposobljavanje za BPL koje je počelo na balonima koji predstavljaju klasu zračnih brodova uzgonjenih vrućim zrakom, uključujući povezano ispitivanje, može se dovršiti na tim balonima;
 - (b) sati osposobljavanja u klasi balona uzgonjenih vrućim zrakom, na balonima koji ne pripadaju grupi A te klase balona, u potpunosti se priznaju u smislu zahtjeva iz točke BFCL.130 točke (b) Priloga III.
2. Osposobljavanje koje je započelo prije datuma početka primjene ove Uredbe ili Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011, u skladu s Prilogom 1. Čikaškoj konvenciji, priznaje se u svrhu izdavanja dozvola iz dijela BFCL na temelju izvještaja o priznavanju koji izdaje država članica uz savjetovanje s Agencijom Europske unije za sigurnost zračnog prometa.
3. U izvještaju o priznavanju iz stavka 2. opisuje se opseg osposobljavanja, navodi se za koje se zahtjeve iz dijela BFCL priznavanje daje i, ako je primjenjivo, koje zahtjeve podnositelji zahtjeva moraju ispuniti kako bi im se izdala dozvola iz dijela FCL. Izvještaj uključuje preslike svih dokumenata koji su potrebni kako bi se dokazao opseg osposobljavanja te preslike nacionalnih propisa i postupaka u skladu s kojima je osposobljavanje započelo.

Članak 3.d

Organizacije za osposobljavanje

1. Organizacije za osposobljavanje za stjecanje dozvola pilota iz članka 1. stavka 1. ove Uredbe moraju ispuniti zahtjeve iz članka 10.a Uredbe (EU) br. 1178/2011.
2. Organizacije za osposobljavanje iz stavka 1. ovog članka kojima je izdano odobrenje u skladu s Prilogom VII. (dio ORA) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili su podnijele izjavu u skladu s Prilogom VIII. (dio DTO) Uredbi (EU) br. 1178/2011 prije datuma početka primjene ove Uredbe svoje programe osposobljavanja prilagođavaju, kada je to potrebno, najkasnije do 8. travnja 2021.

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) od 4. ožujka 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu).";

- (6) Prilog I. (dio DEF) mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;
- (7) Prilog II. (dio BOP) mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi;
- (8) dodaje se Prilog III. (dio BFCL) kako je navedeno u Prilogu III. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 8. travnja 2020.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Prilog I. „Definicije” (dio DEF) Uredbi (EU) 2018/395 mijenja se kako slijedi:

(1) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije i, osim ako su termini drugačije definirani u ovom Prilogu, definicije iz članka 2. Uredbe Komisije (EU) br. 1178/2011 i točke FCL.010 Priloga I. (dio FCL) toj Uredbi.”;

(2) točke 1. i 2. zamjenjuju se sljedećima:

„1. „prihvatljivi načini usklađivanja (AMC)” znači neobvezujući standardi koje je Agencija prihvatila za opisivanje načina uspostavljanja usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima;

2. „alternativni načini usklađivanja (AltMoC)” znači načini koji predstavljaju alternativu postojećim prihvatljivim načinima usklađivanja (AMC) ili oni koji predstavljaju nove načine uspostavljanja usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima za koje Agencija nije donijela povezane prihvatljive načine usklađivanja.”;

(3) umeće se sljedeća točka 11.a:

„11.a „nalet” znači ukupno vrijeme od trenutka kad se košara odvoji od zemlje radi polijetanja do trenutka kad se potpuno zaustavi nakon leta.”;

(4) umeću se sljedeće točke 17.a i 17.b:

„17.a „klasa balona” znači kategorizacija balona prema načinu održavanja uzgona koji se koristi za održavanje leta;

17.b „provjera stručnosti” znači ispitivanje praktične osposobljenosti, koja po potrebi uključuje i usmeno ispitivanje, u svrhu usklađenosti sa zahtjevima u pogledu nedavnog iskustva iz ove Uredbe.”;

(5) točka 22. zamjenjuje se sljedećim:

„22. „grupa balona” znači kategorizacija balona prema veličini i kapacitetu kupole.”;

(6) dodaju se točke od 23. do 26.:

„23. „ispit praktične osposobljenosti” znači ispitivanje praktične osposobljenosti u svrhu izdavanja dozvole ili ovlaštenja, ili proširenja privilegije, uključujući po potrebi i usmena ispitivanja;

24. „procjena stručnosti” znači ispitivanje praktične osposobljenosti, znanja i stava u okviru prvog izdavanja, produžavanja ili obnavljanja certifikata instruktora ili ispitivača;

25. „samostalni let” znači let tijekom kojeg je učenik pilot jedina osoba u balonu;

26. „let balona sa sponom” znači let sa sustavom sputavanja koji balon tijekom operacije stalno drži pričvršćenim za čvrstu točku, osim ako se spona koristi u postupku uzlijetanja.”.

PRILOG II.

Prilog II. „Letačke operacije balonom” (dio BOP) Uredbi (EU) 2018/395 mijenja se kako slijedi:

(1) u točki BOP.BAS.010 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Operater, ako to zatraži nadležno tijelo koje provjerava trajnu sukladnost operatera u skladu s točkom ARO.GEN.300 točkom (a) podtočkom 2. Priloga II. (dio ARO) Uredbi (EU) br. 965/2012, mora dokazati da su ispunjeni bitni zahtjevi iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139 i zahtjevi iz ove Uredbe.”;

(2) točka BOP.BAS.020 zamjenjuje se sljedećim:

”BOP.BAS.020 Trenutačna reakcija na sigurnosni problem

Operater provodi:

(a) mjere sigurnosti koje je naložilo nadležno tijelo u skladu s točkom ARO.GEN.135 točkom (c) Priloga II. (dio ARO) Uredbi (EU) br. 965/2012; i

(b) direktive o plovidbenosti i ostale obvezne informacije koje je izdala Agencija u skladu s člankom 77. stavkom 1. točkom (h) Uredbe (EU) 2018/1139.”;

(3) točka BOP.BAS.025 zamjenjuje se sljedećim:

„BOP.BAS.025 Imenovanje zapovjednika

Operater imenuje zapovjednika koji je kvalificiran djelovati kao zapovjednik u skladu s Prilogom III. (dio BFCL) ovoj Uredbi.”;

(4) u točki BOP.BAS.300 točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Instrumenti i oprema koji se ne zahtijevaju ovim odjeljkom te sva druga oprema koja se ne zahtijeva ovim Prilogom, ali se nosi u balonu tijekom leta, moraju ispunjavati sljedeća dva zahtjeva:

1. informacije koje se pružaju putem tih instrumenata ili opreme članovi letačke posade ne upotrebljavaju za ispunjavanje bitnih zahtjeva u pogledu plovidbenosti iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139;

2. instrumenti i oprema ne utječu na plovidbenost balona, čak ni u slučaju zatajenja ili kvarova.”;

(5) u točki BOP.ADD.005 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Operater je odgovoran za operacije balonom u skladu s bitnim zahtjevima iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139, zahtjevima iz ovog poddijela i sa svojom izjavom.”;

(6) u točki BOP.ADD.015 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Za potrebe utvrđivanja usklađenosti s bitnim zahtjevima iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139 i sa zahtjevima iz ove Uredbe, operater u svako doba svakoj osobi koju je nadležno tijelo ovlastilo odobrava pristup svakom uređaju, balonu, dokumentu, evidenciji, podacima, postupcima ili bilo kojem drugom materijalu koji je relevantan za aktivnost operatera obuhvaćenu područjem primjene ove Uredbe, neovisno o tome je li aktivnost ugovorena ili nije.”;

(7) točka BOP.ADD.035 zamjenjuje se sljedećim:

„BOP.ADD.035 Ugovorene aktivnosti

Kad ugovara dio svoje aktivnosti koja je obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe, operater je odgovoran osigurati da organizacija s kojom je sklopljen ugovor izvršava aktivnosti u skladu s bitnim zahtjevima iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139 i sa zahtjevima iz ove Uredbe. Operater osigurava i da se nadležnom tijelu, radi utvrđivanja usklađenosti s tim zahtjevima, omogući pristup organizaciji s kojom je sklopljen ugovor.”;

(8) u točki BOP.ADD.040 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Operater imenuje odgovornog rukovoditelja koji je nadležan osigurati da se sve aktivnosti obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe mogu financirati i obavljati u skladu s bitnim zahtjevima iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139 i sa zahtjevima iz ove Uredbe. Odgovorni rukovoditelj odgovoran je za uspostavljanje i održavanje djelotvornog sustava upravljanja.”;

(9) točka BOP.ADD.045 zamjenjuje se sljedećim:

„BOP.ADD.045 Zahtjevi u pogledu infrastrukture

Operater mora imati infrastrukturu koja je dostatna za izvršavanje svih zadaća i aktivnosti potrebnih za osiguravanje usklađenosti s bitnim zahtjevima iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139 i sa zahtjevima iz ove Uredbe te za upravljanje njima.”;

(10) u točki BOP.ADD.100 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) U izjavi iz članka 3. stavka 2. drugog podstavka operater potvrđuje da ispunjava te da će i dalje ispunjavati bitne zahtjeve iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139 i zahtjeve iz ove Uredbe.”;

(11) u točki BOP.ADD.105 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Operater bez odgode obavješćuje nadležno tijelo o svim promjenama okolnosti koje utječu na ispunjavanje bitnih zahtjeva iz Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1139 i zahtjeva iz ove Uredbe, u odnosu na stanje tih okolnosti kakvo je bilo dostavljeno nadležnom tijelu, te o svim promjenama u pogledu informacija iz točke BOP.ADD.100 točke (b) i popisa alternativnih načina usklađivanja iz točke BOP.ADD.100 točke (c), koji su uključeni u izjavu ili su joj priloženi.”;

(12) u točki BOP.ADD.115 točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Ako se na balon registriran u trećoj zemlji primjenjuje ugovor o zakupu bez posade, operater osigurava usklađenost s bitnim zahtjevima koji se odnose na kontinuiranu plovidbenost utvrđenima u Prilozima II. i V. Uredbi (EU) 2018/1139 i sa zahtjevima iz ove Uredbe.”;

(13) u točki BOP.ADD.300 točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Svi članovi letačke posade moraju imati dozvolu i ovlaštenja, koji su izdani ili prihvaćeni u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi i primjereni zadaćama koje su im dodijeljene.”;

(14) u točki BOP.ADD.300 točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Kad se koristi uslugama članova letačke posade koji rade kao ugovorni djelatnici ili na nepuno radno vrijeme, operater provjerava jesu li ispunjeni svi sljedeći zahtjevi:

1. zahtjevi iz ovog poddijela;
2. zahtjevi iz Priloga III. ovoj Uredbi, uključujući zahtjeve o nedavnom iskustvu;
3. ograničenja vremena letenja i vremena na dužnosti te zahtjevi u pogledu odmora u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice u kojoj operater ima glavno mjesto poslovanja, uzimajući u obzir sve usluge koje član letačke posade pruža drugim operaterima.”;

(15) u točki BOP.ADD.305 točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Operater pilota imenuje zapovjednikom samo ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. kvalificiran je za ulogu zapovjednika u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi;
2. ima najmanje onu razinu iskustva koja je navedena u operativnom priručniku; i
3. ima primjereno znanje o području iznad kojeg se leti.”;

(16) točka BOP.ADD.310 zamjenjuje se sljedećim:

„BOP.ADD.310 Pružanje osposobljavanja i obavljanje provjera

Osposobljavanje i provjera članova letačke posade koji su potrebni u skladu s točkom BOP.ADD.315 provode se kako slijedi:

- (a) u skladu s programima osposobljavanja i nastavnim planovima koje određuje operater u operativnom priručniku;
- (b) pruža ih primjereno kvalificirano osoblje i, u pogledu osposobljavanja i provjere za let, osobe kvalificirane u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi.”;

(17) Dodatak se zamjenjuje sljedećim:

„Dodatak

IZJAVA u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2018/395				
Operater Naziv: Glavno mjesto poslovanja operatera: Ime i podaci za kontakt odgovornog rukovoditelja:				
Operacija balonom				
Datum početka komercijalnih operacija i, prema potrebi, datum promjene postojeće komercijalne operacije.				
Informacije o balonima koji se upotrebljavaju, komercijalnim operacijama i upravljanju kontinuiranom plovidbenosti: ⁽¹⁾				
Vrsta balona	Registracija balona	Glavna baza	Vrste operacija ⁽²⁾	Organizacija za upravljanje kontinuiranom plovidbenosti ⁽³⁾
Prema potrebi, popis alternativnih načina usklađivanja (AltMoC) s upućivanjem na povezane postupke usklađivanja (AMC) (prilog ovoj Izjavi):				
Izjave				
☐ Operator ispunjava, i nastavit će ispunjavati, bitne zahtjeve utvrđene u Prilogu V. Uredbi (EU) 2018/1139 i zahtjeve iz Uredbe (EU) 2018/395. Konkretno, operater obavlja svoje komercijalne operacije u skladu sa sljedećim zahtjevima iz poddijela ADD Priloga II. Uredbi (EU) 2018/395:				
☐ Dokumentacija sustava upravljanja, uključujući operativni priručnik, ispunjava zahtjeve iz poddijela ADD i svi se letovi obavljaju u skladu s odredbama operativnog priručnika kako je propisano točkom BOP.ADD.005 točkom (b) poddijela ADD.				
☐ Svi baloni kojima se upravlja imaju svjedodžbu o plovidbenosti izdanu u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012 ili ispunjavaju posebne zahtjeve plovidbenosti koji se primjenjuju na balone registrirane u trećoj zemlji i na koje se primjenjuju ugovor o zakupu s posadom ili ugovor o zakupu bez posade, kako je propisano točkama BOP.ADD.110 i BOP.ADD.115 točkama (b) i (c) poddijela ADD.				
☐ Svi članovi letačke posade imaju dozvolu i ovlaštenja koji su izdani ili prihvaćeni u skladu s Prilogom III. Uredbi (EU) 2018/395, kako je propisano točkom BOP.ADD.300 točkom (c) poddijela ADD.				
☐ Operater će obavijestiti nadležno tijelo o svim promjenama okolnosti koje utječu na njegovo ispunjavanje bitnih zahtjeva utvrđenih u Prilogu V. Uredbi (EU) 2018/1139 i zahtjeva iz Uredbe (EU) 2018/395 prijavljenih nadležnom tijelu putem ove izjave i o svim promjenama informacija i popisa alternativnih načina usklađivanja koji su uključeni u ovu izjavu i priloženi joj, kako je propisano točkom BOP.ADD.105 točkom (a) poddijela ADD.				
☐ Operater potvrđuje da su sve informacije iz ove izjave, uključujući njezine priloge, potpune i točne.				
Datum, ime i potpis odgovornog rukovoditelja”				
⁽¹⁾ Ispunite tablicu. Ako nema dovoljno prostora za navođenje informacija, one se navode u zasebnom prilogu. Prilog se datira i potpisuje. ⁽²⁾ „Vrste operacija” odnose se na vrstu komercijalne operacije koja se obavlja balonom. ⁽³⁾ Informacije o organizaciji koja je odgovorna za upravljanje kontinuiranom plovidbenosti moraju uključivati ime organizacije, adresu i upućivanje na odobrenje..				

PRILOG III.

„PRILOG III.

ZAHTJEVI ZA IZDAVANJE DOZVOLA ČLANOVIMA LETAČKE POSADE BALONA

[DIO BFCL]

PODDIO GEN

OPĆI ZAHTJEVI

BFCL.001 Područje primjene

U ovom se Prilogu utvrđuju zahtjevi za izdavanje dozvole pilota balona („BPL”) i pripadajućih privilegija, ovlaštenja i certifikata te uvjeti za njihovu valjanost i korištenje.

BFCL.005 Nadležno tijelo

Za potrebe ovog Priloga nadležno tijelo je ono tijelo koje odredi država članica kojoj osoba podnosi zahtjev za izdavanje BPL-a ili pripadajućih privilegija, ovlaštenja ili certifikata.

BFCL.010 Klase i grupe balona

Za potrebe ovog Priloga baloni su kategorizirani u sljedeće klase i grupe:

- (a) klasa balona uzgonjenih vrućim zrakom:
 - 1. grupa A: kapacitet kupole do 3 400 m³ (120 069 ft³);
 - 2. grupa B: kapacitet kupole između 3 401 m³ (120 070 ft³) i 6 000 m³ (211 888 ft³);
 - 3. grupa C: kapacitet kupole između 6 001 m³ (211 889 ft³) i 10 500 m³ (370 804 ft³);
 - 4. grupa D: kapacitet kupole veći od 10 500 m³ (370 804 ft³);
- (b) klasa balona uzgonjenih plinom;
- (c) klasa miješanih balona;
- (d) klasa zračnih brodova uzgonjenih vrućim zrakom.

BFCL.015 Podnošenje zahtjeva za izdavanje, produžavanje i obnavljanje BPL-a i pripadajućih privilegija, ovlaštenja i certifikata te njihovo izdavanje, produžavanje i obnavljanje

- (a) Sljedeći zahtjevi podnose se nadležnom tijelu u obliku i na način koje odredi to nadležno tijelo:
 - 1. zahtjev za izdavanje BPL-a i pripadajućih ovlaštenja;
 - 2. zahtjev za proširenje privilegija BPL-a;
 - 3. zahtjev za izdavanje certifikata za instruktora letenja (za balone) („FI(B)“);
 - 4. zahtjev za izdavanje, produžavanje i obnavljanje certifikata za ispitivača u letu (za balone) („FE(B)“); i
 - 5. zahtjev za sve izmjene BPL-a i pripadajućih privilegija, ovlaštenja i certifikata.
- (b) Zahtjevu iz točke (a) prilažu se dokazi da podnositelj zahtjeva ispunjava odgovarajuće zahtjeve iz ovog Priloga i Priloga IV. (dio MED) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
- (c) Svako ograničenje ili proširenje privilegija koje daje dozvola, ovlaštenje ili certifikat mora biti upisano u dozvolu ili certifikat koje je izdalo nadležno tijelo.
- (d) Osoba ne smije posjedovati više od jednog BPL-a izdanog u skladu s ovim Prilogom.
- (e) Imatelj dozvole predaje zahtjeve iz točke (a) nadležnom tijelu koje odredi država članica u kojoj je izdana bilo koja njegova dozvola u skladu s ovim Prilogom (dio BFCL) ili Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju.

- (f) Imatelj BPL-a može predati zahtjev za promjenu nadležnog tijela nadležnom tijelu koje odredi druga država članica, no u tom slučaju novo nadležno tijelo isto je za sve dozvole.
- (g) Podnositelji zahtjeva podnose zahtjev za izdavanje BPL-a i pripadajućih privilegija, ovlaštenja i certifikata najkasnije 6 mjeseci nakon uspješnog polaganja ispita praktične osposobljenosti ili procjene stručnosti.

BFCL.030 Ispit praktične osposobljenosti

Osim za ispit praktične osposobljenosti za ovlaštenje za komercijalne operacije kako je navedeno u točki BFCL.215, podnositelj zahtjeva za ispit praktične osposobljenosti, nakon završenog osposobljavanja, mora imati preporuku ATO-a ili DTO-a odgovornog za osposobljavanje. ATO ili DTO ispitivaču mora dati pristup zapisima o osposobljavanju.

BFCL.035 Priznavanje naleta

Podnositelju zahtjeva za BPL ili pripadajuće privilegije, ovlaštenje ili certifikat u potpunosti se priznaje samostalni nalet, nalet s instruktorom ili nalet u ulozi zapovjednika balona u svrhu postizanja ukupnog naleta potrebnog za dozvolu, privilegiju, ovlaštenje ili certifikat.

FCL.045 Obveza nošenja i predočanja dokumenata

- (a) Prilikom korištenja privilegija koji im pripadaju prema BPL-u, imatelji BPL-a moraju imati sljedeće:
 - 1. valjan BPL;
 - 2. valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti;
 - 3. osobnu identifikacijsku ispravu s fotografijom;
 - 4. dostatnu količinu podataka u knjižici letenja da se dokaže usklađenost sa zahtjevima iz ovog Priloga.
- (b) Učenici piloti na svim samostalnim letovima moraju imati:
 - 1. dokumente iz točke (a) podtočaka 2. i 3.; i
 - 2. dokaz o ovlaštenju koje se zahtjeva u skladu s točkom BFCL.125 točkom (a).
- (c) Imatelj BPL-a ili učenik pilot mora bez neopravdanog odlaganja dati na uvid dokumente iz točke (a) ili (b) na zahtjev ovlaštenog predstavnika nadležnog tijela.

BFCL.050 Zapisi o naletu

Imatelji BPL-a i učenici piloti moraju imati pouzdane zapise o pojedinostima svih obavljenih letova u obliku i na način koji je utvrdilo nadležno tijelo.

FCL.065 Ograničenje privilegija imatelja BPL-ova starih 70 godina ili više u komercijalnom prijevozu putnika balonom

Imatelji BPL-a koji su navršili 70 godina ne smiju biti piloti balona u komercijalnom prijevozu putnika balonom.

BFCL.070 Ograničenje, privremeno oduzimanje ili trajno oduzimanje dozvola, privilegija, ovlaštenja i certifikata

- (a) Nadležno tijelo BPL i pripadajuće privilegije, ovlaštenja i certifikate izdane u skladu s ovim Prilogom može ograničiti, privremeno oduzeti ili trajno oduzeti u skladu s uvjetima i postupcima navedenima u Prilogu VI. (dio ARA) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ako imatelj BPL-a ne ispunjava bitne zahtjeve navedene u Prilogu IV. Uredbi (EU) 2018/1139 ili zahtjeve iz ovog Priloga te Priloga II. (dio BOP) ovoj Uredbi ili Priloga IV. (dio MED) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
- (b) Imatelji BPL-a dozvolu ili certifikat bez odlaganja moraju vratiti nadležnom tijelu ako su njihova dozvola, privilegija, ovlaštenje ili certifikat ograničeni, privremeno oduzeti ili trajno oduzeti.

PODDIO BPL

DOZVOLA PILOTA BALONA („BPL“)**BFCL.115 BPL – Privilegije i uvjeti**

- (a) Privilegije imatelja BPL-a omogućuju mu da bude PIC na balonima:
1. bez naknade u nekomercijalnim operacijama;
 2. u komercijalnim operacijama, ako imatelj BPL-a ima ovlaštenje za komercijalne operacije u skladu s točkom BFCL.215 poddjela ADD ovog Priloga.
- (b) Odstupajući od točke (a) podtočke 1., imatelj BPL-a koji ima privilegije instruktora ili ispitivača može primati naknadu za:
1. provođenje letačkog osposobljavanja za BPL;
 2. obavljanje ispita praktične osposobljenosti i provjere stručnosti za BPL;
 3. osposobljavanje, testiranje i provjere za privilegije, ovlaštenja i certifikate povezane s BPL-om.
- (c) Imatelji BPL-a koriste privilegije BPL-a samo ako ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve u pogledu nedavnog iskustva i samo ako je njihov certifikat o zdravstvenoj sposobnosti, koji odgovara privilegijama koje koriste, valjan.

BFCL.120 BPL – Minimalna dob

Podnositelji zahtjeva za BPL moraju imati najmanje 16 godina.

BFCL.125 BPL – Učenik pilot

- (a) Učenik pilot ne smije letjeti samostalno ako nije dobio odobrenje za to i ako nije pod nadzorom instruktora letenja za balone (FI(B)).
- (b) Učenici piloti moraju imati najmanje 14 godina da bi smjeli letjeti samostalno.

BFCL.130 BPL – Zahtjevi povezani s tečajevima za osposobljavanje i iskustvom

Podnositelj zahtjeva za BPL mora završiti tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u. Tečaj mora biti prilagođen traženim privilegijama i uključuje:

- (a) teorijsko znanje navedeno u točki BFCL.135 točki (a).
- (b) najmanje 16 sati letačkog osposobljavanja na balonima uzgonjenima vrućim zrakom koji predstavljaju grupu A te klase ili balonima uzgonjenima plinom, uključujući najmanje:
1. 12 sati letačkog osposobljavanja s instruktorom;
 2. 10 napuhavanja te 20 polijetanja i slijetanja; i
 3. jedan samostalan let pod nadzorom od najmanje 30 minuta.

BFCL.135 BPL – Polaganje ispita iz teorijskog znanja

- (a) Teorijsko znanje

Podnositelj zahtjeva za BPL mora dokazati razinu teorijskog znanja koja odgovara traženim privilegijama putem sljedećih ispita:

1. zajednički predmeti:
 - i. zrakoplovno pravo;
 - ii. ljudska izvedba;
 - iii. meteorologija;
 - iv. komunikacije; i
2. specifični predmeti vezani za balone:
 - i. načela letenja;
 - ii. operativni postupci;

- iii. izvedba leta i planiranje leta;
- iv. opće znanje o zrakoplovima povezano s balonima; i
- v. navigacija.

(b) Odgovornosti podnositelja zahtjeva

1. Podnositelj zahtjeva mora pristupiti čitavom setu ispita iz teorijskog znanja za BPL za koji je odgovorno isto nadležno tijelo države članice.
2. Podnositelj zahtjeva smije pristupiti ispitu iz teorijskog znanja samo ako ga preporuči ATO ili DTO odgovoran za njegovo osposobljavanje, i to nakon što je završio odgovarajuće elemente tečaja teorijskog osposobljavanja na zadovoljavajućoj razini.
3. Preporuka ATO-a ili DTO-a vrijedi 12 mjeseci. Ako podnositelj zahtjeva nije pristupio polaganju pismenog ispita iz teorijskog znanja barem jedanput u tom razdoblju, potrebu za daljnjim osposobljavanjem određuje ATO ili DTO na temelju potreba podnositelja zahtjeva.

(c) Kriteriji za uspješno položen ispit

1. Prolaz na pismenom ispitu iz teorijskog znanja podnositelj zahtjeva postiže ako ima najmanje 75 % bodova na tom ispitu. Nema kaznenih bodova.
2. Ako nije drugačije određeno u ovom Prilogu, smatrat će se da je podnositelj zahtjeva uspješno položio ispit iz teorijskog znanja za dozvolu pilota ako je uspješno položio sve propisane pismene ispite teorijskog znanja u roku od 18 mjeseci od kraja kalendarskog mjeseca u kojem je podnositelj zahtjeva prvi put pristupio polaganju ispita.
3. Ako podnositelj zahtjeva nije uspio položiti jedan od pismenih ispita iz teorijskog znanja u četiri pokušaja ili nije uspio položiti sve pismene ispite tijekom razdoblja iz podtočke 2., podnositelj zahtjeva mora ponovno polagati sve pismene ispite iz teorijskog znanja.
4. Prije ponovnog polaganja ispita iz teorijskog znanja podnositelj zahtjeva mora obaviti dodatno osposobljavanje u ATO-u ili DTO-u. Opseg i trajanje tog osposobljavanja određuju ATO ili DTO na temelju potreba podnositelja zahtjeva.

(d) Razdoblje valjanosti

Ispit iz teorijskog znanja vrijedi 24 mjeseca od datuma uspješno položenog ispita iz teorijskog znanja, u skladu s točkom (c) podtočkom 2.

BFCL.140 BPL – Priznavanje teorijskog znanja

Podnositeljima zahtjeva za izdavanje BPL-a priznaje se da udovoljavaju zahtjevima za teorijsko znanje za zajedničke predmete navedene u točki BFCL.135 točki (a) podtočki 1.:

- (a) ako imaju dozvolu u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi (EU) 2018/1976; ili
- (b) ako su položili ispite iz teorijskog znanja za dozvolu kako je navedeno u točki (a), pod uvjetom da su to učinili u roku navedenom u točki BFCL.135 točki (d).

BFCL.145 BPL – Ispit praktične osposobljenosti

- (a) Podnositelj zahtjeva za BPL mora polaganjem ispita praktične osposobljenosti dokazati sposobnost da obavlja, kao PIC na balonu, odgovarajuće procedure i manevre sa stručnošću koja odgovara traženim privilegijama.
- (b) Podnositelji zahtjeva ispit praktične osposobljenosti polažu na istoj klasi balona na kojoj su završili tečaj osposobljavanja u skladu s točkom BFCL.130 te, u slučaju balona uzgonjenih vrućim zrakom, na balonu koji predstavlja grupu A te klase.
- (c) Kako bi pristupio ispitu praktične osposobljenosti za izdavanje BPL-a, podnositelj zahtjeva najprije mora položiti odgovarajući ispit iz teorijskog znanja.
- (d) Kriteriji za uspješno položen ispit
 1. Ispit praktične osposobljenosti mora biti podijeljen u različite dijelove, koji predstavljaju sve različite faze leta balona.
 2. Ako podnositelj zahtjeva ne položi bilo koju stavku nekog dijela, smatra se da nije položio cijeli dio. Ako podnositelj zahtjeva ne položi samo jedan dio, ponavlja samo taj dio. Ako podnositelj zahtjeva ne položi više od jednog dijela, ponovno mora pristupiti polaganju cijelog ispita.

3. Ako podnositelj zahtjeva mora ponoviti ispit u skladu s točkom 2., pad bilo kojeg dijela, uključujući dijelova koje je položio u prethodnom pokušaju, znači da mora ponovno polagati cijeli ispit.

(e) Ako podnositelj zahtjeva ne uspije položiti sve dijelove u dva pokušaja, mora proći dodatno praktično osposobljavanje.

BFCL.150 BPL – Proširenje privilegija na drugu klasu ili grupu balona

(a) Privilegije BPL-a ograničene su na klasu balona na kojoj je polagan ispit praktične osposobljenosti iz točke BFCL.145 i, u slučaju balona uzgonjenih vrućim zrakom, balone grupe A te klase.

(b) U slučaju balona uzgonjenih vrućim zrakom privilegije BPL-a na zahtjev se proširuju na drugu grupu unutar klase balona uzgonjenih vrućim zrakom ako je pilot obavio najmanje:

1. dva leta osposobljavanja s FI(B)-om na balonu odgovarajuće grupe;

2. sljedeći broj sati leta kao PIC na balonima:

i. najmanje 100 sati, ako se traže privilegije za grupu B balona;

ii. najmanje 200 sati, ako se traže privilegije za grupu C balona;

iii. najmanje 300 sati, ako se traže privilegije za grupu D balona;

(c) osim klase miješanih balona, privilegije BPL-a proširuju se na drugu klasu balona ili, ako se traže privilegije za klasu balona uzgonjenih vrućim zrakom, na klasu A balona uzgonjenih vrućim zrakom, na temelju zahtjeva ako je pilot obavio sljedeće za odgovarajuću klasu i grupu balona:

1. tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u, uključujući najmanje:

i. pet letova osposobljavanja s instruktorom; ili

ii. u slučaju proširenja s balona uzgonjenih vrućim zrakom na zračne brodove uzgonjene vrućim zrakom, pet sati letačkog osposobljavanja s instruktorom; i

2. ispit praktične osposobljenosti, tijekom kojeg pilot FE(B)-u dokazuje da posjeduje odgovarajuću razinu teorijskog znanja za drugu klasu u sljedećim predmetima:

i. načela letenja;

ii. operativni postupci;

iii. izvedba leta i planiranje leta;

iv. opće znanje o zrakoplovima s obzirom na klasu balona za koju je zatraženo proširenje privilegija.

(d) Završetak osposobljavanja iz točke (b) podtočke 1. i točke (c) podtočke 1. upisuje se u knjižicu letenja pilota, a potpisuje ga:

1. u slučaju iz točke (b) podtočke 1., instruktor odgovoran za letove osposobljavanja; a

2. u slučaju iz točke (c) podtočke 1., voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a koji je odgovoran za osposobljavanje.

(e) Imatelj BPL-a svojim se privilegijama u klasi miješanih balona koristi samo ako ima privilegije za klasu balona uzgonjenih vrućim zrakom i klasu balona uzgonjenih plinom.

BFCL.160 BPL – Zahtjevi u pogledu nedavnog iskustva

(a) Imatelj BPL-a koriste se privilegijama svoje dozvole samo ako u odgovarajućoj klasi balona obavi:

1. ili:

i. najmanje šest sati leta kao PIC, uključujući deset polijetanja i slijetanja kao PIC ili s instruktorom ili samostalno pod nadzorom FI(B)-a, tijekom 24 mjeseca prije planiranog leta; i

ii. najmanje jedan let osposobljavanja s FI(B)-om tijekom posljednjih 48 mjeseci prije planiranog leta; ili

2. provjeru stručnosti u skladu s točkom (c) tijekom posljednja 24 mjeseca prije planiranog leta.

- (b) Osim zahtjeva iz točke (a), ako je riječ o pilotu koji je kvalificiran za let na više od jedne klase balona, kako bi se koristio svojim privilegijama u drugoj klasi ili klasama balona, mora obaviti najmanje tri sata leta kao PIC ili s instruktorom ili samostalno pod nadzorom FI(B)-a na svakoj dodatnoj klasi balona tijekom protekla 24 mjeseca.
- (c) Imatelj BPL-a koji ne ispunjava zahtjeve iz točke (a) podtočke 1. i, ako je primjenjivo, točke (b) prije nego što se nastavi koristiti svojim privilegijama mora proći provjeru stručnosti s FE(B)-om na balonu koji predstavlja odgovarajuću klasu.
- (d) Nakon što ispuni uvjete iz točaka (a), (b) ili (c), ovisno o slučaju, imatelj BPL-a s privilegijama za balone uzgonjene vrućim zrakom smije se koristiti svojim privilegijama samo na balonima uzgonjenima vrućim zrakom koji predstavljaju:
- i. istu grupu balona uzgonjenih vrućim zrakom u kojoj je obavljen let osposobljavanja iz točke (a) podtočke 1. podpodtočke ii. ili provjera stručnosti kako je utvrđeno u točki (c), ovisno o slučaju, ili grupu s manjom kupolom; ili
 - ii. grupu A balona uzgonjenih vrućim zrakom u slučajevima u kojima je pilot, u skladu s točkom (b), obavio let osposobljavanja u skladu s točkom (a) podtočkom 2. u klasi balona koja nije klasa balona uzgonjenih vrućim zrakom.
- (e) U knjižicu letenja pilota upisuje se da je pilot obavio letove s instruktorom, letove pod nadzorom i let osposobljavanja u skladu s točkom (a) podtočkom 1. i točkom (b) te provjeru stručnosti u skladu s točkom (c), a navedeno potpisuje odgovorni FI(B) u slučajevima iz točke (a) podtočke 1. i točke (b), odnosno odgovorni FE(B) u slučaju iz točke (c).
- (f) Smatra se da imatelj BPL-a koji ima privilegije za komercijalne operacije kako je navedeno u točki BFCL.215 poddijela ADD ovog Priloga ispunjava zahtjeve:
1. točke (a) i, ako je primjenjivo, točke (b), ako je obavio provjeru stručnosti u skladu s točkom BFCL.215 točkom (d) podtočkom 2. podpodtočkom i. u odgovarajućoj klasi balona tijekom protekla 24 mjeseca; ili
 2. točke (a) podtočke 1. podpodtočke ii., ako je obavio let osposobljavanja kako je utvrđeno u točki BFCL.215 točki d. podtočki 2. podpodtočki ii. u odgovarajućoj klasi balona.

U slučaju klase balona uzgonjenih vrućim zrakom primjenjuju se, ovisno o klasi balona upotrijebljenoj kako bi se ispunili zahtjevi iz točke (f) podtočaka 1. ili 2., ograničenja navedena u točki (d) povezana s privilegijama upravljanja različitim klasama balona.

PODDIO ADD

DODATNA OVLAŠTENJA

BFCL.200 Ovlaštenja za let balona uzgonjenog vrućim zrakom sa sponom

- (a) Imatelj BPL-a smije provoditi letove balona uzgonjenog vrućim zrakom sa sponom samo ako ima ovlaštenje za let balona uzgonjenog vrućim zrakom sa sponom u skladu s ovom točkom.
- (b) Kako bi podnio zahtjev za ovlaštenje za let balona uzgonjenog vrućim zrakom sa sponom, podnositelj zahtjeva mora:
1. imati privilegije za klasu balona uzgonjenih vrućim zrakom;
 2. najprije obaviti najmanje dva leta osposobljavanja za let balonom uzgonjenim vrućim zrakom sa sponom.
- (c) Završetak osposobljavanja za let balonom uzgonjenim vrućim zrakom sa sponom upisuje se u knjižicu letenja, a navedeno potpisuje FI(B) odgovoran za osposobljavanje.
- (d) Pilot s ovlaštenjem za let balonom uzgonjenim vrućim zrakom sa sponom svojim se privilegijama može koristiti samo ako je tijekom 48 mjeseci koji prethode planiranom letu obavio najmanje jedan let balonom uzgonjenim vrućim zrakom sa sponom ili, ako nije obavio takav let, ako je obavio let balonom uzgonjenim vrućim zrakom sa sponom s instruktorom ili samostalno pod nadzorom FI(B)-a. Obavljanje leta s instruktorom ili samostalno pod nadzorom upisuje se u knjižicu letenja pilota, a navedeno potpisuje FI(B).

BFCL.210 Ovlaštenje za noćno letenje

- (a) Imatelj BPL-a koristi se privilegijama svoje dozvole u uvjetima vizualnog letenja (VFR) noću samo ako ima ovlaštenje za noćno letenje u skladu s ovom točkom.

- (b) Podnositelj zahtjeva za ovlaštenje za noćno letenje mora obaviti najmanje dva jednosatna leta osposobljavanja noću.
- (c) Završetak osposobljavanja za noćno letenje upisuje se u knjižicu letenja, a navedeno potpisuje FI(B) odgovoran za osposobljavanje.

BFCL.215 Ovlaštenje za komercijalne operacije

- (a) Imatelj BPL-a koristi se privilegijama svoje dozvole tijekom komercijalnih operacija balonom samo ako ima ovlaštenje za komercijalne operacije u skladu s ovom točkom.
- (b) Podnositelj zahtjeva za ovlaštenje za komercijalne operacije mora:
 - 1. navršiti 18 godina;
 - 2. imati 50 sati naleta te obaviti 50 polijetanja i slijetanja kao PIC na balonima;
 - 3. imati privilegije za klasu balona u kojoj će se koristiti privilegijama ovlaštenja za komercijalne operacije; i
 - 4. položiti ispit praktične osposobljenosti u odgovarajućoj klasi balona, tijekom kojeg mora dokazati FE(B)-u da ima kompetencije potrebne za obavljanje komercijalnih operacija balonom.
- (c) Privilegije ovlaštenja za komercijalne operacije ograničene su na klasu balona na kojoj je obavljen ispit praktične sposobnosti u skladu s točkom (b) podtočkom 3. Privilegije se na zahtjev proširuju na drugu klasu balona ako u toj drugoj klasi podnositelj zahtjeva ispunjava zahtjeve točke (b) podtočaka 3. i 4.
- (d) Pilot koji ima ovlaštenje za komercijalne operacije koristi se privilegijama tog ovlaštenja za komercijalni prijevoz putnika balonom samo ako je obavio:
 - 1. u razdoblju od 180 dana prije planiranog leta:
 - i. najmanje tri leta balonima kao PIC, od kojih najmanje jedan na balonu odgovarajuće klase; ili
 - ii. jedan let kao PIC na balonu odgovarajuće klase pod nadzorom FI(B)-a kvalificiranog u skladu s ovom točkom; i
 - 2. u razdoblju od 24 mjeseca prije planiranog leta:
 - i. provjeru stručnosti na balonu odgovarajuće klase, tijekom koje FE(B)-u dokazuje da ima kompetencije potrebne za komercijalni prijevoz putnika balonom; ili
 - ii. tečaj za obnovu znanja u ATO-u ili DTO-u prilagođen kompetencijama potrebnima za komercijalne operacije balonom, uključujući najmanje šest sati teorijskog osposobljavanja i jedan let osposobljavanja na balonu odgovarajuće klase s FI(B)-om kvalificiranim za komercijalne operacije balonom u skladu s ovom točkom.
- (e) Kako bi zadržao privilegije ovlaštenja za komercijalne operacije balonom za sve klase balona, pilot koji ima ovlaštenje za komercijalne operacije s privilegijama proširenima na više od jedne klase balona mora ispuniti zahtjeve iz točke (d) podtočke 2. u najmanje jednoj klasi balona.
- (f) Pilot koji ispuni zahtjeve iz točke (d) i ima ovlaštenje za komercijalne operacije za klasu balona uzgonjenih vrućim zrakom koristi se privilegijama tog ovlaštenja u klasi balona uzgonjenih vrućim zrakom samo na balonima koji predstavljaju:
 - i. istu grupu balona uzgonjenih vrućim zrakom u kojoj je obavljena provjera stručnosti u skladu s točkom (d) podtočkom 2. podpodtočkom i. ili let osposobljavanja u skladu s točkom (d) podtočkom 2. podpodtočkom ii.; ili
 - ii. grupu balona uzgonjenih vrućim zrakom s manjom kupolom.
- (g) U knjižicu letenja pilota upisuje se da je pilot obavio let pod nadzorom u skladu s točkom (d) podtočkom 1. podpodtočkom ii., provjeru stručnosti u skladu s točkom (d) podtočkom 2. podpodtočkom i. i tečaj za obnovu znanja u skladu s točkom (d) podtočkom 2. podpodtočkom ii., a navedeno potpisuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a ili FI(B) ili FE(B) odgovoran za tečaj osposobljavanja, nadzor ili provjeru stručnosti, ovisno o slučaju.
- (h) Smatra se da pilot koji je završio provjeru stručnosti operatera u skladu s točkom BOP.ADD.315 Priloga II. (dio BOP) ovoj Uredbi ispunjava zahtjeve iz točke (d) podtočke 2. podpodtočke i.

PODDIO FI

INSTRUKTORI LETENJA

Odjeljak 1.

Opći zahtjevi

BFCL.300 Certifikati instruktora letenja

(a) Općenito

Instruktor provodi letačko osposobljavanje na balonu samo ako:

1. ima:

- i. BPL koji obuhvaća privilegije, ovlaštenja i certifikate za koje će pružati letačko osposobljavanje; i
- ii. certifikat instruktora letenja balonom (FI(B)) koji odgovara osposobljavanju koje pruža, izdan u skladu s ovim poddijelom; i

2. ovlašten je za obavljanje dužnosti PIC-a na balonu tijekom letačkog osposobljavanja.

(b) Osposobljavanje koje se pruža izvan državnog područja država članica

1. Odstupajući od točke (a) podtočke 1., u slučaju letačkog osposobljavanja koje se pruža u okviru tečaja osposobljavanja odobrenog u skladu s ovim Prilogom (dio BFCL) izvan državnog područja za koje su države članice odgovorne na temelju Čikaške konvencije, nadležno tijelo izdaje certifikat instruktora letenja podnositelju zahtjeva koji ima dozvolu pilota balona u skladu s Prilogom 1. Čikaškoj konvenciji ako podnositelj zahtjeva:

- i. ima barem dozvolu koja uključuje, ovisno o slučaju, privilegije, ovlaštenja ili certifikate ekvivalentne onima za koje je ovlašten provoditi osposobljavanje;
- ii. ispunjava zahtjeve utvrđene u ovom poddijelu za izdavanje certifikata FI(B)-a s odgovarajućim privilegijama instruktora; i
- iii. dokaže nadležnom tijelu odgovarajuću razinu poznavanja europskih zrakoplovnih propisa o sigurnosti kako bi se mogao koristiti svojim privilegijama instruktora u skladu s ovim Prilogom.

2. Certifikat se ograničava na provođenje odobrenog letačkog osposobljavanja:

- i. izvan državnih područja za koja su države članice odgovorne na temelju Čikaške konvencije; i
- ii. učenicima pilotima koji imaju dovoljno znanje jezika na kojem se provodi letačko osposobljavanje.

Odjeljak 2.

Certifikat instruktora letenja za balone – FI(B)

BFCL.315 Certifikat FI(B)-a – Privilegije i uvjeti

(a) Pod uvjetom da podnositelji zahtjeva ispunjavaju zahtjeve iz točke BFCL.320 i uvjete u nastavku, certifikat FI(B)-a izdaje se s privilegijama za provođenje letačkog osposobljavanja za:

1. BPL;

2. proširenje privilegije na druge klase i grupe balona pod uvjetom da podnositelj zahtjeva obavi barem 15 sati naleta kao PIC u svakoj odgovarajućoj klasi;

3. ovlaštenje za noćno letenje ili ovlaštenje za let balona sa sponom, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva prošao odgovarajuće osposobljavanje za pružanje osposobljavanja za odgovarajuće ovlaštenje u ATO-u ili DTO-u; i

4. certifikat FI(B)-a, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva:

- i. obavio najmanje 50 sati letačkog osposobljavanja na balonima; i
- ii. u skladu s postupcima koje je nadležno tijelo predvidjelo za tu svrhu, obavio najmanje jedan sat letačkog osposobljavanja za certifikat FI(B)-a pod nadzorom FI(B)-a kvalificiranog u skladu s ovom podtočkom kojeg imenuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a, uz uvjet da taj FI(B) smatra da je podnositelj zahtjeva na tom letačkom osposobljavanju zadovoljio.

- (b) Privilegije navedene u točki (a) uključuju privilegije za provođenje letačkog osposobljavanja za:
1. izdavanje odgovarajuće dozvole, privilegija, ovlaštenja ili certifikata; i
 2. produžavanje, obnavljanje ili usklađenost s odgovarajućim zahtjevima u pogledu nedavnog iskustva iz ovog Priloga, ovisno o slučaju.

BFCL.320 FI(B) — Preduvjeti i zahtjevi

Podnositelj zahtjeva za certifikat FI(B)-a mora:

- (a) imati najmanje 18 godina,
- (b) ispunjavati zahtjeve iz točke BFCL.300 točke (a) podtočke 1. podpodtočke i. i točke (a) podtočke 2.;
- (c) imati 75 sati naleta na balonu kao PIC;
- (d) završiti tečaj osposobljavanja za instruktora u skladu s točkom BFCL.330 u ATO-u ili DTO-u; i
- (e) položiti procjenu stručnosti u skladu s točkom BFCL.345.

BFCL.325 Kompetencije i procjena za FI(B)

Podnositelji zahtjeva za certifikat FI(B) moraju biti osposobljeni kako bi bili kompetentni za:

- (a) pripremanje resursa;
- (b) stvaranje atmosfere pogodne za učenje;
- (c) prezentaciju znanja;
- (d) integriranje upravljanja prijetnjom i greškom (TEM) i upravljanja resursima posade (CRM);
- (e) upravljanje vremenskim rasporedom kako bi se postigli ciljevi osposobljavanja;
- (f) olakšavanje učenja;
- (g) procjenjivanje učinka učenika;
- (h) praćenje i ocjenjivanje napretka;
- (i) ocjenjivanje satova osposobljavanja; i
- (j) izvještavanje o rezultatima.

BFCL.330 FI(B) – Tečaj osposobljavanja

- (a) Podnositelji zahtjeva za certifikat FI(B)-a najprije moraju položiti poseban prijemni ispit u ATO-u ili DTO-u u roku od 12 mjeseci prije početka tečaja osposobljavanja radi procjene sposobnosti da pohađaju tečaj.
- (b) Tečaj osposobljavanja za FI(B)-a mora obuhvaćati barem:
 1. elemente navedene u točki BFCL.325;
 2. 25 sati poučavanja i učenja;
 3. 12 sati teorijskog osposobljavanja, uključujući testove napretka; i
 4. tri sata letačkog osposobljavanja, uključujući tri polijetanja i slijetanja.
- (c) Podnositeljima zahtjeva koji već imaju certifikat instruktora u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi (EU) 2018/1976 ili Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 priznaje se da u potpunosti udovoljavaju zahtjevima iz točke (b) podtočke 2.

BFCL.345 FI(B) – Procjena stručnosti

- (a) Podnositelji zahtjeva za izdavanje certifikata FI(B)-a moraju položiti procjenu stručnosti na balonu kako bi ispitivaču kvalificiranom u skladu s točkom BFCL.415 točkom (c) dokazali svoju sposobnost osposobljavanja učenika pilota do razine potrebne za izdavanje BPL-a.
- (b) Ta procjena mora obuhvaćati:
 1. dokazivanje kompetencija opisanih u točki BFCL.325 prije leta, poslije leta i tijekom teorijskog osposobljavanja;

2. usmeno ispitivanje teorijskog znanja na zemlji, brifinge prije i poslije leta te demonstraciju u letu u odgovarajućoj klasi balona;
3. odgovarajuće vježbe za procjenu instruktorskih kompetencija.

BFCL.360 Certifikat FI(B)-a – Zahtjevi u pogledu nedavnog iskustva

- (a) Imatelj certifikata FI(B)-a smije se koristiti privilegijama svoje dozvole samo ako je završio:
1. tijekom tri godine prije planiranog korištenja privilegijama:
 - i. osposobljavanje za obnovu instruktorskog znanja u ATO-u ili DTO-u ili u ovlaštenom tijelu, tijekom čega je imatelj pohađao teorijsko osposobljavanje radi obnove i ažuriranja odgovarajućeg znanja za instruktore letenja balonom;
 - ii. najmanje šest sati letačkog osposobljavanja na balonima kao FI(B); i
 2. tijekom proteklih devet godina i u skladu s postupcima koje je nadležno tijelo uspostavilo za tu svrhu, jedan let osposobljavanja za letenje na balonu kao FI(B) pod nadzorom FI(B)-a kvalificiranog u skladu s točkom BFCL.315 točkom (a) podtočkom 4. kojeg imenuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a, uz uvjet da taj FI(B) smatra da je imatelj certifikata na tom letu osposobljavanja zadovoljio.
- (b) Sati letenja kao FE(B) tijekom ispita praktične sposobnosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti u potpunosti se priznaju u smislu zahtjeva iz točke (a) podtočke 1. podpodtočke ii.
- (c) Ako FI(B) koji nadzire let u skladu s točkom (a) podtočkom 2. ne smatra da je imatelj certifikata FI(B)-a zadovoljio na letu osposobljavanja, taj se imatelj certifikata ne može koristiti privilegijama certifikata FI(B)-a dok ne položi procjenu stručnosti u skladu s točkom BFCL.345.
- (d) Kako bi se imatelj certifikata FI(B)-a koji ne ispunjava sve zahtjeve iz točke (a) mogao nastaviti koristiti privilegijama certifikata FI(B)-a, mora ispunjavati zahtjeve iz točke (a) podtočke 1. podpodtočke i. i točke BFCL.345.

PODDIO FE

ISPITIVAČI U LETU

Odjeljak 1.

Opći zahtjevi

BFCL.400 Certifikati ispitivača za balone

- (a) Općenito
- Ispitivač provodi samo ispite praktične sposobnosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti u skladu s ovim Prilogom ako je:
1. imatelj:
 - i. BPL-a, uključujući privilegije, ovlaštenja i certifikate za koje je ovlašten provoditi ispite praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti, te privilegija osposobljavanja za njih;
 - ii. certifikata FE(B)-a, uključujući privilegije koje odgovaraju ispitu praktične osposobljenosti, provjeri stručnosti ili procjeni stručnosti koji se provode, koji je izdan u skladu s ovim poddijelom;
 2. ovlašten za obavljanje dužnosti PIC-a na balonu tijekom ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti.
- (b) Ispitivanja izvan državnog područja država članica
1. Odstupajući od točke (a) podtočke 1., u slučaju ispita praktične osposobljenosti i provjera stručnosti koji se provode izvan državnog područja za koje su države članice odgovorne na temelju Čikaške konvencije, nadležno tijelo izdaje certifikat ispitivača podnositelju zahtjeva koji ima dozvolu pilota balona koja je u skladu s Prilogom 1. Čikaškoj konvenciji, ako podnositelj zahtjeva:
 - i. ima barem dozvolu koja uključuje, ovisno o slučaju, privilegije, ovlaštenja ili certifikate ekvivalentne onima za koje je ovlašten provoditi ispit praktične osposobljenosti ili provjeru stručnosti;

- ii. ispunjava zahtjeve utvrđene u ovom poddijelu za izdavanje odgovarajućeg certifikata ispitivača;
 - iii. dokaže nadležnom tijelu odgovarajuću razinu poznavanja europskih zrakoplovnih propisa o sigurnosti kako bi se mogao koristiti svojim privilegijama ispitivača u skladu s ovim Prilogom.
2. Certifikat iz podtočke 1. ograničen je na provođenje ispita praktične osposobljenosti i provjera stručnosti:
- i. izvan državnih područja za koja su države članice odgovorne na temelju Čikaške konvencije; i
 - ii. pilota koji dovoljno poznaju jezik na kojem se provjera provodi.

BFCL.405 Ograničenje privilegija u slučaju postojećih interesa

Ispitivač za balone ne provodi:

- (a) ispite praktične osposobljenosti ili procjene stručnosti za izdavanje dozvole, ovlaštenja ili certifikata podnositeljima zahtjeva kojima je pružio više od 50 % propisanog letačkog osposobljavanja za dozvolu, ovlaštenje ili certifikat za koje se provodi ispit praktične osposobljenosti ili procjena stručnosti; ili
- (b) ispite praktične osposobljenosti ili procjene stručnosti ako smatraju da bi njihova objektivnost mogla biti upitna.

BFCL.410 Provođenje ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti i procjena stručnosti

(a) Prilikom provođenja ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti i procjena stručnosti, ispitivač za balone mora:

1. pobrinuti se da ne postoje jezične prepreke za komunikaciju s podnositeljem zahtjeva;
2. potvrditi da podnositelj zahtjeva ispunjava sve zahtjeve povezane s kvalifikacijama, osposobljavanjem i iskustvom iz ovog Priloga za stjecanje, produžavanje ili obnavljanje dozvole, privilegija, ovlaštenja ili certifikata za koje se ispit praktične osposobljenosti, provjera stručnosti ili procjena stručnosti provodi; i
3. upoznati podnositelja zahtjeva s posljedicama pružanja nepotpunih, netočnih ili neistinitih informacija povezanih s njegovim osposobljavanjem i letačkim iskustvom.

(b) Nakon ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti ispitivač za balone mora:

1. obavijestiti podnositelja zahtjeva o rezultatu ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti;
2. u slučaju uspješno položene procjene stručnosti, za produžavanje ili obnavljanje dozvole unijeti novi datum isteka valjanosti u dozvolu ili certifikat podnositelja zahtjeva, ako ga je za to posebno ovlastilo nadležno tijelo odgovorno za dozvolu podnositelja zahtjeva;
3. podnositelju zahtjeva dati potpisan izvještaj s ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti i bez neopravdanog odgađanja predati preslike izvještaja nadležnom tijelu odgovornom za dozvolu podnositelja zahtjeva i nadležnom tijelu koje je izdalo certifikat ispitivača. Izvještaj mora sadržavati:
 - i. izjavu da je ispitivač za balone od podnositelja zahtjeva primio informacije o njegovom iskustvu i osposobljavanju te potvrdio da su to iskustvo i osposobljavanje u skladu s odgovarajućim zahtjevima iz ovog Priloga;
 - ii. potvrdu da su svi zahtijevani manevri i vježbe provedeni te informacije o usmenom ispitu iz teorijskog znanja, ako je to primjenjivo. Ako podnositelj zahtjeva nije uspješno položio neki dio, ispitivač mora zapisati razloge za donošenje takve procjene;
 - iii. rezultat ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti i procjene stručnosti;
 - iv. izjavu da je ispitivač za balone pregledao i primijenio nacionalne procedure i zahtjeve nadležnog tijela podnositelja zahtjeva ako tijelo nadležno za dozvolu podnositelja zahtjeva nije isto tijelo koje je izdalo certifikat ispitivaču;
 - v. presliku certifikata ispitivača za balone u kojem je naveden opseg njegovih/njezinih privilegija u svojstvu ispitivača za balone u pogledu provođenja ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti podnositelja zahtjeva za kojeg nadležno tijelo nije isto tijelo koje je izdalo certifikat ispitivaču.

- (c) Ispitivač za balone mora pet godina čuvati zapise koji sadrže sve detalje ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti i procjene stručnosti koje je proveo te njihove rezultate.
- (d) Na zahtjev nadležnog tijela koje je odgovorno za izdavanje certifikata ispitivača za balone ili nadležnog tijela odgovornog za izdavanje dozvole podnositelja zahtjeva, ispitivač za balone mora predati sve zapise i izvještaje te sve druge informacije koje se zahtijevaju u svrhu aktivnosti nadzora.

Odjeljak 2.

Certifikat ispitivača u letu za balone – FE(B)

BFCL.415 Certifikat FE(B)-a – Privilegije i uvjeti

Pod uvjetom da podnositelj zahtjeva ispunjava zahtjeve iz točke BFCL.420 i uvjete koji slijede, certifikat FE(B)-a izdaje se na temelju zahtjeva s privilegijama za provođenje:

- (a) ispita praktične osposobljenosti i provjera stručnosti za BPL i ispita praktične osposobljenosti za proširenje privilegija na drugu klasu balona, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva obavio 250 sati naleta kao pilot na balonima, uključujući 50 sati letačkog osposobljavanja koje obuhvaća cijeli nastavni plan tečaja za osposobljavanje za dobivanje BPL-a;
- (b) ispita praktične osposobljenosti i provjera stručnosti za ovlaštenje za komercijalne operacije u skladu s točkom BFCL.215, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete povezane s iskustvom iz točke (a) i da je prošao odgovarajuće osposobljavanje tijekom standardizacijskog tečaja za ispitivače u skladu s točkom BFCL.430;
- (c) procjene stručnosti za izdavanje certifikata FI(B)-a, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva:
 - 1. obavio 350 sati naleta kao pilot na balonima, uključujući pet sati osposobljavanja podnositelja zahtjeva za certifikat FI(B)-a;
 - 2. prošao odgovarajuće osposobljavanje tijekom standardizacijskog tečaja za ispitivače u skladu s točkom BFCL.430.

BFCL.420 Certifikat FE(B)-a – Preduvjeti i zahtjevi

Podnositelj zahtjeva za certifikat FE(B)-a mora:

- (a) ispunjavati zahtjeve iz točke BFCL.400 točke (a) podtočke 1. podpodtočke i. i točke (a) podtočke 2.;
- (b) završiti standardizacijski tečaj za FE(B)-a u skladu s točkom BFCL.430;
- (c) završiti procjenu stručnosti u skladu s točkom BFCL.445.
- (d) dokazati prijašnje radno iskustvo povezano s privilegijama certifikata FE(B)-a; i
- (e) dokazati da mu nisu izrečene sankcije, uključujući privremeno oduzimanje, ograničenje ili trajno oduzimanje neke od dozvola, ovlaštenja ili certifikata izdanih u skladu s ovim Prilogom, Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi (EU) 2018/1976 zbog nesukladnosti s Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima tijekom zadnje tri godine.

BFCL.430 Certifikat FE(B)-a – Standardizacijski tečaj

- (a) Podnositelji zahtjeva za FE(B) moraju pohađati standardizacijski tečaj koji pruža ili nadležno tijelo ili ATO ili DTO i koji odobri to nadležno tijelo.
- (b) Standardizacijski tečaj prilagođava se zahtijevanim privilegijama ispitivača u letu za balone i sastoji se od teorijskog i praktičnog osposobljavanja, što uključuje barem:
 - 1. provođenje najmanje jednog ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti za BPL ili odgovarajuća ovlaštenja ili certifikate;
 - 2. osposobljavanje o primjenjivim zahtjevima iz ovog Priloga i primjenjivim zahtjevima letačkih operacija, provođenje ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti i procjena stručnosti te njihovo dokumentiranje i izvještavanje o njima;
 - 3. briefing o:
 - i. nacionalnim administrativnim procedurama;
 - ii. zahtjevima za zaštitu osobnih podataka;

- iii. odgovornosti ispitivača;
 - iv. osiguranju ispitivača od nesreće;
 - v. nacionalnim naknadama; i
 - vi. informacijama o načinu pristupa informacijama iz podpodtočaka od i. do v. pri provođenju ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti podnositelja zahtjeva čije nadležno tijelo nije isto tijelo koje je izdalo certifikat ispitivaču.
- (c) Imatelj certifikata FE(B)-a ne smije provoditi ispite praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti podnositelja zahtjeva za koje nadležno tijelo nije isto kao ono koje je izdalo certifikat ispitivača, osim ako pregleda najnovije dostupne informacije o odgovarajućim nacionalnim procedurama nadležnog tijela podnositelja zahtjeva.

BFCL.445 Certifikat FE(B)-a – Procjena stručnosti

Podnositelji zahtjeva za prvo stjecanje certifikata FE(B)-a moraju dokazati svoje kompetencije FE(B)-a inspektoru nadležnog tijela ili starijem ispitivaču koje je za to posebno ovlastilo nadležno tijelo odgovorno za certifikat FE(B)-a. Pri procjeni stručnosti, podnositelj zahtjeva provodi ispit praktične osposobljenosti, provjeru stručnosti ili procjenu stručnosti, uključujući briefing, provođenje ispita praktične sposobnosti, provjeru stručnosti ili procjenu stručnosti te procjenu osobe koja polaže ispit, provjeru ili procjenu, poslijeletnu uputu (*debriefing*) i sastavljanje dokumentacije.

BFCL.460 Certifikat FE(B)-a – Valjanost, produžavanje i obnavljanje

- (a) Certifikat FE(B)-a vrijedi pet godina.
- (b) Certifikat FE(B)-a produžava se ako je imatelj:
1. tijekom razdoblja valjanosti certifikata FE(B)-a završio tečaj za obnovu znanja ispitivača, koji pruža nadležno tijelo ili ATO ili DTO i koji je odobrilo nadležno tijelo, tijekom kojeg imatelj pohađa teorijsko osposobljavanje radi obnove i ažuriranja odgovarajućeg znanja za ispitivače za balone; i
 2. tijekom 24 mjeseca prije isteka valjanosti certifikata proveo jedan ispit praktične osposobljenosti, jednu provjeru stručnosti ili procjenu stručnosti pod nadzorom inspektora nadležnog tijela ili ispitivača kojeg je za to posebno ovlastilo nadležno tijelo odgovorno za certifikate FE(B)-a, uz uvjet da taj inspektor ili ispitivač smatra da je imatelj certifikata na tom ispitu, provjeri odnosno procjeni zadovoljio.
- (c) Imatelju certifikata FE(B)-a koji ima i certifikat ispitivača ili više njih za druge kategorije zrakoplova u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi (EU) 2018/1976 mogu se, u dogovoru s nadležnim tijelom, zajedno produžiti svi certifikati ispitivača.
- (d) Ako je certifikat FE(B)-a istekao, njegov imatelj mora ispuniti zahtjeve iz točke (b) podtočke 1. i točke BFCL.445 prije nego što se nastavi koristiti privilegijama certifikata FE(B)-a.
- (e) Certifikat FE(B)-a može se produžiti ili obnoviti samo ako podnositelj zahtjeva dokaže da kontinuirano ispunjuje zahtjeve iz točke BFCL.410 i zahtjeve iz točke BFCL.420 točaka (d) i (e)."
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/358**od 4. ožujka 2020.****o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2018/1976 u pogledu dozvola pilota jedrilice****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ⁽¹⁾, a posebno njezine članke 23., 27. i 31.,

budući da:

- (1) Komisija treba donijeti potrebna provedbena pravila za utvrđivanje zahtjeva za dozvole pilota jedrilice u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139, ako takvi zrakoplovi ispunjavaju uvjete iz članka 2. stavka 1. točke (b) točaka i. i ii. te uredbe.
- (2) S obzirom na specifičnosti izdavanja dozvola članovima letачke posade za jedrilice, posebne zahtjeve za izdavanje dozvola potrebno je utvrditi u zasebnim propisima. Ti bi se zahtjevi trebali temeljiti na općim pravilima za izdavanje dozvola članovima letачke posade utvrđenima u Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 ⁽²⁾. Međutim, njih bi trebalo restrukturirati i pojednostavniti kako bi bili proporcionalni i temeljili se na pristupu utemeljenom na riziku, istodobno osiguravajući da su piloti jedrilice, sada i u budućnosti, sposobni za izvršavanje svojih aktivnosti i odgovornosti. Trebalo bi obaviti i odgovarajuće uredničko ažuriranje pravila za operacije jedrilica kako bi se u obzir uzelo prenošenje pravila za izdavanje dozvola iz Uredbe (EU) br. 1178/2011 u Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2018/1976 ⁽³⁾.
- (3) U skladu s člankom 12. stavkom 2.a točkom 3. Uredbe (EU) br. 1178/2011 države članice do 8. travnja 2020. smiju nastaviti primjenjivati nacionalna pravila za izdavanje dozvola koja omogućuju pristup osnovnim privilegijama pilota. Neke su države članice izvjestile Komisiju i Agenciju Europske unije za sigurnost zračnog prometa („EASA“) da se, u tom kontekstu, nastavljanjem primjenjivanja tih nacionalnih pravila za izdavanje dozvola, prema kojima se učenici piloti smiju koristiti ograničenim privilegijama bez nadzora i postupno dobivaju osnovne privilegije, zbog lakog i povoljnijeg pristupa letenju, promiču sportsko zrakoplovstvo i rekreativne aktivnosti. Promicanje i omogućivanje lakšeg pristupa općem zrakoplovstvu u skladu je s ciljevima Plana za opće zrakoplovstvo EASA-e kojim se nastoji stvoriti proporcionalniji, fleksibilniji i proaktivniji regulatorni sustav ⁽⁴⁾. Stoga bi državama članicama trebalo omogućiti da same odluče hoće li nastaviti primjenjivati ta nacionalna pravila za izdavanje dozvola u skladu s načelima iz Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/430 ⁽⁵⁾ za potrebe izdavanja dozvola pilota jedrilice („SPL“). Međutim, države članice trebale bi obavijestiti Komisiju i EASA-u pri svakom korištenju tih ovlaštenja. Države članice trebale bi i nadzirati korištenje tih ovlaštenja kako bi se održala prihvatljiva razina sigurnosti zračnog prometa.

⁽¹⁾ SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011., str. 1.).

⁽³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1976 od 14. prosinca 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za operacije jedrilicama u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 326, 20.12.2018., str. 64.).

⁽⁴⁾ <https://www.easa.europa.eu/easa-and-you/general-aviation/general-aviation-road-map>

⁽⁵⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/430 od 18. ožujka 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1178/2011 u pogledu korištenja ograničenih privilegija bez nadzora prije izdavanja dozvole pilota lakog zrakoplova (SL L 75, 19.3.2019., str. 66.).

- (4) Kako bi taj prelazak bio neometan, svi certifikati, ovlaštenja i odobrenja koji se izdaju pilotima jedrilice u skladu s Uredbom (EU) br. 1178/2011 prije datuma početka primjene ove Uredbe trebali bi ostati na snazi. Nacionalne dozvole pilota jedrilice izdane prije datuma početka primjene ove Uredbe trebalo bi konvertirati u dozvole izdane u skladu s ovom Uredbom putem izvještaja o konverziji koje sastavljaju nadležna tijela država članica uz savjetovanje s EASA-om.
- (5) Osposobljavanje pilota jedrilice koje je započelo u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 prije datuma početka primjene ove Uredbe trebalo bi se u potpunosti priznavati jer obuhvaća jednak ili čak i širi opseg zahtjeva za osposobljavanje nego ova Uredba. Osposobljavanje koje je počelo prije datuma početka primjene ove Uredbe u skladu s Prilogom 1. Čikaškoj konvenciji trebalo bi se priznavati na temelju izvještaja o priznavanju koje sastavljaju države članice.
- (6) Postojećim organizacijama za osposobljavanje trebalo bi omogućiti dovoljno vremena da prilagode svoje programe osposobljavanja pojednostavnjenim zahtjevima za osposobljavanje, ako je to potrebno.
- (7) Mjere iz ove Uredbe temelje se na Mišljenju br. 01/2019 ⁽⁶⁾ EASA-e u skladu s člankom 75. stavkom 2. točkama (b) i (c) i člankom 76. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139.
- (8) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 127. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Provedbena uredba (EU) 2018/1976 mijenja se kako slijedi:

- (1) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1976 od 14. prosinca 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za operacije jedrilica i izdavanje dozvola članovima letачke posade za jedrilice u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća”;

- (2) u članku 1. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ovom se Uredbom utvrđuju detaljna pravila za letачke operacije jedrilicama te za izdavanje i zadržavanje dozvola pilota i pripadajućih ovlaštenja, privilegija i certifikata za jedrilice, ako takvi zrakoplovi ispunjavaju uvjete iz članka 2. stavka 1. točke (b) točaka i. i ii. Uredbe (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća.”;

- (3) članak 2. mijenja se kako slijedi:

- (a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije i, osim ako su pojmovi drugačije definirani u ovom članku, definicije iz članka 2. Uredbe (EU) br. 1178/2011:”

- (b) točka 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. „ugovor o zakupu zrakoplova bez posade” znači ugovor između poduzeća prema kojem je za upravljanje jedrilicom odgovoran zakupnik;”;

- (c) dodaju se sljedeće točke od 11. do 13.:

„11. „nacionalna dozvola” znači dozvola pilota koju je država članica izdala u skladu s nacionalnim zakonodavstvom prije datuma primjene Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi ili Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011;

⁽⁶⁾ *Easier access for GA pilots to IFR flying & Revision of the balloon and sailplane licensing requirements (Lakši pristup pilota općeg zrakoplovstva IFR letenju i revizija zahtjeva za izdavanje dozvole za balone i zračne jedrilice)*, (mišljenje br. 01/2019 (A) & (B), 19.2.2019.), dostupno na: <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions>

12. „dozvola iz dijela SFCL” znači dozvola za članove letачke posade koja ispunjava zahtjeve iz Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi;
13. „izvještaj o konverziji” znači izvještaj na temelju kojeg se dozvola može konvertirati u dozvolu iz dijela SFCL.”;

(4) nakon članka 3. umeću se članci od 3.a do 3.d:

„Članak 3.a

Dozvole pilota i medicinska certifikacija

1. Ne dovodeći u pitanje Delegiranu uredbu Komisije (EU) (*), piloti zrakoplova iz članka 1. stavka 1. ove Uredbe moraju se pridržavati tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka iz Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi i Priloga IV. (dio MED) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
2. Iznimno od privilegija imatelja dozvole prema definiciji iz Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi, imatelji tih dozvola mogu obavljati letove iz članka 3. stavka 2. točaka od (a) do (d) bez ispunjavanja zahtjeva iz točke SFCL.115 točke (a) podtočke 3. Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi.
3. Država članica pilote učenike koji pohađaju tečaj za osposobljavanje za dobivanje dozvole pilota jedrilice („SPL”) može ovlastiti za korištenje ograničenih privilegija bez nadzora prije nego što udovolje svim zahtjevima potrebnima za izdavanje SPL-a u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) ovoj Uredbi, u skladu sa svim sljedećim uvjetima:
 - (a) područje primjene danih privilegija temelji se na procjeni sigurnosnog rizika koju obavlja država članica, uzimajući u obzir potrebni stupanj osposobljavanja nužan za postizanje potrebne razine pilotske vještine;
 - (b) privilegije su ograničene na sljedeće:
 - i. cijelo državno područje države članice koja izdaje ovlaštenje ili dijelove tog područja; i
 - ii. jedrilice koje su registrirane u državi članici koja izdaje ovlaštenje;
 - (c) imatelju ovlaštenja koji podnese zahtjev za izdavanje SPL-a priznaje se osposobljavanje provedeno na temelju preporuke odobrene organizacije za osposobljavanje („ATO”) ili prijavljene organizacije za osposobljavanje („DTO”);
 - (d) država članica svake tri godine predaje izvještaje i procjene sigurnosnog rizika Komisiji i Agenciji Europske unije za sigurnost zračnog prometa („EASA”);
 - (e) država članica prati korištenje ovlaštenja izdanih na temelju ovog stavka kako bi osigurala prihvatljivu razinu sigurnosti zračnog prometa i poduzela odgovarajuće mjere u slučaju povećanog sigurnosnog rizika ili bilo kakvih sigurnosnih pitanja.

Članak 3.b

Postojeće dozvole pilota i nacionalni certifikati o zdravstvenoj sposobnosti

1. Dozvole iz dijela FCL za jedrilice i pripadajuće privilegije, ovlaštenja i certifikati koje je država članica izdala prije datuma početka primjene ove Uredbe smatraju se izdanim u skladu s ovom Uredbom. Pri ponovnom izdavanju dozvola iz administrativnih razloga ili na zahtjev imatelja dozvole države članice te dozvole zamjenjuju dozvolama u formatu navedenom u Prilogu VI. (dio ARA) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
2. Kada država članica ponovno izdaje dozvole i pripadajuće privilegije, ovlaštenja i certifikate u skladu sa stavkom 1., država članica, ovisno o slučaju:
 - (a) prenosi sve privilegije koje su već upisane u dozvole iz dijela FCL u novi format dozvole;
 - (b) pretvara ovlaštenja za akrobatsko letenje izdana u skladu s točkom FCL.800 Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 u napredne privilegije za akrobatsko letenje u skladu s točkom SFCL.200 točkom (c) Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi;
 - (c) upisuje datum isteka certifikata instruktora letenja povezanog s dozvolom iz dijela FCL u pilotsku knjižicu letenja ili izdaje ekvivalentan dokument. Nakon tog datuma isteka piloti se koriste privilegijama instruktora samo ako ispunjavaju uvjete iz točke SFCL.360 Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi.

3. Imatelji nacionalnih dozvola za jedrilice koje je država članica izdala prije datuma početka primjene Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi smiju se nastaviti koristiti privilegijama koje obuhvaća njihova dozvola do 8. travnja 2021. Do tog datuma države članice te dozvole moraju konvertirati u dozvole i pripadajuća ovlaštenja, privilegije i certifikate iz dijela SFCL u skladu s elementima navedenima u izvještaju o konverziji koji ispunjava zahtjeve iz članka 4. stavaka 4. i 5. Uredbe (EU) br. 1178/2011.

4. Nacionalni certifikati o zdravstvenoj sposobnosti pilota povezani s dozvolom kako je navedeno u stavku 2. ovog članka, koje je država članica izdala prije datuma početka primjene Priloga III. (dio SFCL) ovoj Uredbi ostaju na snazi do datuma njihova sljedećeg produžavanja ili do 8. travnja 2021., ovisno o tome što nastupi ranije. Produžavanje tih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti mora biti u skladu sa zahtjevima iz Priloga IV. (dio MED) Uredbi (EU) br. 1178/2011.

Članak 3.c

Priznavanje osposobljavanja koje je započelo prije datuma početka primjene ove Uredbe

1. U pogledu izdavanja dozvola i pripadajućih privilegija, ovlaštenja ili certifikata iz dijela SFCL u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) ovoj Uredbi, smatra se da je osposobljavanje koje je počelo prije datuma početka primjene ove Uredbe u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe.

2. Osposobljavanje koje je započelo prije datuma početka primjene ove Uredbe ili Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011, u skladu s Prilogom 1. Čikaškoj konvenciji, priznaje se u svrhu izdavanja dozvola iz dijela SFCL na temelju izvještaja o priznavanju koji sastavlja država članica uz savjetovanje s EASA-om.

3. U izvještaju o priznavanju iz stavka 2. opisuje se opseg osposobljavanja, navodi se za koje se zahtjeve iz dijela SFCL priznavanje daje i, ako je primjenjivo, koje zahtjeve podnositelji zahtjeva moraju ispuniti kako bi im se izdala dozvola iz dijela SFCL. Izvještaj uključuje preslike svih dokumenata koji su potrebni kako bi se dokazao opseg osposobljavanja te preslike nacionalnih propisa i postupaka u skladu s kojima je osposobljavanje započelo.

Članak 3.d

Organizacije za osposobljavanje

1. Organizacije za osposobljavanje za stjecanje dozvola pilota iz članka 1. stavka 1. ove Uredbe moraju ispuniti zahtjeve iz članka 10.a Uredbe (EU) br. 1178/2011.

2. Organizacije za osposobljavanje iz stavka 1. kojima je izdano odobrenje u skladu s Prilogom VII. (dio ORA) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili su podnijele izjavu u skladu s Prilogom VIII. (dio DTO) Uredbi (EU) br. 1178/2011 prije datuma početka primjene ove Uredbe svoje programe osposobljavanja prilagođavaju, kada je to potrebno, najkasnije do 8. travnja 2021.

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) od 4. ožujka 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu).;

(5) Prilog I. (dio DEF) mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;

(6) Prilog II. (dio SAO) mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi;

(7) dodaje se Prilog III. (dio SFCL) kako je navedeno u Prilogu III. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 8. travnja 2020.

POva je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Prilog I. „Definicije” (dio DEF) Uredbi (EU) 2018/1976 mijenja se kako slijedi:

1. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije i, osim ako su termini drugačije definirani u ovom Prilogu, definicije iz članka 2. Uredbe Komisije (EU) br. 1178/2011 i točke FCL.010 Priloga I. (dio FCL) tog uredbi.”;

2. točka 13. zamjenjuje se sljedećim:

„13. „noć” znači razdoblje od završetka večernjeg građanskog sumraka do početka jutarnjeg građanskog sumraka. Građanski sumrak završava uvečer kad je središte Sunčeva diska šest stupnjeva ispod horizonta i počinje ujutro kad je središte Sunčeva diska šest stupnjeva ispod horizonta.”;

3. dodaju se sljedeće točke od 14. do 19.:

„14. „ispit praktične osposobljenosti” znači ispitivanje praktične osposobljenosti u svrhu izdavanja dozvole ili ovlaštenja, ili proširenja privilegije, uključujući po potrebi i usmena ispitivanja;

15. „procjena stručnosti” znači ispitivanje stručne osposobljenosti, znanja i stava u okviru prvog izdavanja, produžavanja ili obnavljanja certifikata instruktora ili ispitivača;

16. „nalet” znači:

(a) za jedrilice sa samostalnim uzlijetanjem i motorne jedrilice, znači ukupno vrijeme od trenutka kad se zrakoplov pokrene u svrhu polijetanja do trenutka kad se potpuno zaustavi nakon leta;

(b) za jedrilice, znači ukupno vrijeme od trenutka zaleta jedrilice pri polijetanju do trenutka kad se jedrilica potpuno zaustavi nakon leta;

17. „provjera stručnosti” znači ispitivanje praktične osposobljenosti, koja po potrebi uključuje i usmena ispitivanja, u svrhu usklađenosti sa zahtjevima u pogledu nedavnog iskustva iz ove Uredbe;

18. „samostalan let” znači let tijekom kojeg je učenik pilot jedina osoba u zrakoplovu;

19. „rutni let” znači let izvan vidokruga ili na udaljenosti od točke polaska koju odredi nadležno tijelo, uz korištenje standardnih navigacijskih postupaka.”.

—

PRILOG II.

Prilog II. (dio SAO) Uredbi (EU) 2018/1976 mijenja se kako slijedi:

(1) Točka SAO.GEN.125 „Imenovanje zapovjednika” zamjenjuje se sljedećim:

„SAO.GEN.125 Imenovanje zapovjednika

Operator imenuje zapovjednika koji je kvalificiran djelovati kao zapovjednik u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi.”

PRILOG III.

Sljedeći Prilog III. Uredbi (EU) 2018/1976 dodaje se nakon Priloga II.:

„Prilog III.

ZAHTEVI ZA IZDAVANJE DOZVOLA ČLANOVIMA LETAČKE POSADE JEDRILICE

[DIO SFCL]

PODDIO GEN

OPĆI ZAHTEVI**SFCL.001 Područje primjene**

Ovim se Prilogom utvrđuju zahtjevi za izdavanje dozvole pilota jedrilice („SPL”) i pripadajućih privilegija, ovlaštenja i certifikata te uvjeti za njihovu valjanost i korištenje.

SFCL.005 Nadležno tijelo

Za potrebe ovog Priloga nadležno tijelo je ono tijelo koje odredi država članica kojoj osoba podnosi zahtjev za izdavanje SPL-a ili pripadajućih privilegija, ovlaštenja ili certifikata.

SFCL.015 Podnošenje zahtjeva za izdavanje, produžavanje i obnavljanje SPL-a i pripadajućih privilegija, ovlaštenja i certifikata te njihovo izdavanje, produžavanje i obnavljanje

(a) Nadležnom tijelu, u obliku i na način koje odredi to nadležno tijelo, podnosi se sljedeće:

1. zahtjev za:

- i. izdavanje SPL-a i pripadajućih ovlaštenja;
- ii. proširenje privilegija SPL-a, osim privilegija navedenih u točki SFCL.115 točki (a) podtočkama 2. i 3. te točkama SFCL.155, SFCL.200 i SFCL.215;
- iii. izdavanje certifikata instruktora letenja za jedrilice („FI(S)”);
- iv. izdavanje, produžavanje i obnavljanje certifikata ispitivača u letu za jedrilice („FE(S)”);
- v. bilo kakve izmjene SPL-a i pripadajućih privilegija, ovlaštenja i certifikata, osim privilegija navedenih u podpodtočki ii.; i

2. ako to zatraži nadležno tijelo, preslik odgovarajućih unosa iz knjižice letenja kako je navedeno u točki SFCL.115 točki (d), točki SFCL.155 točki (b), točki SFCL.200 točki (f) i točki SFCL.215 točki (d).

(b) Zahtjevu iz točke (a) prilaže se dokaz da podnositelj zahtjeva ispunjava relevantne zahtjeve utvrđene u ovom Prilogu i Prilogu IV. (dio MED) Uredbi (EU) br. 1178/2011.

(c) Svako ograničenje ili proširenje privilegija koje daje dozvola, ovlaštenje ili certifikat mora biti upisano u dozvolu ili certifikat koje je izdalo nadležno tijelo, osim kad je riječ o stjecanju privilegija iz točke (a) podtočke 1. podpodtočke ii.

(d) Osoba ne smije posjedovati više od jednog SPL-a izdanog u skladu s ovim Prilogom.

(e) Imatelj dozvole predaje zahtjeve iz točke (a) nadležnom tijelu koje odredi država članica u kojoj je izdana bilo koja njegova dozvola u skladu s ovim Prilogom (dio SFCL) ili Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi (EU) 2018/395, ovisno o slučaju.

(f) Imatelj SPL-a može predati zahtjev za promjenu nadležnog tijela nadležnom tijelu koje odredi druga država članica, no u tom slučaju novo nadležno tijelo isto je za sve dozvole.

- (g) Podnositelji zahtjeva podnose zahtjev za izdavanje SPL-a i pripadajućih privilegija, ovlaštenja i certifikata najkasnije šest mjeseci nakon uspješnog polaganja ispita praktične osposobljenosti ili procjene stručnosti.

SFCL.030 Ispit praktične osposobljenosti

Podnositelji zahtjeva za ispit praktične osposobljenosti moraju nakon završenog osposobljavanja dobiti preporuku za taj ispit od ATO-a ili DTO-a odgovornog za njihovo osposobljavanje. ATO ili DTO ispitivaču mora dati pristup zapisima o osposobljavanju.

SFCL.035 Priznavanje naleta

Podnositeljima zahtjeva za SPL ili pripadajuću privilegiju, ovlaštenje ili certifikat u potpunosti se priznaju svi samostalni naleti, naleti s instruktorom ili naleti u ulozi zapovjednika jedrilice u smislu ispunjavanja zahtjeva za ukupni nalet potreban za dozvolu, privilegiju, ovlaštenje ili certifikat.

SFCL.045 Obaveza nošenja i predočanja dokumenata

- (a) Prilikom korištenja privilegija koji im pripadaju prema SPL-u, imatelji SPL-a moraju imati sljedeće:

1. valjan SPL;
2. valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti;
3. osobnu identifikacijsku ispravu s fotografijom;
4. dostatnu količinu podataka u knjižici letenja da se dokaže usklađenost sa zahtjevima iz ovog Priloga.

- (b) Učenici piloti na svim samostalnim rutnim letovima moraju imati:

1. dokumente iz točke (a) podtočaka 2. i 3.;
2. dokaz o odobrenju u skladu s točkom SFCL.125 točkom (a).

- (c) Imatelji SPL-a ili učenici piloti moraju bez neopravdanog odlaganja dati na uvid dokumente iz točke (a) na zahtjev ovlaštenog predstavnika nadležnog tijela.

- (d) Odstupajući od točaka (a) i (b), dokumenti koji su u njima navedeni mogu se zadržati na aerodromu ili operativnoj površini za letove koji ostaju:

1. unutar vidokruga aerodroma ili operativne površine; ili
2. na udaljenosti od aerodroma ili operativne površine koju je odredilo nadležno tijelo.

SFCL.050 Zapisi o naletu

Imatelji SPL-a i učenici piloti moraju imati pouzdane zapise o pojedinostima svih obavljenih naleta u obliku i na način koji je utvrdilo nadležno tijelo.

SFCL.065 Ograničenje privilegija imatelja SPL-a starih 70 godina ili više u komercijalnom prijevozu putnika jedrilicom

Imatelji SPL-a koji su navršili 70 godina ne smiju biti piloti jedrilice u komercijalnom prijevozu putnika jedrilicom.

SFCL.070 Ograničenje, privremeno i trajno oduzimanje dozvola, privilegija, ovlaštenja i certifikata

- (a) SPL i pripadajuće privilegije, ovlaštenja i certifikate izdane u skladu s ovim Prilogom nadležno tijelo može ograničiti, privremeno ili trajno oduzeti u skladu s uvjetima i postupcima navedenima u Prilogu VI. (dio ARA) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ako imatelj SPL-a ne ispunjava bitne zahtjeve navedene u Prilogu IV. Uredbi (EU) 2018/1139 ili zahtjeve iz ovog Priloga te Priloga II. (dio SAO) ovoj Uredbi ili Priloga IV. (dio MED) Uredbi (EU) br. 1178/2011.

- (b) Imatelji SPL-a dozvolu ili certifikat bez odlaganja moraju vratiti nadležnom tijelu ako su njihova dozvola, privilegija, ovlaštenje ili certifikat ograničeni, privremeno oduzeti ili trajno oduzeti.

PODDIO SPL

DOZVOLA PILOTA JEDRILICE („SPL“)

SFCL.115 SPL – Privilegije i uvjeti

- (a) Pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz točke SFCL.150, privilegije imatelja SPL-a omogućuju im da budu zapovjednici jedrilice:
1. bez naknade u nekomercijalnim operacijama;
 2. uključujući prijevoz putnika samo ako:
 - i. ispunjavaju zahtjeve iz točke SFCL.160 točke (e); i
 - ii. ili:
 - (A) nakon izdavanja SPL-a, imaju najmanje 10 sati naleta ili su obavili 30 startova ili polijetanja i slijetanja kao zapovjednik jedrilice i, dodatno, jedan let osposobljavanja tijekom kojeg imatelji FI(S)-u moraju dokazati stručnost potrebnu za prijevoz putnika; ili
 - (B) posjeduju certifikat FI(S)-a u skladu s poddijelom FI;
 3. u operacijama koje nisu navedene u podtočki 1. samo ako:
 - i. navršili su 18 godina starosti;
 - ii. nakon izdavanja dozvole, imaju 75 sati naleta ili su obavili 200 startova ili polijetanja i slijetanja kao zapovjednik jedrilice.
- (b) Odstupajući od točke (a) imatelji SPL-a koji imaju privilegije instruktora ili ispitivača mogu primati naknadu za:
1. provođenje letačkog osposobljavanja za SPL;
 2. obavljanje ispita praktične osposobljenosti i provjera stručnosti za SPL;
 3. osposobljavanje, testiranje i provjere za privilegije, ovlaštenja i certifikate povezane s SPL-om.
- (c) Imatelji SPL-a smiju koristiti privilegije SPL-a samo ako ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve u pogledu nedavnog iskustva i samo ako je njihov certifikat o zdravstvenoj sposobnosti, koji odgovara privilegijama koje koriste, valjan.
- (d) U knjižicu letenja pilota upisuje se da je pilot obavio let osposobljavanja u skladu s točkom (a) podtočkom 2. podpodtočkom ii. podpodpodtočkom (A), a navedeno potpisuje instruktor odgovoran za taj let osposobljavanja.

SFCL.120 SPL – Minimalna dob

Podnositelji zahtjeva za SPL moraju imati najmanje 16 godina.

SFCL.125 SPL – Učenik pilot

- (a) Učenici pilot ne smiju letjeti samostalno osim ako im se to ne odobri i ako su pod nadzorom FI(S)-a.
- (b) Učenik pilot mora imati najmanje 14 godina da bi smio letjeti samostalno.

SFCL.130 SPL – Zahtjevi povezani s tečajevima za osposobljavanje i iskustvom

- (a) Podnositelji zahtjeva za SPL moraju završiti tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u. Tečaj mora biti prilagođen traženim privilegijama i uključivati:
1. teoretsko znanje navedeno u točki SFCL.135;

2. najmanje 15 sati letačkog osposobljavanja u jedrilicama, uključujući najmanje:
 - i. 10 sati letačkog osposobljavanja s instruktorom koje uključuje letačko osposobljavanje s instruktorom iz podpodpodtočke iv. podpodpodtočke (A) ili podpodtočke iv. podpodpodtočke (A), ovisno o slučaju;
 - ii. dva sata samostalnog letenja pod nadzorom;
 - iii. 45 startova ili polijetanja i slijetanja;
 - iv. ako se traže privilegije za jedrilice, isključujući TMG-ove, najmanje sedam sati letačkog osposobljavanja u jedrilicama, isključujući TMG-ove, i uključujući najmanje:
 - (A) tri sata letačkog osposobljavanja s instruktorom;
 - (B) jedno od sljedećeg:
 - (a) jedan samostalni rutni let od najmanje 50 km (27 NM); ili
 - (b) jedan rutni let s instruktorom od najmanje 100 km (55 NM) koji se, odstupajući od podtočke 2. podpodtočke iv., može obaviti u TMG-u;
 - v. ako se traže privilegije za TMG-ove, najmanje šest sati letačkog osposobljavanja u TMG-ovima, uključujući najmanje:
 - (A) četiri sata letačkog osposobljavanja s instruktorom;
 - (B) jedan samostalni rutni let od najmanje 150 km (80 NM) u TMG-u, tijekom kojeg se jednom mora sletjeti s potpunim zaustavljanjem na aerodrom koji je različit od aerodroma polaska.
- (b) Podnositeljima zahtjeva koji posjeduju dozvolu pilota za drugu kategoriju zrakoplova, osim dozvole za balone, priznat će se 10 % ukupnog naleta kao PIC na takvom zrakoplovu do maksimalno sedam sati. Priznati nalet u svakom slučaju:
 1. ne uključuje zahtjeve iz točke (a) podtočke 2. podpodtočke ii., podpodtočke iv. podpodpodtočke (B) i podpodtočke v. podpodpodtočke (B); i
 2. u vezi s točkom (a) podtočkom 2. podpodtočkom iii., ne smije biti veći od 10 startova ili polijetanja i slijetanja.

SFCL.135 SPL – Polaganje ispita iz teorijskog znanja

(a) Teorijsko znanje

Podnositelji zahtjeva za SPL moraju dokazati razinu teorijskog znanja koja odgovara traženim privilegijama putem sljedećih ispita:

1. zajednički predmeti:
 - i. zrakoplovno pravo;
 - ii. ljudska izvedba;
 - iii. meteorologija;
 - iv. komunikacija;
2. specifični predmeti povezani s jedrilicama:
 - i. načela letenja;
 - ii. operativni postupci;
 - iii. izvedba leta i planiranje leta;
 - iv. opće znanje o zrakoplovima povezano s jedrilicama;
 - v. navigacija.

(b) Odgovornosti podnositelja zahtjeva

1. Podnositelj zahtjeva mora pristupiti cjelokupnom setu ispita iz teorijskog znanja za SPL za koji je odgovorno isto nadležno tijelo države članice.
2. Podnositelj zahtjeva smije pristupiti ispitu iz teorijskog znanja samo ako ga preporučí ATO ili DTO odgovoran za njegovo osposobljavanje, i to nakon što je završio odgovarajuće elemente tečaja teorijskog osposobljavanja na zadovoljavajućoj razini.
3. Preporuka ATO-a ili DTO-a vrijedi 12 mjeseci. Ako podnositelj zahtjeva nije pristupio polaganju pismenog ispita iz teorijskog znanja barem jedanput u tom razdoblju, potrebu za daljnjim osposobljavanjem određuje ATO ili DTO na temelju potreba podnositelja zahtjeva.

(c) Kriteriji za uspješno položen ispit

1. Prolaz na pismenom ispitu iz teorijskog znanja podnositelj zahtjeva postiže ako ima barem 75 % bodova na tom ispitu. Nema kaznenih bodova.
2. Ako nije drugačije određeno u ovom Prilogu, smatrat će se da je podnositelj zahtjeva uspješno položio ispit iz teorijskog znanja za SPL ako je uspješno položio sve propisane pismene ispite iz teorijskog znanja u roku od 18 mjeseci od kraja kalendarskog mjeseca u kojem je podnositelj zahtjeva prvi put pristupio polaganju ispita.
3. Ako podnositelj zahtjeva nije uspio položiti jedan od pismenih ispita iz teorijskog znanja u četiri pokušaja ili nije uspio položiti sve pismene ispite tijekom razdoblja iz podtočke 2., podnositelj zahtjeva mora ponovno polagati cjelokupni set pismenih ispita iz teorijskog znanja.
4. Prije ponovnog polaganja ispita iz teorijskog znanja podnositelj zahtjeva mora obaviti dodatno osposobljavanje u ATO-u ili DTO-u. Opseg i trajanje tog osposobljavanja određuje ATO ili DTO na temelju potreba podnositelja zahtjeva.

(d) Razdoblje valjanosti

Uspješno položen ispit iz teorijskog znanja vrijedi 24 mjeseca od datuma kad je podnositelj zahtjeva uspješno položio ispit iz teorijskog znanja, u skladu s točkom (c) podtočkom 2.

SFCL.140 SPL – Priznavanje teorijskog znanja

Podnositeljima zahtjeva za izdavanje SPL-a priznaje se da udovoljavaju zahtjevima za teorijsko znanje iz zajedničkih predmeta iz točke SFCL.135 točke (a) podtočke 1.:

- (a) ako imaju dozvolu u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi (EU) 2018/395; ili
- (b) ako su položili ispite iz teorijskog znanja za dozvolu kako je navedeno u točki (a), pod uvjetom da su to učinili u roku navedenom u točki SFCL.135 točki (d).

SFCL.145 SPL – Ispit praktične osposobljenosti

- (a) Podnositelj zahtjeva za SPL mora polaganjem ispita praktične osposobljenosti dokazati sposobnost da kao zapovjednik jedrilice obavlja odgovarajuće procedure i manevre sa stručnošću koja odgovara traženim privilegijama.
- (b) Podnositelji zahtjeva moraju položiti ispit praktične osposobljenosti u jedrilici, isključujući TMG-ove, ili u TMG-u, ovisno o traženim privilegijama i pod uvjetom da je tečaj osposobljavanja u skladu s točkom SFCL.130 uključivao potrebne elemente osposobljavanja za relevantni zrakoplov. Podnositelj zahtjeva koji je završio tečaj osposobljavanja, uključujući potrebne elemente za osposobljavanje za jedrilice i TMG-ove, može položiti dva ispita praktične osposobljenosti, jedan u jedrilici, isključujući TMG-ove, i jedan u TMG-u, kako bi stekao privilegije za oba zrakoplova.
- (c) Kako bi pristupio ispitu praktične osposobljenosti za izdavanje SPL-a, podnositelj zahtjeva najprije mora položiti odgovarajuće ispite iz teorijskog znanja.

- (d) Kriteriji za uspješno položen ispit
1. Ispit praktične osposobljenosti mora biti podijeljen u različite dijelove, koji predstavljaju sve različite faze leta jedrilicom.
 2. Ako podnositelj zahtjeva ne položi neku stavku nekog dijela, smatra se da nije položio cijeli dio. Ako podnositelj zahtjeva ne položi samo jedan dio, ponavlja samo taj dio. Ako podnositelj zahtjeva ne položi više od jednog dijela, ponovno mora pristupiti polaganju cijelog ispita.
 3. Ako podnositelj zahtjeva mora ponoviti ispit u skladu s točkom 2., pad bilo kojeg dijela, uključujući dijelova koje je položio u prethodnom pokušaju, znači da mora ponovno polagati cijeli ispit.
- (e) Ako podnositelj zahtjeva ne uspije položiti sve dijelove ispita u dva pokušaja, mora proći dodatno praktično osposobljavanje.

SFCL.150 SPL – Privilegije za jedrilice i TMG-ove

- (a) Ako je ispit praktične osposobljenosti iz točke SFCL.145 položen u jedrilici, isključujući TMG-ove, privilegije SPL-a ograničene su na jedrilice, isključujući TMG-ove.
- (b) U slučaju opisanom u točki (a), privilegije SPL-a proširuju se na TMG-ove na temelju zahtjeva ako je pilot:
1. u ATO-u ili DTO završio elemente osposobljavanja iz točke SFCL.130 točke (a) podtočke 2. podpodtočke v.;
 2. položio ispit praktične osposobljenosti kojim se dokazuje odgovarajuća razina praktične osposobljenosti u TMG-u. Tijekom tog ispita praktične osposobljenosti podnositelj zahtjeva ispitivaču mora dokazati i odgovarajuću razinu teorijskog znanja za TMG-ove iz sljedećih predmeta:
 - i. načela letenja;
 - ii. operativni postupci;
 - iii. izvedba leta i planiranje leta;
 - iv. opće znanje o zrakoplovima; i
 - v. navigacija.
- (c) Imateljima dozvole izdane u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 priznaje se da u potpunosti udovoljavaju zahtjevima iz točke (b) pod uvjetom da:
1. imaju ovlaštenje za klasu za TMG-ove; ili
 2. imaju privilegije za TMG-ove i ispunjavaju zahtjeve u pogledu nedavnog iskustva iz točke FCL.140.A Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
- (d) Ako je ispit praktične osposobljenosti iz točke SFCL.145 položen u TMG-u, privilegije SPL-a ograničene su na TMG-ove.
- (e) U slučaju opisanom u točki (d), privilegije SPL-a proširuju se na jedrilice na temelju zahtjeva ako je pilot:
1. u ATO-u ili DTO završio elemente osposobljavanja iz točke SFCL.130 točke (a) podtočke 2. podpodtočke iv. i obavio najmanje 15 startova i slijetanja u jedrilici, isključujući TMG-ove; i
 2. položio ispit praktične osposobljenosti kojim se dokazuje odgovarajuća razina praktične osposobljenosti u jedrilici, isključujući TMG-ove. Tijekom tog ispita praktične osposobljenosti podnositelj zahtjeva ispitivaču mora dokazati i odgovarajuću razinu teorijskog znanja za jedrilice, isključujući TMG-ove, iz sljedećih predmeta:
 - i. načela letenja;
 - ii. operativni postupci;
 - iii. izvedba leta i planiranje leta;

- iv. opće znanje o zrakoplovima; i
 - v. navigacija.
- (f) Završetak osposobljavanja iz točke (b) podtočke 1. i točke (e) podtočke 1. upisuje se u knjižicu letenja pilota, a navedeno potpisuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a odgovoran za to osposobljavanje.

SFCL.155 SPL – Vrste starta

- (a) Imatelji SPL-a koriste svoje privilegije samo primjenom onih vrsta startova za koje su završili posebno osposobljavanje tijekom tečaja osposobljavanja u skladu s točkom SFCL.130 ili točkom SFCL.150 točkom (e) podtočkom 1. ili tijekom dodatnog osposobljavanja koje je proveo instruktor nakon izdavanja SPL-a. To posebno osposobljavanje sastoji se od sljedećeg:
1. ako je riječ o startu pomoću vitla ili pomoću automobila, minimalno 10 startova u okviru letačkog osposobljavanja s instruktorom, i pet samostalnih startova pod nadzorom;
 2. ako je riječ o startu zrakoplovnom vučom ili samostalnom startu, minimalno pet startova u okviru letačkog osposobljavanja s instruktorom i pet samostalnih startova pod nadzorom. Ako je riječ o samostalnom startu, letačko osposobljavanje s instruktorom može se obaviti u TMG-ovima;
 3. ako je riječ o startu pomoću gume, minimalno tri starta obavljena u okviru letačkog osposobljavanja s instruktorom ili samostalno pod nadzorom instruktora; i
 4. u slučaju drugih vrsta startova, osposobljavanja u skladu sa zahtjevima nadležnog tijela.
- (b) Završetak osposobljavanja iz točke (a) upisuje se u knjižicu letenja pilota, a navedeno potpisuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a ili instruktor odgovoran za to osposobljavanje, ovisno o slučaju.
- (c) Kako bi se zadržale privilegije za svaku vrstu starta i u skladu sa zahtjevima iz točaka (a) i (b), imatelji SPL moraju obaviti najmanje pet startova u posljednje dvije godine, osim u slučaju starta uz pomoć gume, u kojem slučaju moraju obaviti samo dva starta. Ako je riječ o samostalnom startu, startovi se mogu obaviti u jedrilici sa samostalnim uzlijetanjem ili polijetanjima u TMG-ovima ili njihovom kombinacijom.
- (d) Ako imatelji SPL-a ne ispunjavaju zahtjeve iz točke (c), za obnavljanje svojih privilegija moraju obaviti dodatni broj startova s instruktorom ili samostalno pod nadzorom instruktora.

SFCL.160 SPL – Zahtjevi u pogledu nedavnog iskustva

- (a) Jedrilice, isključujući TMG-ove

Imatelji SPL-a smiju koristiti privilegije SPL-a, isključujući TMG-ove, samo ako su u zadnja 24 mjeseca prije planiranog leta:

1. u jedrilicama obavili barem pet sati naleta kao PIC ili letjeli s instruktorom ili samostalno pod nadzorom FI(S)-a, pri čemu su u jedrilicama, isključujući TMG-ove, obavili najmanje:
 - i. 15 startova; i
 - ii. dva leta za osposobljavanje s FI(S)-om; ili
2. položili provjeru stručnosti s FE(S) u jedrilici, isključujući TMG-ove; provjera stručnosti temelji se na ispitu praktične osposobljenosti za SPL.

- (b) TMG-ovi

Imatelji SPL-a smiju koristiti privilegije za TMG-ove samo ako su u zadnja 24 mjeseca prije planiranog leta:

1. obavili barem 12 sati naleta kao PIC ili letjeli s instruktorom ili samostalno pod nadzorom FI(S)-a, pri čemu su u TMG-ovima obavili najmanje:
 - i. šest sati naleta;
 - ii. 12 polijetanja i slijetanja; i
 - iii. let za osposobljavanje u trajanju od najmanje jednog sata ukupnog naleta s instruktorom; ili

2. položili provjeru stručnosti s ispitivačem; provjera stručnosti temelji se na ispitu praktične osposobljenosti iz točke SFCL.150 točke (b) podtočke 2.
- (c) Imatelji SPL-a s privilegijama za letenje TMG-ovima koji također imaju dozvolu uključujući privilegije za letenje u TMG-ovima u skladu s odredbama Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 izuzimaju se od ispunjavanja zahtjeva iz točke (b).
- (d) U knjižicu letenja pilota upisuje se da je pilot obavio letove s instruktorom, letove pod nadzorom i letove za osposobljavanje iz točke (a) podtočke 1. i točke (b) podtočke 1. te provjere stručnosti iz točke (a) podtočke 2. i točke (b) podtočke 2., a navedeno potpisuje odgovorni FI(S) u slučaju iz točke (a) podtočke 1. i točke (b) podtočke 1., odnosno odgovorni FE(S) u slučaju iz točke (a) podtočke 2. i točke (b) podtočke 2.
- (e) Prijevoz putnika
Imatelji SPL-a prevoze putnike samo ako su u prethodnih 90 dana obavili kao PIC, barem:
 1. tri starta u jedrilicama, isključujući TMG-ove, ako će se putnici prevoziti jedrilicama, isključujući TMG-ove; ili
 2. tri polijetanja i slijetanja u TMG-ovima, ako će se putnici prevoziti u TMG-u. U slučaju prijevoza putnika noću u TMG-u, najmanje jedno od tih polijetanja i slijetanja mora se obaviti noću.

PODDIO ADD

DODATNA OVLAŠTENJA I PRIVILEGIJE

SFCL.200 Privilegije za akrobatsko letenje

- (a) Imatelji SPL-a smiju obavljati akrobatske letove jedrilicama s ugašenim motorima ili, u slučaju iz točaka (d) i (e), s upaljenim motorom, ako imaju odgovarajuće privilegije za akrobatsko letenje u skladu s ovom točkom.
- (b) Osnovne privilegije za akrobatsko letenje:
 1. nositelju daju pravo na obavljanje akrobatskih letova ograničenih na sljedeće manevre:
 - i. penjanje i poniranje s nagibom od 45°, koji se obavljaju kao akrobatski manevri;
 - ii. petlje;
 - iii. ranversman;
 - iv. lijena osmica;
 - v. koviti;
 2. uključene su u privilegije SPL-a nakon što pilot završi:
 - i. 30 sati naleta ili 120 startova kao zapovjednik jedrilice, nakon izdavanja SPL-a;
 - ii. tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u, uključujući:
 - (A) teorijsko osposobljavanje koje odgovara traženim privilegijama;
 - (B) osposobljavanje za akrobatsko letenje u vezi s manevrima iz podtočke 1.
- (c) Napredne privilegije za akrobatsko letenje:
 1. nositelju daju pravo na obavljanje akrobatskih letova koji nisu ograničeni samo na manevre iz točke (b) podtočke 1.;
 2. uključene su u privilegije SPL-a nakon što je pilot:
 - i. ispunio zahtjeve iz točke (b) podtočke 2. podpodtočke i.;
 - ii. završio tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u, uključujući:
 - (A) teorijsko osposobljavanje koje odgovara traženim privilegijama;
 - (B) najmanje pet sati ili 20 letova u okviru osposobljavanja za akrobatsko letenje.

- (d) Osnovne ili napredne privilegije za akrobatsko letenje uključuju akrobatske letove u jedrilicama na motorni pogon, ako je pilot prošao osposobljavanje za akrobatsko letenje u jedrilicama na motorni pogon tijekom tečaja osposobljavanja u skladu s točkom (b) podtočkom 2. podpodtočkom ii. ili točkom (c) podtočkom 2. podpodtočkom ii., ovisno o slučaju.
- (e) Privilegije SPL-a uključuju napredne privilegije za akrobatsko letenje za TMG-ove u letu na motorni pogon ako pilot ima ili je imao ovlaštenje za akrobatsko letenje u skladu s točkom FCL.800 Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011, uključujući privilegije za akrobatsko letenje u TMG-ovima.
- (f) Završetak tečaja osposobljavanja iz točke (b) podtočke 2. podpodtočke ii. i točke (c) podtočke 2. podpodtočke ii. te, ovisno o slučaju, uključivanje osposobljavanja iz točke (d), upisuju se u knjižicu letenja pilota, a navedeno potpisuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a odgovoran za to osposobljavanje.

SFCL.205 Ovlaštenje za vuču jedrilica i vuču transparenata

- (a) Imatelji SPL-a koji imaju privilegije za letenje TMG-ovima smiju vući jedrilice ili transparente samo ako imaju odgovarajuće ovlaštenje za vuču jedrilica ili vuču transparenata u skladu s ovom točkom.
- (b) Podnositelji zahtjeva za ovlaštenje za vuču jedrilica moraju završiti:
 - 1. najmanje 30 sati naleta kao PIC i 60 polijetanja i slijetanja u TMG-ovima, nakon dobivanja privilegija za TMG-ove;
 - 2. tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u, uključujući:
 - i. teorijsko osposobljavanje iz operacija i procedura za vuču jedrilica;
 - ii. najmanje 10 letova osposobljavanja u vuči jedrilica, uključujući najmanje pet letova osposobljavanja s instruktorom;
 - iii. ako je riječ o imatelju SPL-a s privilegijama koje su ograničene na TMG u skladu s točkom SFCL.150 točkom (d), pet letova za upoznavanje u jedrilici koja je startala pomoću zrakoplova.
- (c) Podnositelji zahtjeva za ovlaštenje za vuču transparenata moraju završiti:
 - 1. najmanje 100 sati naleta i 200 polijetanja i slijetanja kao zapovjednik TMG-a, nakon dobivanja privilegija za TMG-ove;
 - 2. tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u, uključujući:
 - i. teorijsko osposobljavanje iz operacija i procedura za vuču transparenata;
 - ii. najmanje 10 letova osposobljavanja u vuči transparenata, uključujući najmanje pet letova s instruktorom.
- (d) Za podnositelje zahtjeva za ovlaštenje za vuču jedrilice ili ovlaštenje za vuču transparenata u skladu s ovom točkom koji već imaju ovlaštenje za vuču jedrilice ili vuču transparenata u skladu s točkom FCL.805 točkom (b) Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili koji su ispunili sve zahtjeve za izdavanje tog ovlaštenja, ovisno o slučaju, vrijedi sljedeće:
 - 1. priznaje im se da u potpunosti udovoljavaju zahtjevima iz točke (b) ili (c) za stjecanje ovlaštenja za vuču jedrilica ili za vuču transparenata, ovisno o slučaju, ako im odgovarajuće ovlaštenje za vuču, kako je određeno u točki (d), uključuje privilegije za vuču TMG-ovima; ili
 - 2. obavili su najmanje tri leta osposobljavanja s instruktorom kojima je obuhvaćen cijeli nastavni program osposobljavanja za vuču jedrilica ili vuču transparenata, ovisno o slučaju, u TMG-ovima.
- (e) Završetak tečaja osposobljavanja iz točke (b) podtočke 2., točke (c) podtočke 2. i točke (d) podtočke 2. upisuje se u knjižicu letenja, a navedeno potpisuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a ili instruktor odgovoran za to osposobljavanje, ovisno o slučaju.
- (f) Kako bi mogao koristiti privilegije ovlaštenja za vuču jedrilica ili vuču transparenata, imatelj ovlaštenja morao je obaviti najmanje pet vuča u zadnje dvije godine.
- (g) Ako imatelj ovlaštenja za vuču jedrilica ne ispunjava zahtjeve iz točke (f), prije nego nastavi koristiti privilegije svojeg ovlaštenja, mora obaviti broj vuča koji nedostaje s instruktorom ili pod nadzorom instruktora.

SFCL.210 Ovlaštenje za noćno letenje za TMG

- (a) Imatelji SPL-a s privilegijama za letenje TMG-ovima smiju koristiti svoje privilegije za TMG-ove u uvjetima vizualnog letenja noću samo ako imaju ovlaštenje za noćno letenje za TMG u skladu s ovom točkom.
- (b) Podnositelji zahtjeva za ovlaštenje za noćno letenje za TMG moraju završiti tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u. Tečaj mora obuhvaćati:
1. teorijsko osposobljavanje o letenju u uvjetima vizualnog letenja (VFR) noću;
 2. najmanje pet sati naleta na TMG-ovima noću, uključujući najmanje tri sata osposobljavanja s instruktorom, uključujući najmanje:
 - i. jedan sat rutne navigacije s najmanje jednim rutnim letom s instruktorom od najmanje 50 km (27 NM);
 - ii. pet samostalnih polijetanja; i
 - iii. pet samostalnih slijetanja s potpunim zaustavljanjem.
- (c) Kako bi završio osposobljavanje noću, imatelj SPL-a najprije mora završiti osnovno osposobljavanje za instrumentalno letenje potrebno za izdavanje privatne dozvole pilota (PPL) u skladu s odredbama Priloga I. (dijela FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011.
- (d) Podnositeljima zahtjeva za ovlaštenje za noćno letenje za TMG u skladu s ovom točkom priznaje se da u potpunosti udovoljavaju zahtjevima iz točaka (b) i (c) ako imaju ovlaštenje za noćno letenje u skladu s točkom FCL.810 Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili ako su ispunili sve zahtjeve za izdavanje tog ovlaštenja.

SFCL.215 Privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti

- (a) Imatelji SPL-a upravljaju jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti samo ako:
1. bilo koji od motora se isključuje; i
 2. imaju privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti u skladu s ovom točkom.
- (b) Privilegije SPL-a uključuju privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti, ako je pilot završio najmanje:
1. 30 sati kao zapovjednik jedrilice, nakon izdavanja dozvole;
 2. tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u, uključujući:
 - i. teorijsko osposobljavanje;
 - ii. najmanje dva sata letačkog osposobljavanja s instruktorom u jedrilici s ugašenim bilo kojim motorom, pri čemu je zrakoplovom upravljao samo prema instrumentima. Međutim, najviše 50 % letačkog osposobljavanja s instruktorom može se obaviti u TMG-ovima u letu na motorni pogon, pod uvjetom da se ti letovi osposobljavanja provode u vizualnim meteorološkim uvjetima (VMC).
- (c) Kako bi stekao privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti, za imatelja SPL-a koji posjeduje i osnovno ovlaštenje za instrumentalno letenje (BIR) ili IR(A) u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili koji je ispunio sve zahtjeve za izdavanje jednog od tih ovlaštenja vrijedi sljedeće:
1. priznaje mu se da udovoljava zahtjevu iz točke (b) podtočke 2. podpodtočke i.;
 2. odstupajući od točke (b) podtočke 2. podpodtočke ii., obavio je najmanje jedan sat letačkog osposobljavanja s instruktorom u jedrilici, pri čemu je zrakoplovom upravljao samo prema instrumentima.
- (d) Završetak tečaja osposobljavanja iz točke (b) podtočke 2. ili točke (c) podtočke 2., ovisno o slučaju, upisuje se u knjižicu letenja, a navedeno potpisuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a odgovoran za to osposobljavanje.
- (e) Imatelji SPL-a smiju koristiti svoje privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti samo ako su u posljednje dvije godine prije planiranog leta u uvjetima bez vanjske vidljivosti obavili najmanje jedan sat naleta ili pet letova kao PIC koristeći privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti.

- (f) Ako imatelji SPL-a s privilegijama za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti ne ispunjavaju zahtjeve iz točke (e), a žele nastaviti koristiti svoje privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti, moraju:
1. položiti provjeru stručnosti s FE(S)-om; ili
 2. obaviti dodatne nalete ili letove iz točke (e) s FI(S)-om.
- (g) Imateljima SPL-a s privilegijama za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti koji imaju i BIR ili IR(A) u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 priznaje se da u potpunosti udovoljavaju zahtjevima iz točke (e).

PODDIO FI

INSTRUKTORI LETENJA

Odjeljak 1.

Opći zahtjevi

SFCL.300 Certifikat instruktora letenja

(a) Općenito

Instruktor provodi letačko osposobljavanje u jedrilici samo ako:

1. posjeduje:
 - i. SPL uključujući privilegije, ovlaštenja i certifikate za koje će pružati letačko osposobljavanje;
 - ii. certifikat instruktora letenja jedrilicom (FI(S)) koji odgovara osposobljavanju koje će pružati, izdan u skladu s ovim poddijelom;
2. ovlašten je za obavljanje dužnosti zapovjednika jedrilice tijekom letačkog osposobljavanja.

(b) Osposobljavanje koje se izvodi izvan državnog područja država članica

1. Odstupajući od točke (a) podtočke 1., u slučaju letačkog osposobljavanja pruženog tijekom tečaja osposobljavanja odobrenog u skladu s ovim Prilogom (dio SFCL) izvan državnog područja za koje su države članice odgovorne na temelju Čikaške konvencije, nadležno tijelo izdaje certifikat instruktora letenja podnositelju zahtjeva koji ima dozvolu pilota jedrilice koja je u skladu s Prilogom 1. Čikaškoj konvenciji, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva:
 - i. ima barem dozvolu koja uključuje, ovisno o slučaju, privilegije, ovlaštenja ili certifikate ekvivalentne onima za koje je ovlašten provoditi osposobljavanje;
 - ii. ispunjava zahtjeve utvrđene u ovom poddijelu za izdavanje certifikata FI(S)-a s odgovarajućim privilegijama instruktora;
 - iii. dokaže nadležnom tijelu odgovarajuću razinu poznavanja europskih zrakoplovnih propisa o sigurnosti kako bi se mogao koristiti svojim privilegijama instruktora u skladu s ovim Prilogom.
2. Certifikat se ograničava na provođenje letačkog osposobljavanja:
 - i. izvan državnih područja za koja su države članice odgovorne na temelju Čikaške konvencije;
 - ii. učenicima pilotima koji imaju dovoljno znanje jezika na kojem se provodi letačko osposobljavanje.

Odjeljak 2.

Certifikat instruktora letenja za jedrilice – FI(S)

SFCL.315 Certifikat FI(S)-a – Privilegije i uvjeti

- (a) Pod uvjetom da podnositelji zahtjeva ispunjavaju zahtjeve iz točke SFCL.320 i uvjete koji slijede, certifikat FI(S)-a izdaje se s privilegijama za provođenje letačkog osposobljavanja za:
1. SPL;

2. dodatne privilegije za jedrilice u skladu s točkom SFCL.150 točkom (e);
 3. vrste starta u skladu s točkom SFCL.155, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva kao PIC obavio:
 - i. ako je riječ o startu zrakoplovnom vučom, najmanje 30 startova; ili
 - ii. ako je riječ o startu pomoću vitla, najmanje 50 startova;
 4. dodatne privilegije za TMG-ove u skladu s točkom SFCL.150 točkom (b), pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva:
 - i. obavio najmanje 30 sati naleta kao PIC na TMG-ovima;
 - ii. završio osposobljavanje kako je određeno u točki SFCL.330 točki (b) podtočki 2.;
 - iii. dokazao sposobnost izvođenja osposobljavanja u TMG-ovima FI(S)-u koji je kvalificiran u skladu s podtočkom 7. i kojeg imenuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a;
 5. osnovne privilegije za akrobatsko letenje, napredne privilegije za akrobatsko letenje ili privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti ili ovlaštenje za vuču jedrilica ili za vuču transparentata, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva:
 - i. ako je riječ o osposobljavanju za osnovne privilegije za akrobatsko letenje ili za napredne privilegije za akrobatsko letenje, ima napredne privilegije za akrobatsko letenje u skladu s točkom SFCL.200 točkom (c);
 - ii. dokazao je sposobnost izvođenja osposobljavanja za relevantne privilegije ili ovlaštenja FI(S)-u koji je kvalificiran u skladu s točkom (a) podtočkom 7. i kojeg je imenovao voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a;
 6. letenje TMG-ovima noću, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva:
 - i. ispunjava zahtjev za iskustvo noću iz točke SFCL.160 točke (e) podtočke 2.;
 - ii. dokazao je sposobnost izvođenja osposobljavanja u TMG-ovima noću FI(S)-u koji je kvalificiran u skladu s podtočkom 7. i kojeg imenuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a;
 7. certifikat FI(S)-a, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva:
 - i. obavio najmanje 50 sati ili 150 startova u okviru letačkog osposobljavanja u jedrilicama;
 - ii. u skladu s postupcima koje je nadležno tijelo uspostavilo u tu svrhu, dokazao sposobnost izvođenja osposobljavanja za certifikat FI(S)-a FI(S)-u koji je kvalificiran u skladu s ovom točkom i kojeg imenuje voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a.
- (b) Privilegije navedene u točki (a) uključuju privilegije za provođenje letačkog osposobljavanja za:
1. izdavanje odgovarajuće dozvole, privilegija, ovlaštenja ili certifikata; i
 2. produžavanje, obnavljanje ili usklađenost s odgovarajućim zahtjevima u pogledu nedavnog iskustva iz ovog Priloga, ovisno o slučaju.

SFCL.320 Certifikat FI(S)-a – Preduvjeti i zahtjevi

Podnositelji zahtjeva za certifikat FI(S)-a moraju:

- (a) imati najmanje 18 godina,
- (b) ispunjavati zahtjeve iz točke SFCL.300 točke (a) podtočke 1. podpodtočke i. i točke (a) podtočke 2.;
- (c) imati 100 sati naleta i 200 startova kao zapovjednik jedrilice;
- (d) završiti tečaj osposobljavanja za instruktora u skladu s točkom SFCL.330 u ATO-u ili DTO-u; i
- (e) položiti procjenu stručnosti u skladu s točkom SFCL.345.

SFCL.325 Kompetencije i procjena FI(S)-a

Podnositelji zahtjeva za certifikat FI(S)-a moraju biti osposobljeni kako bi stekli sljedeće kompetencije:

- (a) pripremanje resursa;
- (b) stvaranje atmosfere pogodne za učenje;
- (c) prezentacija znanja;
- (d) integriranje upravljanja prijetnjom i greškom (TEM) i upravljanje resursima posade (CRM);
- (e) upravljanje vremenskim rasporedom kako bi se postigli ciljevi osposobljavanja;
- (f) olakšavanje učenja;
- (g) procjenjivanje učinka učenika;
- (h) praćenje i ocjenjivanje napretka;
- (i) ocjenjivanje satova osposobljavanja; i
- (j) izvještavanje o rezultatima.

SFCL.330 FI(S) – Tečaj osposobljavanja

- (a) Podnositelji zahtjeva za certifikat FI(S)-a najprije moraju položiti poseban prijemni ispit u ATO-u ili DTO-u koji se mora održati u roku od 12 mjeseci prije početka tečaja osposobljavanja radi procjene njihove sposobnosti da pohađaju tečaj.
- (b) Tečaj osposobljavanja za FI(S) mora uključivati:
 1. ako je riječ o jedrilicama, isključujući TMG-ove:
 - i. elemente navedene u točki SFCL.325;
 - ii. 25 sati poučavanja i učenja;
 - iii. 30 sati teorijskog osposobljavanja, uključujući testove napretka;
 - iv. najmanje šest sati, od čega najviše tri sata mogu biti obavljena u TMG-ovima, ili 20 startova, letačkog osposobljavanja;
 2. usto, ako privilegije certifikata FI(S)-a uključuju privilegije iz točke SFCL.315 točke (a) podtočaka 4. i 6., najmanje šest sati letačkog osposobljavanja s instruktorom u TMG-ovima.
- (c) Podnositeljima zahtjeva koji već imaju certifikat instruktora u skladu s Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi (EU) 2018/395 ili s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 priznaje se da u potpunosti udovoljavaju zahtjevu iz točke (b) podtočke 1. podpodtočke ii.
- (d) Ako podnese zahtjev za certifikat FI(S)-a, pilotu koji ima, ili je imao, FI(A), (H) ili (As) priznaje se 18 sati u smislu zahtjeva iz točke (b) podtočke 1. podpodtočke iii.

SFCL.345 FI(S) – Procjena stručnosti

- (a) Podnositelji zahtjeva za izdavanje certifikata FI(S)-a moraju položiti procjenu stručnosti kako bi ispitivaču kvalificiranom u skladu s točkom SFCL.415 točkom (c) dokazali sposobnost za osposobljavanje učenika pilota na razini koja je potrebna za izdavanje SPL-a.
- (b) Ta procjena mora obuhvaćati:
 1. dokazivanje kompetencija opisanih u točki SFCL.325, prije leta, poslije leta i tijekom teorijskog osposobljavanja;
 2. usmeno ispitivanje teorijskog znanja na zemlji, brifinge prije i poslije leta te demonstracije u letu u jedrilici;
 3. odgovarajuće vježbe za procjenu instruktorskih kompetencija.

- (c) Procjena stručnosti za prvo izdavanje certifikata FI(S)-a provodi se u jedrilicama, isključujući TMG-ove.

SFCL.350 FI(S) – Ograničene privilegije

- (a) Privilegije FI(S)-a ograničene su na provođenje letačkog osposobljavanja pod nadzorom FI(S)-a bez ograničenih privilegija kojeg je za tu svrhu imenovao ATO ili DTO u sljedećim slučajevima:
1. za izdavanje SPL-a;
 2. za proširenje privilegija SPL-a na dodatne privilegije za jedrilice ili TMG u skladu s točkom SFCL.150;
 3. za proširenje privilegija SPL-a na dodatne vrste starta u skladu s točkom SFCL.155; i
 4. za osnovne privilegije za akrobatsko letenje, napredne privilegije za akrobatsko letenje ili privilegije za letenje jedrilicom u uvjetima bez vanjske vidljivosti ili za ovlaštenje za vuču jedrilica ili za vuču transparenta.
- (b) Dok provodi osposobljavanje pod nadzorom, u skladu s točkom (a), FI(S) neće imati privilegiju odobriti učeniku pilotu provođenje prvoga samostalnog leta ili prvoga samostalnog rutnog leta.
- (c) Ograničenja iz točaka (a) i (b) uklanjaju se iz certifikata FI(S)-a nakon što FI(S) završi najmanje 15 sati ili 50 startova u okviru letačkog osposobljavanja kojim su obuhvaćene sve faze leta jedrilicom. Ako je riječ o FI(S)-u s ograničenim privilegijama koji ispunjava zahtjeve iz točke SFCL.330 točke (b) podtočke 2., pet od tih 15 sati može se obaviti u TMG-ovima, a 15 od tih 50 startova može se zamijeniti polijetanjima i slijetanjima u TMG-ovima.

SFCL.360 Certifikat FI(S)-a – Zahtjevi u pogledu nedavnog iskustva

- (a) Imatelj certifikata FI(S)-a može se koristiti privilegijama svojeg certifikata samo ako je prije planiranog korištenja tih privilegija:
1. u posljednje tri godine završio:
 - i. osposobljavanje za obnovu instruktorskog znanja u ATO-u ili DTO-u ili u nadležnom tijelu, tijekom čega imatelj pohađa teorijsko osposobljavanje radi obnove i ažuriranja odgovarajućeg znanja za instruktore letenja jedrilicom; i
 - ii. ako pruža letačko osposobljavanje kao FI(S), najmanje:
 - (A) 30 sati; ili
 - (B) 60 startova ili polijetanja i slijetanja; i
 2. tijekom proteklih devet godina i u skladu s postupcima koje je nadležno tijelo uspostavilo za tu svrhu, dokazao sposobnost za osposobljavanje za jedrilice FI(S)-u kvalificiranom u skladu s točkom SFCL.315 točkom (a) podtočkom 7. i kojeg je imenovao voditelj osposobljavanja ATO-a ili DTO-a.
- (b) Sati letenja kao FE(S) za vrijeme ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti i procjena stručnosti u potpunosti se priznaju u smislu zahtjeva iz točke (a) podtočke 1. podpodtočke ii.
- (c) Ako imatelj certifikata FI(S)-a ne završi let osposobljavanja pod nadzorom FI(S)-a za koji taj FI(S) smatra da je imatelj certifikata zadovoljio u skladu s točkom (a) podtočkom 2., ne smije koristiti privilegije certifikata FI(S)-a dok uspješno ne položi procjenu stručnosti u skladu s točkom SFCL.345.
- (d) Za nastavak korištenja privilegija certifikata FI(S)-a imatelj certifikata FI(S)-a koji ne ispunjava sve zahtjeve iz točke (a) mora ispuniti zahtjeve iz točke (a) podtočke 1. podpodtočke i. i točke SFCL.345.

PODDIO FE

ISPITIVAČI U LETU

Odjeljak 1.

Opći zahtjevi

SFCL.400 Certifikati ispitivača u letu za jedrilice

(a) Općenito

Ispitivač provodi samo ispite praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti u skladu s ovim Prilogom ako:

1. posjeduje:

- i. SPL uključujući privilegije, ovlaštenja i certifikate za koje je ovlašten provoditi ispite praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti, te privilegije za osposobljavanje za njih;
- ii. certifikat FE(S)-a, uključujući odgovarajuće privilegije za provedeni ispit praktične osposobljenosti, provjeru stručnosti ili procjenu stručnosti, izdan u skladu s ovim poddijelom;

2. ovlašten je za obavljanje dužnosti zapovjednika jedrilice tijekom ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti.

(b) Ispitivanja izvan državnog područja država članica

1. Odstupajući od točke (a) podtočke 1., u slučaju ispita praktične osposobljenosti i provjera stručnosti koji se provode izvan državnog područja za koje su države članice odgovorne na temelju Čikaške konvencije, nadležno tijelo izdaje certifikat ispitivača podnositelju zahtjeva koji ima dozvolu pilota jedrilice koja je u skladu s Prilogom 1. Čikaškoj konvenciji, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva:

- i. ima barem dozvolu koja uključuje, ovisno o slučaju, privilegije, ovlaštenja ili certifikate ekvivalentne onima za koje je ovlašten provoditi ispite praktične osposobljenosti ili provjere stručnosti;
- ii. ispunjava zahtjeve utvrđene u ovom poddijelu za izdavanje odgovarajućeg certifikata ispitivača;
- iii. dokaže nadležnom tijelu odgovarajuću razinu poznavanja Unijinih zrakoplovnih propisa o sigurnosti kako bi se mogao koristiti svojim privilegijama ispitivača u skladu s ovim Prilogom.

2. Certifikat iz podtočke 1. ograničen je na provođenje ispita praktične osposobljenosti i provjera stručnosti:

- i. izvan državnih područja za koja su države članice odgovorne na temelju Čikaške konvencije; i
- ii. pilota koji dovoljno poznaju jezik na kojem se ispit/provjera provodi.

SFCL.405 Ograničenje privilegija u slučaju postojećih interesa

Ispitivač za jedrilice ne provodi:

(a) ispit praktične osposobljenosti ili procjenu stručnosti za izdavanje dozvole, ovlaštenja ili certifikata podnositeljima zahtjeva kojima je pružio više od 50 % propisanog letačkog osposobljavanja za dozvolu, ovlaštenje ili certifikat za koje se provodi ispit praktične osposobljenosti ili procjena stručnosti; ni

(b) ispit praktične osposobljenosti ili procjenu stručnosti ako smatra da bi njegova objektivnost mogla biti upitna.

SFCL.410 Provođenje ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti i procjena stručnosti

- (a) Prilikom provođenja ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti i procjena stručnosti, ispitivač za jedrilice mora:
1. pobrinuti se da ne postoje jezične prepreke za komunikaciju s podnositeljem zahtjeva;
 2. potvrditi da podnositelj zahtjeva ispunjava sve zahtjeve za kvalifikacije, osposobljavanje i iskustvo iz ovog Priloga za stjecanje, produžavanje ili obnavljanje dozvole, privilegija, ovlaštenja ili certifikata za koje se provodi ispit praktične osposobljenosti, provjera stručnosti ili procjena stručnosti;
 3. upoznati podnositelja zahtjeva s posljedicama pružanja nepotpunih, netočnih ili neistinitih informacija povezanih s njegovim osposobljavanjem i letačkim iskustvom.
- (b) Nakon završetka ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti, ispitivač za jedrilice mora:
1. obavijestiti podnositelja zahtjeva o rezultatima ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti;
 2. u slučaju uspješno položene procjene stručnosti za produžavanje ili obnavljanje dozvole unijeti novi datum isteka valjanosti u dozvolu ili certifikat podnositelja zahtjeva, ako ga je za to posebno ovlastilo nadležno tijelo odgovorno za dozvolu podnositelja zahtjeva;
 3. podnositelju zahtjeva dati potpisani izvještaj s ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti i bez neopravdanog odgađanja predati preslike izvještaja nadležnom tijelu odgovornom za dozvolu podnositelja zahtjeva i nadležnom tijelu koje je izdalo certifikat ispitivača. Izvještaj mora sadržavati:
 - i. izjavu da je ispitivač za jedrilice od podnositelja zahtjeva primio informacije o njegovom iskustvu i osposobljavanju te potvrdio da su to iskustvo i osposobljavanje u skladu s odgovarajućim zahtjevima iz ovog Priloga;
 - ii. potvrdu da su svi zahtijevani manevri i vježbe provedeni te informacije o usmenom ispitu iz teorijskog znanja, ako je to primjenjivo. Ako podnositelj zahtjeva nije uspješno položio neki dio iz navedenih kategorija, ispitivač mora zapisati razloge za donošenje takve procjene;
 - iii. rezultat ispita praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti;
 - iv. izjavu da je ispitivač za jedrilice pregledao i primijenio nacionalne procedure i zahtjeve nadležnog tijela podnositelja zahtjeva ako tijelo nadležno za dozvolu podnositelja zahtjeva nije isto tijelo koje je izdalo certifikat ispitivaču;
 - v. preslik certifikata ispitivača za jedrilice u kojem je naveden opseg njegovih privilegija u svojstvu ispitivača za jedrilice u pogledu provođenja ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti ili procjena stručnosti podnositelja zahtjeva čije nadležno tijelo nije isto tijelo koje je izdalo certifikat ispitivaču.
- (c) Ispitivač za jedrilice mora pet godina čuvati zapise koji sadrže sve detalje ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti i procjena stručnosti koje je proveo i njihove rezultate.
- (d) Na zahtjev nadležnog tijela koje je odgovorno za izdavanje certifikata ispitivača za jedrilice ili nadležnog tijela odgovornog za izdavanje dozvole podnositelja zahtjeva, ispitivač za jedrilice mora predati sve zapise i izvještaje te sve druge informacije koje se zahtijevaju u svrhu aktivnosti nadzora.

*Odjeljak 2.***Certifikat ispitivača u letu za jedrilice – FE(S)****SFCL.415 Certifikat FE(S)-a – Privilegije i uvjeti**

Pod uvjetom da podnositelj zahtjeva ispunjava zahtjeve iz točke SFCL.420 i uvjete koji slijede, certifikat FE(S)-a izdaje se na temelju zahtjeva s privilegijama za provođenje:

- (a) ispita praktične osposobljenosti i provjera stručnosti za SPL, ako je podnositelj zahtjeva u jedrilicama, isključujući TMG-ove, obavio najmanje 300 sati naleta kao pilot, uključujući 150 sati ili 300 startova letačkog osposobljavanja;

- (b) ispita praktične osposobljenosti za proširenje privilegija SPL-a na TMG u skladu s točkom SFCL.150 točkom (e), pod uvjetom da podnositelj zahtjeva ima 300 sati naleta na jedrilicama, uključujući 50 sati letačkog osposobljavanja u TMG-ovima;
- (c) procjena stručnosti za izdavanje certifikata FI(S)-a u jedrilicama, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva:
 - 1. obavio najmanje 500 sati naleta kao pilot jedrilice, uključujući, ako će se privilegijama certifikata FE(S)-a koristiti na:
 - i. jedrilicama, isključujući TMG-ove, najmanje 10 sati ili 30 startova za osposobljavanje podnositelja zahtjeva za certifikat FI(S)-a u jedrilicama, isključujući TMG-ove;
 - ii. TMG-ovima, najmanje 10 sati ili 30 polijetanja i slijetanja za osposobljavanje podnositelja zahtjeva za certifikat FI(S)-a u TMG-ovima;
 - 2. prošao odgovarajuće osposobljavanje tijekom standardizacijskog tečaja za ispitivače u skladu s točkom SFCL.430.

SFCL.420 Certifikat FE(S)-a – Preduvjeti i zahtjevi

Podnositelji zahtjeva za certifikat FE(S)-a moraju:

- (a) ispunjavati zahtjeve iz točke SFCL.400 točke (a) podtočke 1. podpodtočke i. i točke (a) podtočke 2.;
- (b) završiti standardizacijski tečaj FE(S) u skladu s točkom SFCL.430;
- (c) završiti procjenu stručnosti u skladu s točkom SFCL.445;
- (d) dokazati relevantno radno iskustvo povezano s privilegijama certifikata FE(S)-a; i
- (e) dokazati da im nisu izrečene sankcije, uključujući privremeno oduzimanje, ograničenje ili trajno oduzimanje neke od dozvola, ovlaštenja ili certifikata izdanih u skladu s ovim Prilogom, Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi (EU) 2018/395 zbog nesukladnosti s Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima tijekom zadnje tri godine.

SFCL.430 Certifikat FE(S)-a – Standardizacijski tečaj

- (a) Podnositelji zahtjeva za certifikat FE(S)-a moraju pohađati standardizacijski tečaj koji pruža ili nadležno tijelo ili ATO ili DTO i koji odobri to nadležno tijelo.
- (b) Standardizacijski tečaj prilagođava se zahtijevanim privilegijama ispitivača u letu za jedrilice i sastoji se od teorijskog i praktičnog osposobljavanja, što uključuje barem:
 - 1. provođenje dvaju ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti ili procjena stručnosti za SPL ili pripadajuća ovlaštenja ili certifikate;
 - 2. osposobljavanje o primjenjivim zahtjevima iz ovog Priloga i o primjenjivim zahtjevima za letačke operacije, provođenje ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti ili procjena stručnosti, te njihovo dokumentiranje i izvještavanje o njima;
 - 3. briefing o:
 - i. nacionalnim administrativnim procedurama;
 - ii. zahtjevima za zaštitu osobnih podataka;
 - iii. odgovornosti ispitivača;
 - iv. osiguranju ispitivača od nesreće;
 - v. nacionalnim naknadama; i
 - vi. načinu pristupa informacijama iz podpodtočaka od i. do v. pri provođenju ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti ili procjena stručnosti podnositelja zahtjeva čije nadležno tijelo nije isto tijelo koje je izdalo certifikat ispitivača.

- (c) Imatelj certifikata FE(S)-a ne smije provoditi ispite praktične osposobljenosti, provjere stručnosti ili procjene stručnosti podnositelja zahtjeva čije nadležno tijelo nije isto tijelo koje je izdalo certifikat ispitivača, osim ako pregleda najnovije dostupne informacije o odgovarajućim nacionalnim procedurama nadležnog tijela podnositelja zahtjeva.

SFCL.445 Certifikat FE(S)-a – Procjena stručnosti

Podnositelj zahtjeva za prvo izdavanje certifikata FE(S)-a mora dokazati svoju stručnost kao FE(S) inspektoru nadležnog tijela ili starijem ispitivaču koje je za to posebno ovlastilo nadležno tijelo odgovorno za certifikat FE(S)-a. Pri procjeni stručnosti podnositelj zahtjeva provodi ispit praktične osposobljenosti, provjeru stručnosti ili procjenu stručnosti, uključujući briefing, provođenje ispita praktične osposobljenosti, provjeru stručnosti ili procjenu stručnosti te procjenu osobe koja polaže ispit, provjeru ili procjenu, poslijeletnu uputu (*debriefing*) i sastavljanje dokumentacije.

SFCL.460 Certifikat FE(S)-a – Valjanost, produžavanje i obnavljanje

- (a) Certifikat FE(S)-a vrijedi pet godina.
- (b) Certifikat FE(S)-a produžava se ako je imatelj:
1. tijekom razdoblja valjanosti certifikata FE(S)-a završio tečaj za obnovu znanja ispitivača koji pruža nadležno tijelo ili ATO ili DTO i koji je odobrilo to nadležno tijelo, tijekom kojeg imatelj pohađa teorijsko osposobljavanje radi obnove i ažuriranja odgovarajućeg znanja za ispitivače za jedrilice;
 2. tijekom 24 mjeseca prije isteka valjanosti certifikata dokazao sposobnost provođenja ispita praktične osposobljenosti, provjera stručnosti ili procjena stručnosti inspektoru nadležnog tijela ili ispitivaču koje je za to posebno ovlastilo nadležno tijelo odgovorno za certifikat FE(S)-a.
- (c) Imatelju certifikata FE(S)-a koji ima i certifikat ispitivača ili više njih za druge kategorije zrakoplova u skladu s Prilogom I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 ili Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi (EU) 2018/395 mogu se, u dogovoru s nadležnim tijelom, zajedno produžiti svi certifikati ispitivača.
- (d) Ako je certifikat FE(S)-a istekao, njegov nositelj mora ispuniti zahtjeve iz točke SFCL.445 točke (b) podtočke 1. prije nego što nastavi s korištenjem privilegija certifikata FE(S)-a.
- (e) Certifikat FE(S)-a može se produžiti ili obnoviti samo ako podnositelj zahtjeva dokaže da i dalje ispunjava zahtjeve iz točke SFCL.410 i zahtjeve iz točke SFCL.420 točaka (d) i (e).”.
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/359**od 4. ožujka 2020.****o izmjeni Uredbe (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ⁽¹⁾, a posebno njezine članke 23. i 27.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 ⁽²⁾ utvrđuju se zahtjevi za pilote koji su uključeni u operacije zrakoplova kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. točki (b) podtočkama i. i ii. Uredbe (EU) 2018/1139.
- (2) Budući da je izdavanje dozvola članova letačke posade balona i jedrilica specifične prirode, trebalo bi propisati posebne zahtjeve za izdavanje dozvola u zasebnim uredbama, konkretno u Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ⁽³⁾ i Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976 ⁽⁴⁾.
- (3) Zahtjeve za izdavanje dozvola pilota balona i jedrilica iz Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 trebalo bi izbrisati, a neke zahtjeve iz Priloga I. (dio FCL) koji se bave prekograničnim pitanjima, kao što su odredbe o priznavanju dozvola pilota balona ili jedrilica i dozvola pilota drugih kategorija zrakoplova, trebalo bi revidirati s obzirom na nove zahtjeve za izdavanje dozvola pilota balona i jedrilica.
- (4) Zahtjevi iz Priloga IV. (dio MED), Priloga VI. (dio ARA), Priloga VII. (dio ORA) i Priloga VIII. (dio DTO) Uredbi (EU) br. 1178/2011 trebali bi se i dalje primjenjivati na izdavanje dozvola članova letačke posade balona i jedrilica.
- (5) Radi dodatnog poboljšavanja sigurnosti zrakoplovstva trebalo bi poticati pilote koji se bave sportskim zrakoplovstvom i rekreativnim aktivnostima da steknu privilegije za letenje prema pravilima instrumentalnog letenja (IFR). Postojeća pravila za privilegije za IFR trebalo bi prilagoditi uvođenjem osnovnog ovlaštenja za instrumentalno letenje (BIR) u Prilog I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011. BIR bi s obzirom na osposobljavanje i opseg privilegija trebao biti posebno prilagođen pilotima koji se bave sportskim zrakoplovstvom i rekreativnim aktivnostima.
- (6) Uvođenjem BIR-a ovlaštenje za instrumentalno letenje na ruti (EIR) iz točke FCL.825 Priloga I. (dio FCL) Uredbi (EU) br. 1178/2011 postaje suvišno pa bi ga stoga trebalo izbrisati. Postojećim imateljima EIR-a trebalo bi se priznati pravo da nastave koristiti svoje privilegije i da im se priznaju iskustvo i kvalifikacije iz EIR-a kad budu htjeli dobiti BIR. Trebalo bi biti moguće nastaviti kontinuirano osposobljavanje za EIR započeto prije početka primjene ove Uredbe te dovršiti to osposobljavanje kao osposobljavanje za BIR.

⁽¹⁾ SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) 2018/395 od 13. ožujka 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za upravljanje balonima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 71, 14.3.2018., str. 10.).

⁽⁴⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1976 od 14. prosinca 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za operacije jedrilicama u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 326, 20.12.2018., str. 64.).

- (7) Tehničko ažuriranje Uredbe (EU) br. 1178/2011 trebalo bi provesti na temelju stečenih iskustava u području navigacije temeljene na performansama (PBN), osposobljavanja za izbjegavanje nepravilnog položaja i vađenje iz njega (UPRT) i kvalifikacija instruktora i ispitivača.
- (8) Mjere predviđene ovom Uredbom temelje se na Mišljenju br. 01/2019 ⁽⁵⁾ Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa u skladu s člankom 75. stavkom 2. točkom (b) i člankom 76. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139.
- (9) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 127. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

- (1) članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Predmet

1. Ovom Uredbom utvrđuju se detaljna pravila za:

- (a) različita ovlaštenja za dozvole pilota, uvjete za izdavanje, održavanje, mijenjanje, ograničavanje, suspendiranje ili oduzimanje dozvola, privilegije i odgovornosti imatelja dozvola pilota te uvjete za konverziju postojećih nacionalnih dozvola pilota i nacionalnih dozvola inženjera leta u dozvole pilota;
- (b) certifikaciju osoba odgovornih za provođenje letačkog osposobljavanja ili osposobljavanja na uređajima za osposobljavanje koji simuliraju let i za procjenjivanje vještina pilota;
- (c) različite certifikate o zdravstvenoj sposobnosti za pilote, uvjete za izdavanje, održavanje, izmjenu, ograničavanje, suspendiranje ili oduzimanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti, privilegije i odgovornosti imatelja certifikata o zdravstvenoj sposobnosti i uvjete za konverziju nacionalnih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti u međusobno priznate certifikate o zdravstvenoj sposobnosti;
- (d) certifikaciju zrakoplovno-medicinskih ispitivača i uvjete pod kojima liječnici opće prakse mogu obavljati dužnost zrakoplovno-medicinskog ispitivača;
- (e) periodičku zrakoplovno-medicinsku procjenu članova kabinske posade i kvalifikacije osoba odgovornih za tu procjenu;
- (f) uvjete za izdavanje, održavanje, dopunjavanje, ograničavanje, suspendiranje ili ukidanje potvrda kabinske posade te privilegije i odgovornosti imatelja potvrda kabinske posade;
- (g) uvjete za izdavanje, održavanje, dopunjavanje, ograničavanje, suspendiranje ili ukidanje certifikata organizacija za osposobljavanje pilota i zrakoplovno-medicinskih centara uključenih u kvalificiranje i davanje zrakoplovno-medicinskih procjena članova posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu;
- (h) zahtjeve za certifikaciju uređaja za osposobljavanje koji simuliraju let i organizacija koje koriste te uređaje;
- (i) zahtjeve za sustav administracije i upravljanja koje države članice, Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) i organizacije moraju ispunjavati kad je riječ o odredbama iz točaka od (a) do (h).

2. Na dozvole pilota balona i jedrilica primjenjuju se članci 11.b i 11.c ove Uredbe i Prilog IV. (dio MED), Prilog VI. (dio ARA), Prilog VII. (dio ORA) i Prilog VIII. (dio DTO) ovoj Uredbi.”;

⁽⁵⁾ Lakši pristup letenju prema pravilima instrumentalnog letenja za pilote u općem zrakoplovstvu i revizija zahtjeva za izdavanje dozvola za balone i jedrilice (Mišljenje br. 01/2019 (A) & (B), 19.2.2019.), dostupno na: <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions>

(2) u članku 2., stavak 19. zamjenjuje se sljedećim:

„19. „Instruktor letenja (FI)” znači instruktor koji ima privilegije za provođenje osposobljavanja na zrakoplovu u skladu s poddijelom J Priloga I. (dio FCL) ovoj Uredbi, poddijelom FI Priloga III. (dio BFCL) Uredbi (EU) 2018/395 (*) ili poddijelom FI Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi (EU) 2018/1976 (**);

(*) Uredba Komisije (EU) 2018/395 od 13. ožujka 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za upravljanje balonima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 71, 14.3.2018., str. 10.).

(**) Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1976 od 14. prosinca 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za operacije jedrilicama u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 326, 20.12.2018., str. 64.).”;

(3) u članku 4. stavku 8. „8. travnja 2021.” zamjenjuje se s „8. rujna 2021.”;

(4) umeće se članak 4.c:

„Članak 4.c

Prijelazne mjere za imatelje ovlaštenja za instrumentalno letenje na ruti

1. Do 8. rujna 2022., uključujući taj datum, imatelji ovlaštenja za instrumentalno letenje na ruti (EIR) iz točke FCL.825 Priloga I. (dio FCL):

(a) imaju pravo nastaviti koristiti privilegije EIR-a;

(b) dobivaju produžavanje ili obnavljanje EIR-a u skladu s točkom FCL.825 točkom (g) Delegirane uredbe Komisije (EU) (*);

(c) imaju pravo na puno priznavanje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za osposobljavanje iz točke FCL.835 točke (c) podtočke 2. podpodtočaka i. i ii. Priloga I. (dio FCL) kad podnose zahtjev za osnovno ovlaštenje za instrumentalno letenje (BIR) u skladu s točkom FCL.835 Priloga I. (dio FCL); i

(d) dobivaju puno priznavanje kako je utvrđeno za imatelje EIR-a u Prilogu I. (dio FCL).

2. Od 8. rujna 2021. tečajevi za osposobljavanje za EIR iz stavka 1. koji su započeli prije tog datuma smiju se nastaviti i smatraju se tečajevima za osposobljavanje za BIR. Odobrena organizacija za osposobljavanje odgovorna za tečaj za osposobljavanje za BIR procjenjuje podnositelja zahtjeva i utvrđuje koliko se osposobljavanje za EIR priznaje za stjecanje BIR-a.

3. Podnositeljima zahtjeva za BIR koji imaju EIR ili koji su položili ispit iz teorijskog znanja za EIR u skladu s točkom FCL.825 točkom (d) prije 8. rujna 2021. to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva za osposobljavanje i ispitivanje iz teorijskog znanja za BIR.

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) od 4. ožujka 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu).”;

(5) Članak 11.c zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 11.c

Prijelazne mjere

Države članice dužne su:

(a) najkasnije do 8. travnja 2021. prenijeti EASA-i svu evidenciju koja se odnosi na nadzor organizacija koje provode osposobljavanje za dozvole pilota u skladu s Uredbom (EU) 2018/395 i Provedbenom uredbom (EU) 2018/1976 za koje je EASA nadležno tijelo u skladu s člankom 78. Uredbe (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

- (b) u koordinaciji s EASA-om dovršiti certifikacijske postupke pokrenute prije 8. travnja 2020. i izdati certifikate, nakon čega EASA preuzima sve svoje odgovornosti kao nadležno tijelo za te certificirane organizacije.

(*) Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.). ”;

- (6) u članku 12. briše se stavak 2.a;
- (7) u članku 12. stavku 4. „20. lipnja 2020.” zamjenjuje se s „20. lipnja 2021.”;
- (8) Prilog I. (dio FCL) mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;
- (9) Prilog IV. (dio MED) mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi;
- (10) Prilog VI. (dio ARA) mijenja se u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi;
- (11) Prilog VII. (dio ORA) mijenja se u skladu s Prilogom IV. ovoj Uredbi;
- (12) Prilog VIII. (dio DTO) mijenja se u skladu s Prilogom V. ovoj Uredbi.

Članak 2.

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ova Uredba primjenjuje se od 8. travnja 2020.
3. Odstupajući od stavka 2., sljedeće se odredbe primjenjuju od 8. rujna 2021.:
 - (a) točka (1) podtočka (e), točka (4) podtočka (b), točke od (5) do (7), (32), (34), točka (36) podtočka (d), točka (40) podtočka (a), točka (41); točke (42) i (44), točke od (46) do (48), točka (52) podtočka (f), točka (53) podtočke od (a) do (c), točka (53) podtočka (e), točka (53) podtočka (f), točke (54) i (55), točka (56) podtočke (a) do (c) i točka (57) Priloga I.;
 - (b) točka (b) Priloga II.;
 - (c) točka (10) podtočka (d) podpodtočka ii. Priloga III.
4. Odstupajući od stavka 2., članak 1. točka (7) i točka (49), točka (53) podtočka (d), točka (58) podtočka (b), točka (58) podtočka (d) i točka (58) podtočka (e) Priloga I. primjenjuju se od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Prilog I. (dio FCL) Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) Točka FCL.010 mijenja se kako slijedi:

(a) definicija pojma „zračni brod” zamjenjuje se sljedećim:

„Zračni brod znači zrakoplov lakši od zraka pokretan motorom, osim zračnih brodova uzgonjenih vrućim zrakom, koji se smatraju balonima u skladu s člankom 2. stavkom 7. Uredbe Komisije (EU) 2018/395.”;

(b) definicija pojma „nalet” zamjenjuje se sljedećim:

„Nalet:

za avione, motorne jedrilice i zrakoplove s pogonjenim uzgonom znači ukupno vrijeme od trenutka kad se zrakoplov pokrene u svrhu polijetanja do trenutka kad se potpuno zaustavi nakon leta;

za helikoptere znači ukupno vrijeme od početka rotacije rotora do trenutka kad se helikopter potpuno zaustavi nakon leta i rotacija rotora prestane;

za zračne brodove znači ukupno vrijeme od trenutka odvajanja zračnog broda od veznog mjesta, do trenutka kad se zračni brod potpuno zaustavi nakon leta i veže za vezno mjesto.”;

(c) definicija pojma „jedrilica s pomoćnim motorom” zamjenjuje se sljedećim:

„Jedrilica s pomoćnim motorom znači jedrilica opremljena s jednim ili više motora koja kad motori ne rade ima sve karakteristike jedrilice.”;

(d) definicija pojma „motorna jedrilica” zamjenjuje se sljedećim:

„Motorna jedrilica (TMG) znači, ako nije drugačije specificirano na temelju certifikacijskog postupka u skladu s Prilogom I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012, klasa jedrilica s pomoćnim motorom koje imaju motor i elisu koji se ne mogu uvući. Jedrilica te klase mora biti sposobna poletjeti i penjati se vlastitim pogonom u skladu s letačkim priručnikom.”;

(e) umeću se sljedeće definicije:

i. „Letenje na ruti prema IFR-u znači faza leta prema IFR-u koja počinje od kraja polaznog postupka prema IFR-u i završava s početkom postupka prilaženja prema IFR-u.”; i

ii. „Let s ograničenim brojem instrumenata znači utvrđivanje visine pomoću očitavanja rezervnih instrumenata nakon gubitka glavnih referentnih sustava za pozicioniranje i smjer.”;

(f) brišu se sljedeće definicije:

„klasa balona” i

„grupa balona”;

(2) točka FCL.015 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Zahtjevi za izdavanje, produžavanje ili obnavljanje dozvola pilota, pripadajućih ovlaštenja i certifikata i za sve izmjene tih dozvola, ovlaštenja i certifikata podnose se nadležnom tijelu u obliku i na način koje odredi to nadležno tijelo. Zahtjev mora sadržavati dokaze da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje, produžavanje ili obnavljanje dozvole ili certifikata ili pripadajućih ovlaštenja ili upisa, kako je propisano u ovom Prilogu (dio FCL) i Prilogu IV. (dio MED).”;

(b) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Ako nije drugačije navedeno u ovom Prilogu, nadležno tijelo mora u dozvolu ili certifikat upisati svako ograničenje ili proširenje privilegija koje daje dozvola, ovlaštenje ili certifikat.”;

(c) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Imatelj dozvole predaje zahtjeve iz točke (a) nadležnom tijelu koje odredi država članica u kojoj je izdana imateljeva dozvola u skladu s ovim Prilogom (dio FCL), Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju.”;

- (d) dodaju se točke (e) i (f):
- „(e) Imatelj dozvole izdane u skladu s ovim Prilogom (dio FCL) može nadležnom tijelu koje je imenovala neka druga država članica podnijeti zahtjev za promjenu nadležnog tijela za sve svoje dozvole, kako je navedeno u točki (d).
 - (f) Za izdavanje dozvole, ovlaštenja ili certifikata podnositelj zahtjeva dužan je podnijeti zahtjev u roku od 6 mjeseci od uspješnog polaganja ispita praktične osposobljenosti ili prolaska procjene stručnosti.”;
- (3) u točki FCL.020 točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
- „(b) Prije prvog samostalnog leta učenik pilot morao je navršiti najmanje 16 godina.”;
- (4) točka FCL.025 točka (c) podtočka 1. mijenja se kako slijedi:
- (a) podpodtočka i. zamjenjuje se sljedećim:
- „i. u razdoblju od 24 mjeseca za izdavanje dozvole pilota lakog zrakoplova ili dozvole privatnog pilota.”;
- (b) podpodtočke ii. i iii. zamjenjuju se sljedećim:
- „ii. u razdoblju od 36 mjeseci za izdavanje dozvole profesionalnog pilota ili ovlaštenja za instrumentalno letenje;
- iii. neograničeno za stjecanje osnovnog ovlaštenja za instrumentalno letenje (BIR).
- Razdoblja iz podpodtočaka i. i ii. računaju se od dana na koji su piloti položili ispite iz teorijskog znanja u skladu s točkom (b) podtočkom 2.”;
- (5) u točki FCL.030 dodaje se točka (c):
- „(c) Za stjecanje BIR-a podnositelj zahtjeva mora prije ispita praktične osposobljenosti prvo proći sve module osposobljavanja te ga za ispit praktične osposobljenosti mora preporučiti ATO. ATO je dužan ispitivaču dati pristup evidenciji osposobljavanja kandidata.”;
- (6) u točki FCL.035 točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
- „(b) Priznavanje teorijskog znanja
1. Podnositeljima zahtjeva koji su položili ispit iz teorijskog znanja za dozvolu prometnog pilota teorijsko se znanje priznaje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za stjecanje dozvole pilota lakog zrakoplova, dozvole privatnog pilota, dozvole profesionalnog pilota i, osim u slučaju helikoptera, za IR i BIR za istu kategoriju zrakoplova.
 2. Podnositeljima zahtjeva koji su položili ispit iz teorijskog znanja za dozvolu profesionalnog pilota taj se ispit priznaje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za teorijsko znanje za:
 - i. dozvole pilota lakog zrakoplova iste kategorije zrakoplova;
 - ii. dozvole privatnog pilota iste kategorije zrakoplova; i
 - iii. predmet „komunikacija” za BIR. To priznavanje uključuje IFR dio predmeta „komunikacija” samo ako je taj predmet položen u skladu s točkom FCL.310, kako se primjenjuje od 20. prosinca 2019.
 3. Imateljima IR-a ili podnositeljima zahtjeva koji su položili ispit iz teorijskog znanja za IR za kategoriju zrakoplova teorijsko se znanje priznaje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za osposobljavanje i ispitivanje za teorijsko znanje za:
 - i. IR za drugu kategoriju zrakoplova; i
 - ii. BIR.
 4. Imateljima dozvole pilota teorijsko se znanje priznaje za potrebe ispunjavanja zahtjeva za osposobljavanje i ispitivanje za teorijsko znanje za dozvolu za drugu kategoriju zrakoplova u skladu s Dodatkom 1. ovom dijelu. To priznavanje odnosi se i na podnositelje zahtjeva za dozvolu pilota koji su već uspješno položili ispit iz teorijskog znanja za izdavanje te dozvole za drugu kategoriju zrakoplova, pod uvjetom da je ispit iz teorijskog znanja unutar razdoblja valjanosti specificiranog u točki FCL.025 točki (c).
 5. Odstupajući od točke (b) podtočke 3., imateljima IR(A)-a koji su završili modularni tečaj osposobljavanja na temelju kompetencija za IR(A) to se teorijsko osposobljavanje i ispit za IR priznaju u cijelosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva za drugu kategoriju zrakoplova samo ako je kandidat prošao osposobljavanje i ispitivanje za teorijsko znanje za dio tečaja koji se odnosi na IFR u skladu s točkom FCL.720.A. točkom (b) podtočkom 2. podpodtočkom i.”;

- (7) točka FCL.055 mijenja se kako slijedi:
- (a) u točki (d) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:
- „(d) Specifični zahtjevi za imatelje ovlaštenja za instrumentalno letenje (IR). Odstupajući od prethodnih točaka, imatelji IR-a dužni su dokazati da znaju koristiti engleski jezik na odgovarajućoj razini jezične sposobnosti, kako je definirano u Dodatku 2. ovom Prilogu.”;
- (b) točka (e) zamjenjuje se sljedećim:
- „(e) Za dokazivanje jezične sposobnosti i korištenja engleskog jezika imatelja IR-a primjenjuje se metoda procjene koju je definiralo bilo koje nadležno tijelo.”;
- (8) točka FCL.060 mijenja se kako slijedi:
- (a) briše se točka (a);
- (b) u točki (b) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:
- „(b) Avioni, helikopteri, zrakoplovi pogonjeni uzgonom i zračni brodovi. Pilot ne smije upravljati zrakoplovom u svrhu komercijalnog zračnog prijevoza ili prevoziti putnike.”;
- (9) točka FCL.065 mijenja se kako slijedi:
- (a) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
- „(b) 65 godina. Imatelji dozvole pilota koji su navršili 65 godina ne smiju obavljati dužnost pilota zrakoplova u komercijalnom zračnom prijevozu.”;
- (b) briše se točka (c);
- (10) točka FCL.100 zamjenjuje se sljedećim:
- „FCL.100 LAPL – Minimalna dob**
- Podnositelji zahtjeva za LAPL za avione ili helikoptere moraju imati najmanje 17 godina.”;
- (11) točka FCL.120 zamjenjuje se sljedećim:
- „FCL.120 LAPL – Ispit iz teorijskog znanja**
- Podnositelji zahtjeva za LAPL dužni su polaganjem ispita iz sljedećih predmeta dokazati razinu teorijskog znanja koja odgovara privilegijama koje im se daju:
- (a) zajednički predmeti:
- zrakoplovno pravo,
 - ljudska izvedba,
 - meteorologija,
 - komunikacija, i
 - navigacija;
- (b) specifični predmeti koji se odnose na različite kategorije zrakoplova:
- načela letenja,
 - operativni postupci,
 - izvedba leta i planiranje leta, i
 - opće znanje o zrakoplovima.”;
- (12) u točki FCL.110.A točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
- „(b) Specifični zahtjevi za podnositelje zahtjeva koji imaju SPL izdan u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, uključujući privilegije za upravljanje TMG-ovima. Podnositelji zahtjeva za LAPL(A) koji imaju SPL s privilegijama za upravljanje TMG-ovima dužni su obaviti najmanje 21 sat naleta na TMG-ovima nakon upisa privilegija za TMG-ove i moraju imati ispunjene zahtjeve iz točke FCL.135.A točke (a) na avionima.”;

(13) u točki FCL.135.A dodaje se točka (c):

„(c) Podnositeljima zahtjeva za proširenje privilegija LAPL(A)-a na TMG-ove koji imaju i SPL izdan u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976 s privilegijama za upravljanje TMG-ovima to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz točke (a).“;

(14) brišu se odjeljci 4. i 5. poddijela B;

(15) naslov poddijela C zamjenjuje se sljedećim:

„DOZVOLA PRIVATNOG PILOTA (PPL)“;

(16) točka FCL.200 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.200 Minimalna dob

Podnositelji zahtjeva za BPL moraju imati najmanje 17 godina.“;

(17) u točki FCL.210 točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) Podnositelj zahtjeva za PPL mora završiti tečaj osposobljavanja u ATO-u ili DTO-u.

(b) Tečaj mora uključivati osposobljavanje iz teorijskog znanja i letačko osposobljavanje koje odgovara privilegijama za PPL za koje se podnosi zahtjev.“;

(18) točka FCL.215 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.215 Ispit iz teorijskog znanja

Podnositelji zahtjeva za PPL dužni su polaganjem ispita iz sljedećih predmeta dokazati razinu teorijskog znanja koja odgovara privilegijama koje im se daju:

(a) zajednički predmeti:

— zrakoplovno pravo,

— ljudska izvedba,

— meteorologija,

— komunikacije; i

— navigacija;

(b) specifični predmeti koji se odnose na različite kategorije zrakoplova:

— načela letenja,

— operativni postupci,

— izvedba leta i planiranje leta, i

— opće znanje o zrakoplovima.“;

(19) točka FCL.235 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Podnositelji zahtjeva za PPL dužni su polaganjem ispita praktične osposobljenosti dokazati sposobnost obavljanja dužnosti PIC-a na zrakoplovu odgovarajuće kategorije i poznavanje relevantnih postupaka i manevara s odgovarajućom kompetencijom koje odgovara privilegijama koje im se dodjeljuju.“;

(b) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Podnositelji zahtjeva za ispit praktične osposobljenosti morali su obaviti letačko osposobljavanje na istoj klasi ili tipu zrakoplova koji se koristi u ispitu praktične osposobljenosti.“;

(20) U točki FCL.210.A točka (c) mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Specifični zahtjevi za podnositelje zahtjeva koji imaju SPL izdan u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, uključujući privilegije za upravljanje TMG-ovima. Podnositelji zahtjeva za PPL(A) koji imaju SPL s privilegijama za upravljanje TMG-ovima moraju imati.“;

(b) podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. najmanje 24 sata naleta na TMG-ovima nakon upisa privilegija za TMG-ove; i”;

(21) u točki FCL.210.As točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Podnositeljima zahtjeva koji imaju BPL izdan u skladu s Prilogom III. (dio BFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/395 i kvalifikaciju za upravljanje zračnim brodovima na topli zrak priznaje se 10 % ukupnog naleta koji su ostvarili na dužnosti PIC-a na takvim zračnim brodovima, pri čemu je gornja granica priznatog naleta 5 sati.”;

(22) u poddijelu C brišu se odjeljci 5. i 6.;

(23) točka FCL.600 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.600 IR — General

Uz iznimku odredaba iz točke FCL.835, operacije aviona, helikoptera, zračnog broda ili zrakoplova s pogonjenim uzgonom prema IFR-u smiju obavljati samo imatelji PPL-a, CPL-a, MPL-a i ATPL-a koji imaju IR za odgovarajuću kategoriju zrakoplova ili, ako imatelj nema IR za odgovarajuću kategoriju zrakoplova, isključivo tijekom ispita praktične osposobljenosti ili osposobljavanja s instruktorom.”;

(24) u točki FCL.620 dodaje se točka (c):

„(c) Podnositeljima zahtjeva koji su položili ispit praktične osposobljenosti za IR za višemotorne avione u jednopilotnom višemotornom avionu za koji je potrebno ovlaštenje za klasu daje se i IR za jednomotorne avione za ovlaštenja za klasu ili tip jednomotornih aviona koja imaju.”;

(25) u točki FCL.700. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Imatelji dozvole pilota smiju obavljati dužnost pilota zrakoplova samo ako imaju važeće, odgovarajuće ovlaštenje za klasu ili tip, osim u sljedećim slučajevima:

1. ako koriste privilegije LAPL-a;
2. tijekom ispita praktične osposobljenosti ili provjere stručnosti za obnavljanje ovlaštenja za klasu ili tip;
3. tijekom letačkog osposobljavanja;
4. ako imaju ovlaštenje za testno letenje stečeno u skladu s točkom FCL.820.”;

(26) u točki FCL.725 dodaje se točka (f):

„(f) Podnositeljima zahtjeva za ovlaštenje za klasu za TMG-ove koji imaju i SPL izdan u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, uključujući privilegije za upravljanje TMG-ovima, to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz točaka (a), (b) i (c).”;

(27) točka FCL.740.A mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) podtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Produžavanje BIR-a ili IR(A)-a, ako ih podnositelj zahtjeva ima, može se kombinirati s provjerom stručnosti za produžavanje ovlaštenja za klasu ili za tip.”;

(b) točka (b) podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ovlaštenje za klasu jednomotornog klipnog aviona i ovlaštenja za klasu TMG-a. Za produžavanje ovlaštenja za klasu jednomotornog klipnog aviona ili TMG-a podnositelji zahtjeva moraju.”;

(c) dodaje se točka (b) podtočka 5.:

„5. Provjera stručnosti za produžavanje ovlaštenja za klasu jednopilotnog jednomotornog aviona može se kombinirati s provjerom stručnosti za produžavanje BIR-a u skladu s točkom FCL.835 točkom (g) podtočkom 8.”;

(28) točka FCL.800 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Imatelji dozvole pilota s privilegijama za upravljanje avionima ili TMG-ovima smiju obavljati akrobatske letove samo ako imaju ovlaštenje za akrobatsko letenje u skladu s ovom točkom.”;

(b) točka (b) podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. nakon izdavanja dozvole, najmanje 30 sati naleta na avionima ili TMG-ovima na dužnosti PIC-a.”;

(c) točka (b) podtočka 2. podpodtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. najmanje 5 sati naleta na avionima ili TMG-ovima u letu na motorni pogon tijekom osposobljavanja za akrobatsko letenje.”;

(d) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Privilegije za ovlaštenje za akrobatsko letenje ograničene su na akrobatsko letenje avionima ili TMG-ovima u letu na motorni pogon, ovisno o tome na kojem su zrakoplovu ispunjeni zahtjevi iz točke (b) podtočke 1. i točke (b) podtočke 2. podpodtočke ii. To se ograničenje ukida na zahtjev ako je pilot uspješno obavio najmanje 3 sata naleta s instruktorima na avionima ili TMG-ovima u letu na motorni pogon, ovisno o slučaju, tijekom kojih je obuhvaćen cijeli nastavni plan osposobljavanja za akrobatski let.”;

(e) dodaje se točka (d):

„(d) Podnositeljima zahtjeva za ovlaštenje za akrobatsko letenje koji imaju i ovlaštenje za klasu TMG-a i privilegije za napredno akrobatsko letenje za jedrilice s privilegijama iz točke SFCL.200 točke (d) Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976:

1. ovlaštenje za akrobatsko letenje nije ograničeno na avione, kako je utvrđeno u točki (c), ako su ispunili zahtjeve iz točke (b) podtočke 1. i točke (b) podtočke 2. podpodtočke ii. za avione; ili
2. to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz točke (b) za stjecanje ovlaštenja za akrobatsko letenje ograničenog na TMG-ove u letu na motorni pogon. To se ograničenje ukida na zahtjev ako pilot završi osposobljavanje iz točke (c).”;

(29) točka FCL.805 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (b) podtočka 2. podpodtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. osim imatelja SPL-a izdanog u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, 5 letova za upoznavanje u jedrilici koja je startala pomoću zrakoplova.”;

(b) dodaje se točka (g):

„(g) Podnositeljima zahtjeva za ovlaštenje za vuču jedrilica ili vuču transparenata za TMG-ove u skladu s ovom točkom koji imaju ovlaštenje za vuču jedrilica ili vuču transparenata u skladu s točkom SFCL.205 Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju, ili koji su ispunili sve zahtjeve za stjecanje tog ovlaštenja, to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz točke (b) ili (c), ovisno o slučaju.”;

(30) točka FCL.810 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) mijenja se kako slijedi:

i. podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Da bi smjeli koristiti privilegije LAPL-a ili PPL-a za avione, TMG-ove ili zračne brodove u uvjetima VFR-a noću, podnositelji zahtjeva moraju završiti tečaj osposobljavanja u DTO-u ili ATO-u u roku od najviše šest mjeseci. Tečaj osposobljavanja mora sadržavati.”;

ii. dodaje se točka 4.:

„4. Podnositeljima zahtjeva za ovlaštenje za noćno letenje za avione ili TMG-ove u skladu s ovom podtočkom koji imaju ovlaštenje za noćno letenje za TMG-ove u skladu s točkom SFCL.210 Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ili koji su ispunili sve zahtjeve za stjecanje tog ovlaštenja, to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz podtočke 1. i 2.”;

(b) briše se točka (c);

(31) u točki FCL.815 uvodna rečenica točke (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Privilegije. Privilegije imatelja ovlaštenja za letenje u planinskom području su izvođenje letova avionima ili TMG-ovima na površine i s površina za koja su odgovarajuća nadležna tijela država članica propisala da je takvo ovlaštenje nužno..

Imatelji LAPL-a ili PPL-a s privilegijama za upravljanje avionima ili TMG-ovima mogu ishoditi inicijalno ovlaštenje za letenje u planinskom području za.”;

(32) briše se točka FCL.825;

(33) briše se točka FCL.830;

(34) umeće se točka FCL.835:

„FCL.835 Osnovno ovlaštenje za instrumentalno letenje (Basic instrument rating – BIR)

(a) Privilegije i uvjeti

1. Privilegije imatelja BIR-a su izvođenje letova prema IFR-u na jednopilotnim avionima za koje imaju ovlaštenja za klasu, uz iznimku aviona visokih performansi i varijanti aviona ako je na temelju podataka o operativnoj prikladnosti zadano da je potreban IR.
2. Privilegije BIR-a smiju se koristiti samo u skladu s točkom FCL.205.A.
3. Privilegije BIR-a smiju se koristiti noću samo ako pilot ima ovlaštenje za noćno letenje u skladu s točkom FCL.810.
4. Privilegije BIR-a za višemotorne avione vrijede i za jednomotorne avione za koje pilot ima važeće ovlaštenje za klasu jednomotornog aviona.
5. Na korištenje privilegija BIR-a primjenjuju se svi sljedeći uvjeti:
 - i. visina odluke (DH) ili minimalna visina snižavanja (MDH) koja se upotrebljava kao operativni minimum aerodroma mora biti najmanje 200 ft veća od visine koja bi se inače izračunala u skladu s točkom „NCO.OP.110 Operativni minimumi aerodroma – avioni i helikopteri” i točkom „NCO.OP.111 Operativni minimumi aerodroma – operacije NPA, APV, CAT I” Priloga VII. Uredbi (EU) br. 965/2012; i
 - ii. vidljivost koja vrijedi kao operativni minimum aerodroma mora biti najmanje 1 500 m;
 - iii. zapovjednik zrakoplova ne smije započeti let prema IFR-u ili prelazak s VFR-a na IFR osim:
 - A. ako je na polaznom aerodromu vidljivost najmanje 1 500 m i baza oblaka najmanje 600 ft ili objavljeni minimum kruženja za kategoriju zrakoplova, ovisno o tome koja je vrijednost veća; i
 - B. ako na odredišnom aerodromu i na svakom potrebnom alternativnom aerodromu raspoložive meteorološke informacije pokazuju da je u razdoblju od 1 sata prije do 1 sata nakon predviđenog vremena dolaska ili u razdoblju od stvarnog vremena polaska do 1 sat nakon predviđenog vremena dolaska, ovisno o tome koje je razdoblje kraće, vidljivost najmanje 1 500 m i baza oblaka najmanje 600 ft ili objavljeni minimum kruženja za kategoriju zrakoplova, ili DH/MDH povećan za 200 ft u skladu s podpodtočkom i., ovisno o tome koja je vrijednost veća.

(b) Preduvjeti. Podnositelji zahtjeva za BIR moraju imati barem PPL(A).

(c) Tečaj osposobljavanja. Podnositelji zahtjeva za BIR moraju u ATO-u završiti:

1. osposobljavanje iz teorijskog znanja u skladu s točkom FCL.615 podtočkom (a); i
2. letačko osposobljavanje koje obuhvaća sljedeće module za instrumentalno letenje:
 - i. modul 1 – modul osnovnog letačkog osposobljavanja za letenje isključivo prema instrumentima;
 - ii. modul 2 – modul primijenjenog letačkog osposobljavanja za postupke polijetanja, čekanja, 2D prilaženja i 3D prilaženja prema IFR-u;
 - iii. modul 3 – modul primijenjenog letačkog osposobljavanja za postupke letenja na ruti prema IFR-u; i
 - iv. modul 4 – ako je zahtjev podnesen za BIR za višemotorne avione, modul primijenjenog letačkog osposobljavanja s otkazom jednog motora mora uključivati postupke asimetričnog instrumentalnog prilaženja i prekinutog prilaženja; i
3. letačko osposobljavanje koje ispunjava sljedeće zahtjeve:
 - i. prvo se mora završiti modul iz točke (c) podtočke 2. podpodtočke i. Moduli iz točke (c) podtočke 2. podpodtočaka ii., iii. i, ako je primjenjivo, iv. smiju se završiti redosljedom prema odabiru podnositelja zahtjeva;
 - ii. moduli iz točke (c) podtočke 2. mogu se završiti na avionima, FSTD-ovima ili njihovoj kombinaciji. Podnositelj zahtjeva u svakom slučaju mora proći osposobljavanje na avionu koji se koristi u ispitu praktične osposobljenosti;

- iii. moduli iz točke (c) podtočke 2. podpodtočaka i., ii. i iv. smiju se početi izvan ATO-a, ali moraju biti završeni u ATO-u. Modul iz točke (c) podtočke 2. podpodtočke iii. smije se završiti izvan ATO-a;
 - iv. prije započinjanja modula iz točke (c) podtočke 2. podpodtočke iv. pilot koji nema ovlaštenje za klasu ili tip višemotornog aviona mora proći osposobljavanje za višemotorni avion iz poddjela H ovog Priloga (dio FCL).
- (d) Teorijsko znanje. Prije polaganja ispita praktične osposobljenosti podnositelji zahtjeva u ispitivanjima iz predmeta iz točke FCL.615 točke (b) moraju dokazati razinu teorijskog znanja primjerenu privilegijama koje se dodjeljuju. Ispit iz teorijskog znanja sastoji se od jednog ispita u pisanom obliku po modulu iz točke (c) podtočke 2. podpodtočaka i., ii. i iii.
- (e) Ispit praktične osposobljenosti. Nakon završenog osposobljavanja iz točke (c) podnositelji zahtjeva polažu ispit praktične osposobljenosti u avionu u skladu s Dodatkom 7. ovom Prilogu. Za ovlaštenje za BIR za višemotorne avione ispit praktične osposobljenosti polaže se u višemotornom avionu. Za ovlaštenje za BIR za jednomotorne avione ispit praktične osposobljenosti polaže se u jednomotornom avionu. Za potrebe ove točke višemotorni avion s centralnim potiskom smatra se jednomotornim avionom.
- (f) Odstupajući od točke (d), imatelji BIR-a za jednomotorne avione koji imaju i ovlaštenje za klasu višemotornih aviona koji žele prvi put steći BIR za višemotorne avione moraju u ATO-u završiti tečaj osposobljavanja iz točke (c) podtočke 2. podpodtočke iv. i položiti ispit praktične osposobljenosti iz točke (e).
- (g) Valjanost, produžavanje i obnavljanje
1. BIR je valjan 1 godinu.
 2. Kandidati za produžavanje valjanosti BIR-a:
 - i. dužni su u razdoblju od 3 mjeseca prije datuma isteka valjanosti ovlaštenja položiti provjeru stručnosti u skladu s Dodatkom 9. ovom dijelu; ili
 - ii. unutar razdoblja valjanosti obaviti na dužnosti PIC-a 6 sati naleta prema IFR-u, uključujući tri postupka instrumentalnog prilaženja, i obaviti barem 1 sat naleta u letačkom osposobljavanju s instruktorom koji ima privilegije za osposobljavanje za BIR.
 3. Za svako naknadno produžavanje imatelj BIR-a mora uspješno položiti provjeru stručnosti u skladu s točkom 2. podtočkom i. u avionu.
 4. Ako pilot odluči ispuniti zahtjeve za produžavanje prije roka iz točke (g) podtočke 2. podpodtočke i., novo razdoblje valjanosti počinje od datuma provjere stručnosti.
 5. Podnositelji zahtjeva koji ne uspiju položiti relevantne odjeljke provjere stručnosti za BIR prije isteka valjanosti BIR-a ne smiju koristiti privilegije BIR-a sve dok u potpunosti ne polože provjeru stručnosti.
 6. Ako je valjanost BIR-a istekla, podnositelji zahtjeva za obnavljanje privilegija moraju:
 - i. ako je potrebno radi potrebne razine, završiti osposobljavanje za obnovu znanja u ATO-u ili, ako je BIR istekao prije najviše tri godine, s instruktorom koji ima privilegije za osposobljavanje za BIR; i
 - ii. položiti provjeru stručnosti u avionu.
 7. Za BIR za višemotorne avione provjera stručnosti radi produžavanja ili obnavljanja te letačko osposobljavanje iz točke (g) podtočke 2. podpodtočke ii. moraju se obaviti u višemotornom avionu.
 8. Provjera stručnosti za produžavanje ili obnavljanje BIR-a može se kombinirati s provjerom stručnosti za produžavanje ili obnavljanje ovlaštenja za klasu jednopilotnog aviona u kojem se privilegije BIR-a mogu koristiti u skladu s točkom FCL.835 točkom (a) podtočkom 1.
- (h) Podnositeljima zahtjeva za BIR koji imaju PPL ili CPL stečen u skladu s Prilogom I. (dio FCL) i važeći IR(A) stečen u skladu sa zahtjevima iz Priloga 1. Čikaškoj konvenciji od strane treće zemlje to se iskustvo u cijelosti može priznati za potrebe tečaja osposobljavanja iz točke (c) podtočke 2. Za stjecanje BIR-a podnositelji zahtjeva moraju:
1. uspješno položiti ispit praktične osposobljenosti iz točke (e);

2. na ispitu praktične osposobljenosti usmeno ispitivaču dokazati da posjeduju odgovarajuću razinu teorijskog znanja iz zrakoplovnog prava, meteorologije i planiranja i izvedbe leta; i
 3. imati najmanje 25 sati naleta prema IFR-u na dužnosti PIC-a na avionima.
- (i) Imateljima IR-a to se priznaje u potpunosti za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz točke (c) podtočke 2.;
- (35) točka FCL.915 točka (c) podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:
- „(c) Priznavanje za daljnje certifikate instruktora i u svrhu produžavanja:
1. Potpuno priznavanje za vještine podučavanja i učenja može se odobriti:
 - i. imateljima certifikata instruktora koji se prijavljuju za daljnje certifikate instruktora; i
 - ii. podnositeljima zahtjeva za certifikat instruktora koji već imaju certifikat instruktora izdan u skladu s Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976.”;
- (36) točka FCL.905.FI mijenja se kako slijedi:
- (a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:
- „(a) PPL i LAPL za odgovarajuću kategoriju zrakoplova;”;
- (b) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
- „(b) ovlaštenja za klasu i tip jednopilotnih zrakoplova, uz iznimku jednopilotnih složenih aviona visokih performansi;”;
- (c) točka (g) zamjenjuje se sljedećim:
- „(g) ovlaštenje za vuču ili za akrobatsko letenje, pod uvjetom da instruktor letenja ima ta ovlaštenja i da je dokazao da je sposoban pružati osposobljavanje za to ovlaštenje instruktoru letenja kvalificiranom u skladu s točkom (j);”;
- (d) točka (h) zamjenjuje se sljedećim:
- „(h) BIR ili IR za odgovarajuću kategoriju zrakoplova, pod uvjetom da instruktor letenja ispunjava sve sljedeće uvjete:
1. uspješno je položio tečaj osposobljavanja za IRI kao učenik pilot i procjenu stručnosti za certifikat za IRI;
 2. ispunio je odredbe točke FCL.915.CRI točke (a) i točaka FCL.930.CRI i FCL.935 za višemotorne avione te točke FCL.910.TRI točke (c) podtočke 1. i točke FCL.915.TRI točke (d) podtočke 2. za višemotorne helikoptere;
- uz uvjete iz podtočaka 1. i 2.:
3. ako tijekom odobrenog tečaja osposobljavanja u ATO-u FI pruža osposobljavanje u FSTD-ovima ili nadzire SPIC-ove u letovima za osposobljavanje prema IFR-u, FI je dotad od stjecanja BIR-a ili IR-a morao obaviti najmanje 50 sati naleta prema IFR-u, od čega najviše 10 sati može biti instrumentalni nalet na FFS-u, FTD-u 2/3 ili FNPT-u II;
 4. ako FI pruža osposobljavanje u zrakoplovu, mora imati najmanje 200 sati naleta prema IFR-u, od čega najviše 50 sati može biti instrumentalni nalet na FFS-u, FTD-u 2/3 ili FNPT-u II;”;
- (e) točka (j) podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:
- „1. prošao je najmanje 500 sati letačkog osposobljavanja u odgovarajućoj kategoriji zrakoplova;”;
- (37) točka FCL.910.FI mijenja se kako slijedi:
- (a) točka (a) mijenja se kako slijedi:
- i. podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:
- „1. za izdavanje PPL-a i LAPL-a;”;

ii. podtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. za ovlaštenja za klasu i tip jednopilotnih jednomotornih zrakoplova, uz iznimku jednopilotnih složenih aviona visokih performansi;”;

(b) u točki (c) podtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. za FI(As)-a 15 sati ili 50 polijetanja letačkog osposobljavanja koje obuhvaća cijeli nastavni plan osposobljavanja za izdavanje PPL(As)-a.”;

(38) u točki FCL.915.FI brišu se točke (e) i (f);

(39) točka (b) točke FCL.930.FI mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. najmanje 100 sati teorijskog osposobljavanja, uključujući testove napretka;”;

(b) u podtočki 3.:

i. podpodtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. u slučaju FI(As)-a najmanje 20 sati letačkog osposobljavanja, od čega 15 sati mora biti letenje s instruktorom;”;

ii. brišu se podpodtočke iii., iv. i v.;

(c) podtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Podnositeljima zahtjeva za certifikat FI-ja u drugoj kategoriji zrakoplova koji imaju, ili su imali, FI(A), (H) ili (As) priznaje se 55 sati za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz točke (b) podtočke 2.”;

(40) točka (a) točke FCL.940.FI mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka 1. podpodtočka i. podpodpodtočka A zamjenjuje se sljedećim:

„(a) u slučaju FI(A)-a i FI(H)-a, najmanje 50 sati letačkog osposobljavanja u odgovarajućoj kategoriji zrakoplova na dužnosti FI-ja, TRI-ja, CRI-ja, IRI-ja, MI-ja ili ispitivača. Ako se produžuju privilegije za osposobljavanje za BIR i IR, 10 od tih 50 sati mora biti letačko osposobljavanje za BIR ili IR i mora se obaviti u razdoblju od 12 mjeseci prije datuma isteka valjanosti certifikata FI-a;”;

(b) brišu se podtočka 1. podpodtočka i. podpodpodtočke C. i D.;

(c) podtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Imatelji certifikata FI-ja dužni su, u slučaju FI(A)-ja ili FI(H)-a barem za svako drugo produžavanje i u slučaju FI(As)-a barem za svako treće produžavanje, položiti procjenu stručnosti u skladu s točkom FCL.935.”;

(41) u točki FCL.905.TRI točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) produžavanje i obnavljanje IR-a, pod uvjetom da TRI ima važeći IR;”;

(42) u točki FCL.905.IRI točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Privilegije IRI-ja su provođenje osposobljavanja za stjecanje, produžavanje i obnavljanje BIR-a i IR-a za odgovarajuću kategoriju zrakoplova.”;

(43) točka FCL.915.IRI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.915.IRI

Podnositelji zahtjeva za certifikat za IRI dužni su:

(a) za IRI(A):

1. za provođenje osposobljavanja u FSTD-ovima tijekom odobrenog tečaja osposobljavanja u ATO-u obaviti najmanje 200 sati naleta prema IFR-u nakon izdavanja BIR-a ili IR-a, od čega najmanje 50 sati na avionima;

2. za provođenje osposobljavanja u avionu obaviti najmanje 800 sati naleta prema IFR-u, od čega najmanje 400 sati na avionima;
 3. za podnošenje zahtjeva za IRI(A) za višemotorne avione ispuniti zahtjeve iz točke FCL.915.CRI točke (a), točke FCL.930.CRI i točke FCL.935;
- (b) za IRI(H):
1. za provođenje osposobljavanja u FSTD-ovima tijekom odobrenog tečaja osposobljavanja u ATO-u obaviti 125 sati naleta prema IFR-u nakon izdavanja IR-a, od čega najmanje 65 sati instrumentalnog naleta na helikopterima;
 2. za provođenje osposobljavanja u helikopteru obaviti najmanje 500 sati naleta prema IFR-u, od čega najmanje 250 sati instrumentalnog naleta na helikopterima; i
 3. za podnošenje zahtjeva za IR(H) za višemotorne helikoptere ispuniti zahtjeve iz točke FCL.905.FI točke (h) podtočke 2.;
- (c) Podnositelji zahtjeva za IRI(As) certifikat dužni su imati najmanje 300 sati naleta prema IFR-u, od čega najmanje 100 sati instrumentalnog naleta na zračnim brodovima.”;
- (44) u točki FCL.905.STI točka (a) podtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:
- „2. stjecanje, produžavanje ili obnavljanje BIR-a i IR-a i ovlaštenja za klasu ili tip za jednopilotne zrakoplove, uz iznimku jednopilotnih složenih aviona visokih performansi.”;
- (45) u točki FCL.1005.FE brišu se točke (d) i (e);
- (46) u točki FCL.1005.TRE točka (a) podtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:
- „2. provjera stručnosti za produžavanje ili obnavljanje ovlaštenja za tip i IR-ova.”;
- (47) u točki FCL.1005.CRE točka (b) podtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:
- „4. produžavanje ili obnavljanje BIR-ova, pod uvjetom da CRE ima:
- i. 1 500 sati naleta na dužnosti pilota aviona; i
 - ii. 450 sati naleta prema IFR-u; i”;
- (48) točka FCL.1005.IRE zamjenjuje se sljedećim:
- „FCL.1005.IRE IRE – Privilegije**
- Privilegije imatelja certifikata ispitivača za ovlaštenje za instrumentalno letenje (IRE) su provođenje ispita praktične osposobljenosti za stjecanje i provjera stručnosti za produžavanje ili obnavljanje ovlaštenja BIR-ova ili IR-ova.”;
- (49) u točki FCL.1010.SFE točka (a) podtočke 1. i 2. mijenjaju se kako slijedi:
- „(a) SFE(A)
- Podnositelji zahtjeva za SFE(A) certifikat moraju ispunjavati sve sljedeće uvjete:
1. za višepilotne avione:
 - i. imati važeće ili istekle ATPL(A) i ovlaštenje za tip;
 - ii. imati SFI(A) certifikat za odgovarajući tip aviona; i
 - iii. imati barem 1 500 sati naleta na višepilotnim avionima na dužnosti pilota;
 2. za jednopilotne složene avione visokih performansi:
 - i. imati važeće ili istekle CPL(A) i ovlaštenje za tip;
 - ii. imati SFI(A) certifikat za odgovarajuću klasu ili tip aviona; i
 - iii. imati barem 500 sati naleta na jednopilotnim avionima na dužnosti pilota.”;

(50) u točki FCL.1005.FIE točka (c) mijenja se kako slijedi:

„(c) FIE(As). Privilegije FIE-a na zračnim brodovima su provođenje procjena stručnosti za stjecanje, produžavanje ili obnavljanje certifikata instruktora za zračne brodove, ako imaju odgovarajući certifikat instruktora.”;

(51) u točki FCL.1010.FIE brišu se točke (d) i (e);

(52) Dodatak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. **LAPL i PPL**”;

(b) točke 1.1. i 1.2. zamjenjuju se sljedećim:

„1.1 Za izdavanje LAPL-a imatelju LAPL-a za drugu kategoriju zrakoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti teorijsko znanje iz zajedničkih predmeta iz točke FCL.120 točke (a.)

1.2 Za izdavanje LAPL-a ili PPL-a imateljima PPL-a, CPL-a ili ATPL-a za drugu kategoriju zrakoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti teorijsko znanje iz zajedničkih predmeta iz točke FCL.215 točke (a.) To se priznavanje odnosi i na podnositelje zahtjeva za izdavanje LAPL-a ili PPL-a koji imaju BPL izdan u skladu s Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili SPL izdan u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, osim što se ne priznaje predmet „navigacija.”;

(c) briše se točka 1.2.a;

(d) točka 1.3. zamjenjuje se sljedećim:

„1.3 Za izdavanje PPL-a imatelju LAPL-a za istu kategoriju zrakoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva priznaje se u potpunosti osposobljavanje i ispitivanje za teorijsko znanje.”;

(e) točka 1.4. zamjenjuje se sljedećim:

„1.4 Odstupajući od točke 1.2. za izdavanje LAPL(A)-a imatelj SPL-a izdanog u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi (EU) 2018/1976 s privilegijama za upravljanje TMG-ovima dužan je dokazati odgovarajuću razinu teorijskog znanja za klasu jednomotornih klipnih aviona (kopno) u skladu s točkom FCL.135.A točkom (a) podtočkom 2.”;

(f) točka 4.1. zamjenjuje se sljedećim:

„4.1 Podnositeljima zahtjeva za IR ili BIR koji su uspješno položili odgovarajuće ispite iz teorijskog znanja za CPL u istoj kategoriji zrakoplova za potrebe ispunjavanja zahtjeva za teorijsko znanje priznaje se teorijsko znanje iz sljedećih predmeta:

- ljudska izvedba,
- meteorologija.”;

(53) Dodatak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) u poglavlju A točka nakon točke 9. podtočke (f) podpodtočke 3. podpodpodtočke ii. zamjenjuje se sljedećim:

„Podnositeljima zahtjeva koji imaju BIR ili certifikat o završenom osposobljavanju u modulu osnovnog instrumentalnog letenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalno osposobljavanje. Sati na BITD-u se ne priznaju.”;

(b) u poglavlju C točka nakon točke 8. podtočke (e) podpodtočke 2. podpodpodtočke ii. zamjenjuje se sljedećim:

„Podnositeljima zahtjeva koji imaju BIR ili certifikat o završenom osposobljavanju u modulu osnovnog instrumentalnog letenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalno osposobljavanje. Sati na BITD-u se ne priznaju; i”;

(c) u poglavlju D točka 8. podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) 10 sati letačkog osposobljavanja za instrumentalno letenje, od čega 5 sati može biti instrumentalni nalet na tlu na FNPT-u I, FTD-u 2, FNPT-u II ili FFS-u. Podnositeljima zahtjeva koji imaju BIR ili certifikat o završenom osposobljavanju u modulu osnovnog instrumentalnog letenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalno osposobljavanje. Sati na BITD-u se ne priznaju.”;

(d) u poglavlju E točka 3. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) imati 150 sati naleta; pri čemu 50 sati mora biti na avionima na dužnosti PIC-a, od čega 10 sati rutno navigacijsko letenje.

Uz iznimku zahtjeva od 50 sati naleta na avionima na dužnosti PIC-a, sati naleta na drugim kategorijama zrakoplova na dužnosti PIC-a mogu se uračunati u 150 sati naleta na avionu u svakom od sljedećih slučajeva:

1. 20 sati na helikopterima, ako podnositelji zahtjeva imaju PPL(H);
2. 50 sati na helikopterima, ako podnositelji zahtjeva imaju CPL(H);
3. 10 sati na TMG-ovima ili jedrilicama;
4. 20 sati na zračnim brodovima, ako podnositelji zahtjeva imaju PPL(As);
5. 50 sati na zračnim brodovima, ako podnositelji zahtjeva imaju CPL(As);”;

(e) u poglavlju E točka 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Podnositeljima zahtjeva koji imaju važeći IR(A) priznaje se u potpunosti nalet za potrebe ispunjavanja zahtjeva za instrumentalno letenje s instruktorom. Podnositeljima zahtjeva koji imaju važeći IR(H) priznaje se do najviše 5 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtjeva za instrumentalno letenje s instruktorom, pri čemu najmanje 5 sati naleta za osposobljavanje za instrumentalno letenje s instruktorom mora biti u avionu. Podnositeljima zahtjeva koji imaju BIR ili certifikat o završenom osposobljavanju u modulu osnovnog instrumentalnog letenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalno osposobljavanje.”;

(f) u poglavlju E točka 12. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) 10 sati letačkog osposobljavanja za instrumentalno letenje, od čega 5 sati može biti instrumentalni nalet na tlu na FNPT-u I, FNPT-u II ili FFS-u. Podnositeljima zahtjeva koji imaju BIR ili certifikat o završenom osposobljavanju u modulu osnovnog instrumentalnog letenja priznaje se do najviše 10 sati naleta za potrebe ispunjavanja zahtijevanog vremena za instrumentalno osposobljavanje. Sati na BITD-u se ne priznaju;”;

(54) U Dodatku 6. poglavlje A mijenja se kako slijedi:

(a) točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Podnositelji zahtjeva za modularni tečaj osposobljavanja za IR(A) moraju imati PPL(A) ili CPL(A). Podnositelj zahtjeva za modul proceduralnog instrumentalnog letenja koji nema CPL(A) mora imati BIR ili certifikat o završenom osposobljavanju u modulu osnovnog instrumentalnog letenja.”;

(b) točka 10.1. zamjenjuje se sljedećim:

„10.1 Imateljima CPL(A)-a, BIR-a ili certifikata o završenom tečaju za modul osnovnog instrumentalnog letenja može se priznati do najviše 10 sati osposobljavanja za potrebe ispunjavanja ukupnih zahtjeva za osposobljavanje iz točke 7. odnosno 8.”;

(55) U Dodatku 6. poglavlje A.a. mijenja se kako slijedi:

(a) mijenja se numeracija točaka 9. i 10., koje postaju točke 11. i 12.;

(b) umeću se točke 9. i 10. kako slijedi:

„9. Podnositeljima zahtjeva za modularno osposobljavanje na temelju kompetencija za IR(A) koji imaju BIR u skladu s točkom FCL.835 i koji su obavili najmanje 10 sati instrumentalnog naleta tijekom osposobljavanja u ATO-u to se može priznati za potrebe ispunjavanja zahtjeva za tečaj osposobljavanja iz točke 4., pod uvjetom da su sve teme na temelju kompetencija za ovlaštenje za instrumentalno letenje uključene u osposobljavanje za BIR i da ih je ocijenio ATO koji provodi modularni tečaj osposobljavanja.

10. Podnositelji zahtjeva za modularno osposobljavanje na temelju kompetencija za IR(A) koji imaju BIR i koji su obavili najmanje 50 sati naleta na avionima prema IFR-u na dužnosti PIC-a:

(a) u ATO-u:

- i. moraju biti ocijenjeni da imaju prihvatljivu razinu teorijskog znanja za osposobljavanje na temelju kompetencija za ovlaštenje za instrumentalno letenje;
- ii. dobivaju odgovarajuće letačko osposobljavanje radi proširivanja privilegija za IFR u skladu s točkom FCL.605.IR točkom (a);

(b) nakon ispunjavanja zahtjeva iz (a):

- i. moraju uspješno položiti ispit praktične osposobljenosti za IR(A) u skladu s Dodatkom 7.;
- ii. na ispitu praktične osposobljenosti moraju usmeno ispitivaču dokazati da posjeduju odgovarajuću razinu teorijskog znanja iz zrakoplovnog prava, meteorologije i planiranja i izvedbe leta.;

(56) Dodatak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje s „**Ispit praktične osposobljenosti za BIR i IR**“;

(b) točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Podnositelji zahtjeva ispituju se na istom tipu ili klasi zrakoplova na kojem su bili osposobljavani i koji mora biti odgovarajuće opremljen za potrebe osposobljavanja i ispitivanja.“;

(c) točka 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Podnositelji zahtjeva ispitivaču pokazuju sve provedene provjere i zadaće, uključujući identifikaciju radionavigacijskih sredstava. Provjere se moraju obaviti u skladu s odobrenim kontrolnim popisima za zrakoplov u kojem se održava ispit. Tijekom pripreme za ispitni let podnositelji zahtjeva moraju odrediti postavke snage i brzine. Podnositelji zahtjeva izračunavaju podatke performansi za polijetanje, prilaženje i slijetanje u skladu s operativnim priručnikom ili letačkim priručnikom za korištene zrakoplove.“;

(d) u točki 11. na kraju tablice za „avione“ tekst bilješke (++) zamjenjuje se sljedećim:

„(++) Za dobivanje privilegija za PBN jedno prilaženje u odjeljku 4. ili odjeljku 5. mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije izvediv, mora ga se provesti u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.“;

(e) u točki 11. na kraju tablice za „helikoptere“ tekst bilješke (+) zamjenjuje se sljedećim:

„(+) Za dobivanje privilegija za PBN jedno prilaženje u odjeljku 4. ili odjeljku 5. mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije izvediv, mora ga se provesti u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.“;

(57) naslov Dodatka 9. zamjenjuje se s „**Osposobljavanje, ispit praktične osposobljenosti i provjera stručnosti za MPL, ATPL, ovlaštenja za tip i klasu te provjera stručnosti za BIR i IR**“;

(58) Dodatak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) u odjeljku B točka 5. podtočka (l) zamjenjuje se sljedećim:

„(l) Za dobivanje ili zadržavanje privilegija za PBN jedno prilaženje mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije moguć, obavlja se u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.“

Odstupajući od prethodnog odlomka, ako provjera stručnosti za produžavanje privilegija za PBN ne uključuje RNP APCH, privilegije pilota za PBN ne uključuju RNP APCH. Ograničenje se ukida ako je pilot prošao provjeru stručnosti koja uključuje RNP APCH.“;

(b) u odjeljku B točka 6. podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Slovo „M“ u stupcu za ispit praktične osposobljenosti ili provjeru stručnosti označuje obveznu vježbu ili izbor među obveznim vježbama ako se pojavljuje više od jedne vježbe.“;

(c) u odjeljku B točka 6. podtočka (j) zamjenjuje se sljedećim:

„(j) Za dobivanje ili zadržavanje privilegija za PBN jedno prilaženje mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije moguć, obavlja se u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.“

Odstupajući od prethodnog odlomka, ako provjera stručnosti za produžavanje privilegija za PBN ne uključuje RNP APCH, privilegije pilota za PBN ne uključuju RNP APCH. Ograničenje se ukida ako je pilot prošao provjeru stručnosti koja uključuje RNP APCH.“;

(d) u tablici nakon točke 6. podtočke (j) odjeljka B redak za vježbu 3.8.3.4. zamjenjuje se sljedećim:

<p>„3.8.3.4* Ručno upravljanje sa simuliranom otkazom jednog motora za vrijeme završnog prilaženja do dodira s tlom ili tijekom cijelog postupka neuspjelog prilaženja (ovisno o slučaju), s početkom:</p> <p>i. prije prelaska 1 000 ft iznad nadmorske visine aerodroma; i</p> <p>ii. nakon prelaska 1 000 ft iznad nadmorske visine aerodroma;</p> <p>U avionima koji nisu odobreni kao transportna kategorija aviona (JAR/FAR 25) ili kategorija za regionalni prijevoz (<i>commuter</i>) (SFAR 23), prilaženje sa simuliranim otkazom motora i posljedično prekinuto prilaženje započinje u kombinaciji s 2D prilaženjem u skladu s 3.8.4. Prekinuto prilaženje započinje dolaskom na visinu nadvisivanja prepreka (OCH/A) i smije početi najkasnije u trenutku dolaska na MDH/A od 500 ft iznad nadmorske visine praga uzletno-sletne staze. U avionima koji imaju iste performanse kao transportna kategorija aviona u smislu mase pri uzlijetanju i visine korigirane za gustoću instruktor može simulirati otkaz motora u skladu s vježbom iz 3.8.3.4.</p>	P →	→		M”	
---	-----	---	--	----	--

(e) u tablici nakon točke 6. podtočke (j) odjeljka B briše se redak za vježbu 3.8.3.5.;

(f) u odjeljku C umeće se točka 8.a kako slijedi:

„(8.a) Za dobivanje ili zadržavanje privilegija za PBN jedno prilaženje mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije moguć, obavlja se u odgovarajuće opremljenom FSTD-u.

Odstupajući od prethodnog odlomka, ako provjera stručnosti za produžavanje privilegija za PBN ne uključuje RNP APCH, privilegije pilota za PBN ne uključuju RNP APCH. Ograničenje se ukida ako je pilot prošao provjeru stručnosti koja uključuje RNP APCH.”

PRILOG II.

Točka MED.A.030 Priloga IV. (dio MED) Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Ako koristi privilegije:

1. dozvole pilota lakog zrakoplova (LAPL), dozvole pilota balona (BPL) izdane u skladu s Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili dozvole pilota jedrilice (SPL) izdane u skladu s Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, pilot mora imati barem važeći certifikat o zdravstvenoj sposobnosti za LAPL;
2. dozvole privatnog pilota (PPL), pilot mora posjedovati važeći certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 2;
3. BPL-a za potrebe:
 - i. komercijalnog prijevoza putnika balonom, pilot mora imati važeći certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 2;
 - ii. komercijalnih operacija osim komercijalnog prijevoza putnika balonom u kojima je u zrakoplovu više od 4 osobe, pilot mora imati barem važeći certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 2;
4. SPL-a za potrebe komercijalnih operacija jedrilicom koje nisu one iz članka 3. točke 2. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/1976, pilot mora imati barem važeći certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 2;
5. dozvole komercijalnog pilota (CPL), dozvole pilota višečlane posade (MPL) ili dozvole prometnog pilota (ATPL), pilot mora imati važeći certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 1.”;

(b) točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Ako se u PPL dodaje ovlaštenje za instrumentalno letenje ili osnovno ovlaštenje za instrumentalno letenje, imatelj dozvole mora obavljati tonalnu audiometriju u skladu s periodičnosti i standardima zahtijevanima za imatelje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 1.”.

PRILOG III.

Prilog VI. (dio ARA) Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) u točki ARA.GEN.220 točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Nadležno tijelo dužno je uspostaviti i ažurirati popis svih certifikata organizacija, certifikata o kvalifikaciji FSTD-a i dozvola, certifikata i potvrda osoblja koje je izdalo, prijava DTO-a koje je primilo te programa osposobljavanja DTO-a koje je verificiralo ili odobrilo kao sukladne s Prilogom I. (dio FCL), Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976.”;

(2) točka ARA.GEN.350 mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica točke (da) zamjenjuje se sljedećim:

„(da) Odstupajući od točaka od (a) do (d), kad je riječ o DTO-ima, ako tijekom nadzora ili na neki drugi način nadležno tijelo pronađe dokaze koji ukazuju na neusklađenost DTO-a s bitnim zahtjevima iz Priloga IV. Uredbi (EU) 2018/1139, zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL) i Priloga VIII. (dio DTO) ovoj Uredbi ili zahtjevima iz Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, nadležno tijelo:”;

(b) točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Ne dovodeći u pitanje moguće dodatne prisilne mjere, ako tijelo države članice koje provodi nadzor u skladu s točkom ARA.GEN.300 točkom (d) utvrdi da organizacija, koju je certificiralo nadležno tijelo druge države članice ili koja se prijavila tom tijelu ili Agenciji, ne poštuje bitne zahtjeve iz Priloga IV. Uredbi (EU) 2018/1139, zahtjeve iz Priloga I. (dio FCL), Priloga VII. (dio ORA) i Priloga VIII. (dio DTO) ovoj Uredbi ili zahtjeve iz Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, to tijelo o tome obavješćuje nadležno tijelo.”;

(3) U točki ARA.GEN.360 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Nakon primanja zahtjeva imatelja dozvole za promjenu nadležnog tijela, kako je navedeno u točki FCL.015 točki (e) Priloga I. (dio FCL), točki BFCL.015 točki (f) Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili točki SFCL.015 točki (f) Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, nadležno tijelo koje je primilo zahtjev bez odgađanja od nadležnog tijela imatelja dozvole traži da odmah prenese sve od sljedećeg:

1. potvrdu dozvole;

2. preslike medicinske dokumentacije imatelja dozvole koju to nadležno tijelo vodi u skladu s točkama ARA.GEN.220 i ARA.MED.150. Medicinska dokumentacija se prenosi u skladu s točkom MED.A.015 Priloga IV. (dio MED) i uključuje sažetak relevantne povijesti bolesti podnositelja zahtjeva, koju provjerava i potpisuje medicinski procjenitelj.”;

(4) u točki ARA.FCL.200 dodaje se točka (e):

„(e) Instruktori za FI(B) ili FI(S) certifikate. Nadležno tijelo uspostavlja odgovarajuće postupke za obavljanje letova za osposobljavanje pod nadzorom iz:

1. točke BFCL.315 točke (a) podtočke 5. podpodtočke ii. i točke BFCL.360 točke (a) podtočke 2. Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395; i

2. točke SFCL.315 točke (a) podtočke 7. podpodtočke ii. i točke SFCL.360 točke (a) podtočke 2. Priloga III. (dio SFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/1976.”;

(5) u točki ARA.FCL.250 točka (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. imatelji dozvole više ne ispunjavaju primjenjive zahtjeve iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976.”;

(6) u točki ARA.FCL.300 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Nadležno tijelo uspostavlja potrebne mehanizme i postupke radi omogućavanja podnositeljima zahtjeva da pristupe ispitu iz teorijskog znanja u skladu s primjenjivim zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976.”;

(7) nakon točke ARA.ATO.105 umeće se točka ARA.ATO.110:

„ARA.ATO.110 Odobrenje liste minimalne opreme

Ako nadležno tijelo zaprimi zahtjev za odobrenje liste minimalne opreme na temelju točaka ORO.MLR.105 Priloga III. (dio ORO) i NCC.GEN.101 Priloga VI. (dio NCC) Uredbi (EU) br. 965/2012, dužno je postupiti u skladu s točkom ARO.OPS.205 Priloga II. (dio ARO) toj uredbi.”;

(8) u točki ARA.DTO.100 točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Ako prijava ne sadržava potrebne informacije ili ako informacije ukazuju na neusklađenost s bitnim zahtjevima iz Priloga IV. Uredbi (EU) 2018/1139, zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL) i Priloga VIII. (dio DTO) ovoj Uredbi ili zahtjevima iz Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, nadležno tijelo postupa u skladu s točkom ARA.GEN.350 točkom (da).”;

(9) u točki ARA.DTO.110 točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Nakon što nadležno tijelo primi program osposobljavanja DTO-a i sve izmjene tog programa, što se dostavlja u skladu s točkom DTO.GEN.115 točkom (c) Priloga VIII. (dio DTO), ili zahtjev za odobrenje programa osposobljavanja DTO-a, što se podnosi u skladu s točkom DTO.GEN.230 točkom (c) tog Priloga, nadležno tijelo provjerava da su ti programi osposobljavanja sukladni sa zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju.”;

(10) Dodatak I. mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica iza naslova „**Dozvola člana letачke posade**” zamjenjuje se sljedećim:

„Dozvola člana letачke posade koju je država članica izdala u skladu s Prilogom I. (dio FCL), Prilogom III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili Prilogom III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976 mora biti u skladu sa sljedećim specifikacijama.”;

(b) točka (a) podtočka 1. podpodtočka III. zamjenjuje se sljedećim:

„III. serijski broj dozvole koji započinje s UN kodom zemlje izdavanja dozvole iza kojeg slijedi „FCL”, „BFCL” ili „SFCL” i oznaka sastavljena od arapskih brojeva i/ili slova latiničnog pisma.”;

(c) točka (a) podtočka 2. podpodtočka XII. zamjenjuje se sljedećim:

„XII. ovlaštenja, certifikati i, ako je riječ o balonima i jedrilicama, privilegije: klasa, tip, certifikati instruktora itd., s datumima isteka valjanosti, prema potrebi. Privilegije radiotelefonijske (R/T) mogu se nalaziti u dozvoli ili na zasebnom certifikatu.”;

(d) predložak nakon točke (c) s naslovom „Prednja stranica” (EASA Obrazac 141. – 2. izdanje) mijenja se kako slijedi:

i. rečenica „Izdano u skladu s dijelom FCL” zamjenjuje se sljedećim:

„Izdano u skladu s dijelom FCL/dijelom BFCL/dijelom SFCL (izbrisati neprimjenjive dijelove)”;

ii. rečenica „Ova je dozvola u skladu sa standardima ICAO-a, osim u slučaju LAPL i EIR privilegija” zamjenjuje se sljedećim:

„Ova je dozvola u skladu sa standardima ICAO-a, osim u slučaju privilegija LAPL-a i BIR-a ili ako je uz nju priložen certifikat o zdravstvenoj sposobnosti za LAPL”;

(e) u predlošku ispod naslova „Stranica 2.” rečenica „Serijski broj dozvole uvijek započinje s UN oznakom države izdavanja dozvole za kojom slijedi „FCL.” (napomena koja se odnosi na polje br. III. – Broj dozvole) zamjenjuje se sljedećim:

„Serijski broj dozvole uvijek započinje s UN oznakom države izdavanja dozvole za kojom slijedi „FCL”, „BFCL” ili „SFCL”, ovisno o slučaju.”;

- (f) predložak ispod naslova „Stranica 3.” mijenja se kako slijedi:
- i. rečenica „Upotrebljavat će se kratice kao u dijelu FCL (npr. PPL(H), ATPL(A) itd.)” (napomena koja se odnosi na polje br. II. – Naziv dozvole, datum prvog izdavanja i oznaka države) zamjenjuje se sljedećim:
„Upotrebljavaju se pokrate kao u dijelu FCL (npr. PPL(H), ATPL(A) itd.), dijelu BFCL i dijelu SFCL.”;
 - ii. nakon rečenice „U slučaju LAPL: LAPL nije izdan u skladu sa standardima ICAO-a.” (napomena koja se odnosi na polje br. XIII – Napomene) dodaje se sljedeći tekst:
„U slučaju SPL, osim u slučajevima iz članka 3.b stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/1976: privilegije za akrobatsko letenje i letenje u uvjetima bez vanjske vidljivosti za jedrilicu te za metode starta koriste se u skladu s točkama SFCL.155, SFCL.200 i SFCL.215 Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju.”;

(11) Dodatak III. zamjenjuje se sljedećim:

„CERTIFIKAT ZA ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE (ATO-i)

Europska unija *

Nadležno tijelo

CERTIFIKAT ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE

[BROJ CERTIFIKATA/REFERENTNI BROJ]

U skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1178/2011 [i Uredbom Komisije (EU) 2018/395/Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/1976 (PRILAGODITI OVISNO O SLUČAJU)] i pod niže navedenim uvjetima, [nadležno tijelo] ovim potvrđuje da je

[IME ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE]

[ADRESA ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE]

organizacija za osposobljavanje certificirana u skladu s dijelom ORA s privilegijama za provođenje tečajeva osposobljavanja za dio FCL, uključujući upotrebu FSTD-ova, kako je navedeno u priloženom odobrenju tečaja osposobljavanja/tečaja osposobljavanja za dio BFCL/tečaja osposobljavanja za dio SFCL [PRILAGODITI OVISNO O SLUČAJU]

UVJETI:

Ovaj je certifikat ograničen na privilegije i opseg tečajeva osposobljavanja, uključujući korištenje FSTD-ova, navedenih u priloženom odobrenju tečajeva osposobljavanja.

Ovaj je certifikat valjan dok je odobrena organizacija sukladna s dijelom ORA, dijelom FCL, dijelom BFCL, dijelom SFCL [PRILAGODITI OVISNO O SLUČAJU] i drugim primjenjivim propisima.

Ovisno o sukladnosti s gore navedenim uvjetima ovaj je certifikat valjan ako nije vraćen, zamijenjen, ograničen, privremeno oduzet ili trajno oduzet.

Datum izdavanja:

Potpis:

[Nadležno tijelo]

* izbrisati „Europska unija” za države koje nisu članice EU-a.

EASA obrazac 143., 2. izdanje – stranica 1. od 2.

CERTIFIKAT ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE

ODOBRENJE PROGRAMA OSPOSOBLJAVANJA

Prilog certifikatu ATO-a broj:

[BROJ CERTIFIKATA/REFERENTNI BROJ]

[IME ORGANIZACIJE ZA OSPOSOBLJAVANJE]

stekla je privilegiju pružanja i provođenja tečajeva osposobljavanja za dio FCL/dio BFCL/dio SFCL [PRILAGODITI OVISNO O SLUČAJU] i korištenje sljedećih FSTD-ova:

Tečaj osposobljavanja	FSTD-ovi koji se koriste, uključujući slovni kod ⁽¹⁾

⁽¹⁾ kako je navedeno u certifikatu kvalifikacije

Ovo je odobrenje tečajeva osposobljavanja valjano:

- (a) sve dok certifikat ATO-a nije vraćen, zamijenjen novim, ograničen, privremeno oduzet ili trajno oduzet; i
- (b) sve dok se sve operacije izvode u skladu s dijelom ORA, dijelom FCL, dijelom BFCL, dijelom SFCL [PRILAGODITI OVISNO O SLUČAJU], drugim primjenjivim propisima i, prema potrebi, postupcima u dokumentaciji organizacije propisanoj u dijelu ORA.

Datum izdavanja:

Potpis: [Nadležno tijelo]

Za državu članicu/EASA-u

EASA obrazac 143., 2. izdanje – stranica 2. od 2.”;

(12) Dodatak VIII. zamjenjuje se sljedećim:

„Odobrenje programa osposobljavanja

za prijavljenu organizaciju za osposobljavanje (DTO)

Europska unija (*)

Nadležno tijelo

Tijelo izdavatelj:

Naziv DTO-a:

Referentni broj DTO-a:

Odobreni programi osposobljavanja: Standardizacija ispitivača – FE(S), FE(B) (**) Tečaj za obnovu znanja – FE(S), FE(B) (**)	Referentna oznaka dokumen- ta:	Napomene:

Prethodno navedeno nadležno tijelo provjerilo je prethodno navedene programe osposobljavanja i utvrdilo da su ti programi u skladu sa zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL) Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011, Prilogu III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Prilogu III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976.

Datum izdavanja:

Potpis: [nadležno tijelo]

(*) izbrisati „Europska unija” za države koje nisu članice EU-a.

(**) Prilagoditi ovisno o slučaju.

EASA obrazac XXX, 2. izdanje – stranica 1/1”.

PRILOG IV.

Prilog VII. (dio ARA) Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) točka ORA.ATO.110 mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (b) podtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. osiguravanje da provođeno osposobljavanje u skladu sa zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395, Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju, i, ako je riječ o osposobljavanju za testne letove, da su ispunjeni relevantni zahtjevi iz Priloga I. (dio-21) Uredbi Komisije (EU) br. 748/2012 i iz programa osposobljavanja;”;

(b) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Instruktori letenja i instruktori na uređajima za osposobljavanje koji simuliraju let moraju imati kvalifikacije u skladu sa zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976 za vrstu osposobljavanja koje provode.”;

(2) u točki ORA.ATO.125 točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Program osposobljavanja mora biti u skladu sa zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395, Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju, i, ako je riječ o osposobljavanju za testne letove, relevantnim zahtjevima iz Priloga I. (dio-21) Uredbi Komisije (EU) br. 748/2012.”.

PRILOG V.

Prilog VIII. (dio DTO) Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) točka DTO.GEN.110 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) podtočke 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. za jedrilice, u skladu sa zahtjevima iz Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976:

- (a) teorijsko osposobljavanje za SPL;
- (b) letačko osposobljavanje za SPL;
- (c) osposobljavanje za proširenje privilegija na jedrilice ili TMG-ove u skladu s točkom SFCL.150;
- (d) osposobljavanje za dodatne vrste starta u skladu s točkom SFCL.155;
- (e) osposobljavanje za dodatna ovlaštenja i privilegije: privilegije za osnovno akrobatsko letenje, privilegije za napredno akrobatsko letenje, ovlaštenje za vuču jedrilica, ovlaštenje za vuču transparentata, ovlaštenje za noćno letenje za TMG-ove i ovlaštenje za letenje u uvjetima bez vanjske vidljivosti za jedrilicu;
- (f) osposobljavanje za certifikat instruktora letenja za jedrilice (FI(S));
- (g) tečaj za obnovu znanja za FI(S);

4. za balone, u skladu sa zahtjevima iz Priloga III. (dio BFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976:

- (a) teorijsko osposobljavanje za BPL;
- (b) letačko osposobljavanje za BPL;
- (c) osposobljavanje za proširenje klase ili grupe u skladu s točkom BFCL.150;
- (d) osposobljavanje za dobivanje dodatnih ovlaštenja: ovlaštenje za let balonom uzgonjenim vrućim zrakom sa sponom, ovlaštenje za noćno letenje i ovlaštenje za komercijalne operacije;
- (g) osposobljavanje za certifikat instruktora letenja za balone (FI(B));
- (h) tečaj za obnovu znanja za FI(B).“;

(b) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) DTO je ovlašten i provoditi osposobljavanje za ispitivače iz točke BFCL.430 i točke BFCL.460 točke (b) podtočke 1. Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 za FE(B), kao i iz točke SFCL.430 i točke SFCL.460 točke (b) podtočke 1. Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976 za FE(S), pod uvjetom da je DTO dostavio prijavu u skladu s točkom DTO.GEN.115 i da je nadležno tijelo odobrilo program osposobljavanja u skladu s točkom DTO.GEN.230 točkom (c).“;

(2) u točki DTO.GEN.115 točka (a) podpodtočka 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. izjavu da DTO ispunjava i da će tijekom svih aktivnosti osposobljavanja obuhvaćenih prijavom nastaviti ispunjavati bitne zahtjeve iz Priloga IV. Uredbi (EU) 2018/1139, zahtjeve iz Priloga I. (dio FCL) i Priloga VIII. (dio DTO) ovoj Uredbi i zahtjeve iz Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976.“;

(3) točka DTO.GEN.210 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) podtočka 2. podpodtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. sukladnosti osposobljavanja sa zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976 i s programom osposobljavanja DTO-a.“;

(b) točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Instruktori letenja i instruktori na uređajima za osposobljavanje koji simuliraju let moraju imati kvalifikacije u skladu sa zahtjevima iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976 za vrstu osposobljavanja koje provode.”;

(4) točka DTO.GEN.230 mijenja se kako slijedi:

(a) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Programi osposobljavanja moraju ispunjavati zahtjeve iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 ili Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju.”;

(b) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) DTO je ovlašten provoditi osposobljavanje iz točke DTO.GEN.110 točke (b) samo ako je nadležno tijelo na zahtjev DTO-a u skladu s točkom ARA.DTO.110 izdalo odobrenje kojim se potvrđuje da program osposobljavanja za to osposobljavanje i sve njegove izmjene ispunjavaju zahtjeve iz Priloga I. (dio FCL), Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976, ovisno o slučaju. DTO podnosi zahtjev za to odobrenje podnošenjem svoje prijave u skladu s točkom DTO.GEN.115.”;

(5) U Dodatku 1. odjeljak 9. obrasca izjave zamjenjuje se sljedećim:

„9.	<p>Izjava</p> <p>DTO je sastavio sigurnosnu politiku u skladu s Prilogom VIII. (dio DTO) Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011, a posebno s njegovom točkom DTO.GEN.210 točkom (a) podtočkom 1. podpodtočkom ii., te će primjenjivati tu politiku tijekom svih aktivnosti osposobljavanja obuhvaćenih prijavom.</p> <p>DTO ispunjava bitne zahtjeve iz Priloga IV. Uredbi (EU) 2018/1139, zahtjeve iz Priloga I. (dio FCL) i Priloga VIII. (dio DTO) Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 i zahtjeve iz Priloga III. (dio BFCL) Uredbi Komisije (EU) 2018/395 i Priloga III. (dio SFCL) Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1976 te će tijekom svih aktivnosti osposobljavanja obuhvaćenih prijavom nastaviti ispunjavati te zahtjeve.</p> <p>Potvrđujemo da su sve informacije u ovoj prijavi, uključujući njezine priloge (ako je primjenjivo), potpune i točne.</p> <p>Ime, datum i potpis predstavnika DTO-a</p> <p>Ime, datum i potpis voditelja osposobljavanja DTO-a”</p>
-----	--

DIREKTIVE

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2020/360

od 17. prosinca 2019.

o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga IV. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo u platiniranim platinskim elektrodama koje se koriste za određena mjerenja vodljivosti

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 1. točku (a),

budući da:

- (1) Direktivom 2011/65/EU propisuje se da države članice moraju osigurati da električna i elektronička oprema stavljena na tržište ne sadržava opasne tvari navedene u Prilogu II. toj direktivi. To se ograničenje ne primjenjuje na određene izuzete primjene koje su specifične za medicinske proizvode i instrumente za praćenje i kontrolu te su navedene u Prilogu IV. toj direktivi.
- (2) Kategorije električne i elektroničke opreme na koje se primjenjuje Direktiva 2011/65/EU navedene su u Prilogu I. toj direktivi.
- (3) Olovo je ograničena tvar navedena u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU.
- (4) Komisija je Delegiranom Direktivom 2014/73/EU ⁽²⁾ dopustila izuzeće za korištenje olova u platiniranim platinskim elektrodama koje se koriste za mjerenja vodljivosti ako se primjenjuju određeni uvjeti (dalje u tekstu „izuzeće”), konkretno uvrštavanjem tih primjena u Prilog IV. Direktivi 2011/65/EU. Izuzeće je trebalo isteći 31. prosinca 2018. u skladu s člankom 5. stavkom 2. drugim podstavkom te direktive.
- (5) Komisija je 30. lipnja 2017. primila zahtjev za produljenje izuzeća (dalje u tekstu „zahtjev za produljenje”), to jest u roku iz članka 5. stavka 5. Direktive 2011/65/EU. U skladu s tom odredbom izuzeće ostaje na snazi do donošenja odluke o zahtjevu za produljenje.
- (6) U skladu s člankom 5. stavkom 7. Direktive 2011/65/EU u okviru ocjenjivanja zahtjeva za produljenje provedena su savjetovanja s dionicima.
- (7) Platinirane platinske elektrode koje sadržavaju olovo upotrebljavaju se u specijaliziranim instrumentima za mjerenja koja zahtijevaju određene karakteristike mjerenja, kao što je široki raspon, velika točnost ili velika pouzdanost u jako kiselim ili lužnatim uvjetima.
- (8) Zbog nedostatka pouzdanih alternativa zamjena ili eliminacija olova u predmetnim primjenama znanstveno je i tehnički trenutačno neizvediva u određenim mjernim instrumentima. Produljenje izuzeća je u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ i stoga se njime ne narušava zaštita okoliša i zdravlja koja je njome predviđena.

⁽¹⁾ SL L 174, 1.7.2011., str. 88.

⁽²⁾ Delegirana direktiva Komisije 2014/73/EU od 13. ožujka 2014. o izmjeni, u svrhu prilagodbe tehničkom napretku, Priloga IV. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo u platiniranim platinskim elektrodama koje se koriste za mjerenja vodljivosti (SL L 148, 20.5.2014., str. 80.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

- (9) Stoga je primjereno odobriti produljenje izuzeća.
- (10) Izuzeće bi trebalo obnoviti na najdulje razdoblje valjanosti od sedam godina do 31. prosinca 2025., u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 5. stavkom 2. trećim podstavkom Direktive 2011/65/EU. Imajući na umu rezultate stalnih nastojanja da se pronađu pouzdane zamjene, razdoblje trajanja izuzeća ne bi trebalo negativno utjecati na inovacije.
- (11) Direktivu 2011/65/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog IV. Direktivi 2011/65/EU mijenja se kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice najkasnije do 31. ožujka 2021. donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One te odredbe primjenjuju od 1. travnja 2021.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2019.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

U Prilogu IV. Direktivi 2011/65/EU unos 37 zamjenjuje se sljedećim:

- „37 Olovo u platiniranim platinskim elektrodama koje se koriste za mjerenja vodljivosti kada se primjenjuje najmanje jedan od sljedećih uvjeta:
- (a) širokopojasna mjerenja s rasponom vodljivosti koji obuhvaća više od jednog reda veličine (tj. raspon između 0,1 mS/m i 5 mS/m) u laboratorijskim primjenama za nepoznate koncentracije;
 - (b) mjerenja otopina kod kojih su potrebni točnost od ± 1 % raspona uzorka i velika otpornost elektrode na koroziju za neku od sljedećih vrsta otopina:
 - i. otopine s kiselošću $< \text{pH } 1$;
 - ii. otopine s lužnatošću $> \text{pH } 13$;
 - iii. korozivne otopine koje sadržavaju halogeni plin;
 - (c) mjerenja vodljivosti veće od 100 mS/m koja se moraju obavljati prijenosnim instrumentima.

Istječe 31. prosinca 2025.”

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2020/361**od 17. prosinca 2019.****o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga III. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za uporabu šesterovalentnog kroma kao antikoroziivnog sredstva u rashladnom sustavu od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 1. točku (a),

budući da:

- (1) Direktivom 2011/65/EU propisuje se da države članice moraju osigurati da električna i elektronička oprema stavljena na tržište ne sadržava opasne tvari navedene u Prilogu II. toj direktivi. To se ograničenje ne primjenjuje na izuzete primjene navedene u Prilogu III. Direktivi 2011/65/EU.
- (2) Kategorije električne i elektroničke opreme na koje se primjenjuje Direktiva 2011/65/EU navedene su u Prilogu I. toj direktivi.
- (3) Šesterovalentni krom je ograničena tvar navedena u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU.
- (4) Izuzeće od ograničenja za uporabu šesterovalentnog kroma kao antikoroziivnog sredstva u rashladnom sustavu od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima do 0,75 % masenog udjela u rashladnoj otopini (dalje u tekstu „izuzeće“) uključeno je u Prilog III. Direktivi 2011/65/EU. Izuzeće za kategorije od 1. do 7. i kategoriju 10. trebalo je isteći 21. srpnja 2016. u skladu s člankom 5. stavkom 2. drugim podstavkom te direktive.
- (5) Komisija je 20. siječnja 2015. primila zahtjev za produljenje izuzeća (dalje u tekstu „zahtjev za produljenje“), to jest u roku iz članka 5. stavka 5. Direktive 2011/65/EU. U skladu s tom odredbom izuzeće ostaje na snazi do donošenja odluke o zahtjevu za produljenje.
- (6) U skladu s člankom 5. stavkom 7. Direktive 2011/65/EU u okviru ocjenjivanja zahtjeva za produljenje provedena su savjetovanja s dionicima. Uzimajući u obzir Odluku Komisije o autorizacijama za stavljanje na tržište radi uporabe i/ili za uporabu tvari navedenih u Prilogu XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 ⁽²⁾, ocjenom je zaključeno da je trenutačno izuzeće u pogledu kategorija od 1. do 7. i kategorije 10. potrebno podijeliti u dvije podstavke s tekstom koji jasno odražava znanstveni i tehnički napredak u pogledu zamjene šesterovalentnog kroma, uz razlikovanje ovisno o vrsti primjene.
- (7) Šesterovalentni krom (Cr(VI)) djeluje kao antikoroziivno sredstvo u rashladnom sustavu od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima. Upotrebljava se za stvaranje sloja na unutarnjoj površini čeličnih cijevi kako bi se cijevi zaštitile od rashladne otopine koja sadržava korozivni amonijak.

⁽¹⁾ SL L 174, 1.7.2011., str. 88.

⁽²⁾ Sažetak odluka Europske komisije o autorizacijama za stavljanje na tržište radi uporabe i/ili za uporabu tvari navedenih u Prilogu XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) (SL C 48, 15.2.2017., str. 9).

- (8) Kad je riječ o primjenama s ulaznom snagom ≥ 75 W i sustavima koji u potpunosti rade s neelektričnim grijačima (što odgovara primjenama s visokom temperaturom kotla), koje su obuhvaćene trenutačnim izuzećem, zamjena ili zabrana šesterovalentnog kroma još uvijek je znanstveno i tehnički neizvediva zbog nepostojanja pouzdanih zamjena. Izuzeće za te primjene je u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ pa se njime ne narušava zaštita okoliša i zdravlja koja je njome predviđena.
- (9) Stoga je primjereno odobriti produljenje izuzeća za primjene s visokom temperaturom kotla do 21. srpnja 2021. u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 5. stavkom 2. drugim podstavkom Direktive 2011/65/EU. Imajući na umu rezultate stalnih nastojanja da se pronađu pouzdane zamjene, razdoblje trajanja izuzeća ne bi trebalo negativno utjecati na inovacije.
- (10) Kad je riječ o primjenama s ulaznom snagom < 75 W (što odgovara primjenama s niskom temperaturom kotla), koje su trenutačno obuhvaćene izuzećem, uvjeti za produljenje utvrđeni u članku 5. stavku 1. Direktive 2011/65/EU više nisu ispunjeni pa bi zahtjev za produljenje trebalo odbiti. U skladu s člankom 5. stavkom 6. Direktive 2011/65/EU izuzeće za te zahtjeve trebalo bi isteći 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive.
- (11) Kad je riječ o kategorijama 8., 9. i 11., postojeće izuzeće nastavlja se primjenjivati u razdobljima valjanosti utvrđenima u članku 5. stavku 2. drugom podstavku Direktive 2011/65/EU. Radi pravne jasnoće datume isteka izuzeća trebalo bi navesti u Prilogu III. toj direktivi.
- (12) Direktivu 2011/65/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog III. Direktivi 2011/65/EU mijenja se kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice najkasnije do 31. ožujka 2021. donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One te odredbe primjenjuju od 1. travnja 2021.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2019.

Za Komisiju

Predsjednica

Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

U Prilogu III. Direktivi 2011/65/EU unos 9 zamjenjuje se sljedećim:

„9	Šesterovalentni krom kao antikorozivno sredstvo u rashladnom sustavu od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima do 0,75 % masenog udjela u rashladnoj otopini.	Primjenjuje se za kategorije 8., 9. i 11. i istječe: — 21. srpnja 2021. za kategorije 8. i 9. osim za medicinske proizvode za dijagnostiku <i>in vitro</i> te instrumente za praćenje i kontrolu u industriji, — 21. srpnja 2023. za medicinske proizvode za dijagnostiku <i>in vitro</i> iz kategorije 8., — 21. srpnja 2024. za instrumente za praćenje i kontrolu u industriji iz kategorije 9. te za kategoriju 11.
9(a)-I.	Šesterovalentni krom masenog udjela do 0,75 %, koji se koristi kao antikorozivno sredstvo u rashladnoj otopini rashladnih sustava od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima (uključujući minibarove) projektiranima za rad potpuno ili djelomično s električnim grijačem, ulazne snage < 75 W pri stalnim radnim uvjetima	Primjenjuje se za kategorije od 1. do 7. i kategoriju 10. te istječe 5. ožujka 2021.
9(a)-II.	Šesterovalentni krom masenog udjela do 0,75 %, koji se koristi kao antikorozivno sredstvo u rashladnoj otopini rashladnih sustava od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima: — projektiranima za rad potpuno ili djelomično s električnim grijačem, ulazne snage ≥ 75 W pri stalnim radnim uvjetima, — projektiranima za rad potpuno ili djelomično s električnim grijačem.	Primjenjuje se za kategorije od 1. do 7. i kategoriju 10. te istječe 21. srpnja 2021.”

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2020/362**od 17. prosinca 2019.****o izmjeni Priloga II. Direktivi 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadnim vozilima u pogledu izuzeća za šesterovalentni krom kao antikorozivno sredstvo za rashladne uređaje od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima vozila za kampiranje****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 2. točku (b),

budući da:

- (1) u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) Direktive 2000/53/EZ države članice moraju zabraniti uporabu olova, žive, kadmija i šesterovalentnog kroma u materijalima i komponentama vozila stavljenih na tržište nakon 1. srpnja 2003.
- (2) U Prilogu II. Direktivi 2000/53/EZ navode se materijali i komponente izuzeti iz zabrane u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) te direktive. Izuzeće 14 o uporabi šesterovalentnog kroma potrebno je izmijeniti kako bi se tekst tog izuzeća uskladio sa sličnim izuzećima za uporabu šesterovalentnog kroma u Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (3) Na temelju procjene izuzeća 14 s obzirom na tehnički i znanstveni napredak zaključeno je da iako su postale dostupne tvari koje su prikladne alternative šesterovalentnom kromu, one se još ne mogu upotrebljavati u proizvodima. Očekuje se da će u budućnosti možda biti dostupne prikladne alternative uporabi šesterovalentnog kroma. Zbog toga je primjereno podijeliti postojeće izuzeće na tri podstavke i odrediti datum isteka za dvije od njih.
- (4) Direktivu 2000/53/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog II. Direktivi 2000/53/EZ mijenja se kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 5. travnja 2020. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

⁽¹⁾ SL L 269, 21.10.2000., str. 34.

⁽²⁾ Direktiva 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 174, 1.7.2011., str. 88.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396 30.12.2006., str. 1.).

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2019.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

U Prilogu II. Direktivi 2000/53/EZ unos 14. zamjenjuje se sljedećim:

<p>„14. Šesterovalentni krom kao antikorozivno sredstvo za rashladne uređaje od ugljičnog čelika u apsorpcijskim hladnjacima s masenim udjelom u rashladnim otopinama do 0,75 % koji su:</p> <ol style="list-style-type: none">i. osmišljeni tako da rade potpuno ili djelomično s električnim grijačem, uz prosječnu korištenu ulaznu električnu snagu od < 75 W u stalnim uvjetima rada;ii. osmišljeni tako da rade potpuno ili djelomično s električnim grijačem, uz prosječnu korištenu ulaznu električnu snagu od \geq 75 W u stalnim uvjetima rada;iii. osmišljeni tako da u potpunosti rade s neelektričnim grijačem.	<p>Tip vozila homologiran prije 1. siječnja 2020. i rezervni dijelovi za ta vozila Tip vozila homologiran prije 1. siječnja 2026. i rezervni dijelovi za ta vozila</p>	<p>X”.</p>
--	--	------------

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2020/363**od 17. prosinca 2019.****o izmjeni Priloga II. Direktivi 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadnim vozilima u pogledu određenih izuzeća za olovo i spojeve olova u komponentama****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 2. točku (b),

budući da:

- (1) u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) Direktive 2000/53/EZ države članice moraju zabraniti uporabu olova, žive, kadmija i šesterovalentnog kroma u materijalima i komponentama vozila stavljenih na tržište nakon 1. srpnja 2003.
- (2) U Prilogu II. Direktivi 2000/53/EZ navode se materijali i komponente izuzeti iz zabrane u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) te direktive. U skladu s Prilogom II. izuzeća 8.(e), 8.(f)(b) i 8.(g) moraju se preispitati 2019. Izuzeće 8.(j) također se mora preispitati s obzirom na najnovije informacije o tehničkom i znanstvenom napretku.
- (3) Na temelju procjene izuzeća 8.(e) i 8.(g) s obzirom na te informacije zaključeno je da trenutačno ne postoje prikladne alternative uporabi olova za materijale i komponente obuhvaćene tim izuzećima. Stoga bi trebalo utvrditi datum novog preispitivanja tih izuzeća. Međutim, izuzeće 8.(g) trebalo bi dodatno precizirati kako bi područje primjene bilo uže. Kako bi se automobilskoj industriji omogućila prilagodba tim promjenama, trenutačno područje primjene izuzeća 8.(g) trebalo bi i dalje vrijediti za tip vozila homologiran prije 1. listopada 2022., a uže područje primjene tog izuzeća trebalo bi se primjenjivati na tip vozila homologiran od tog datuma.
- (4) Na temelju procjene izuzeća 8.(f)(b) zaključeno je da ne bi trebalo produljiti uporabu olova u primjenama obuhvaćenima tim izuzećem jer postoje alternative uporabi olova u tim primjenama.
- (5) Na temelju procjene izuzeća 8.(j), kojim se izuzima uporaba olova u lemu za lemljenje laminiranog stakla, zaključeno je da za neke primjene postoje alternative uporabi olova u lemu za lemljenje laminiranog stakla. Međutim, za neke staklene ploče i primjene nije sigurno da u ovom trenutku postoje prikladne alternative uporabi olova. Stoga je primjereno za te staklene ploče i primjene utvrditi novo izuzeće 8.(k) sa strožim ograničenjem.
- (6) Izuzeće 8.(j) primjenjuje se samo na tip vozila homologiran prije 1. siječnja 2020. Kako bi se osiguralo da uporaba olova i dalje bude izuzeta za one staklene ploče i primjene za koje nije sigurno da u ovom trenutku postoje prikladne alternative uporabi olova, potrebno je da se novo izuzeće 8.(k) što prije počne primjenjivati. Zbog toga bi ova Direktiva trebala hitno stupiti na snagu.
- (7) Direktivu 2000/53/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

⁽¹⁾ SL L 269, 21.10.2000., str. 34.

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog II. Direktivi 2000/53/EZ mijenja se kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 5. travnja 2020. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2019.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Prilog II. Direktivi 2000/53/EZ mijenja se kako slijedi:

1. unos 8.(e) zamjenjuje se sljedećim:

„8.(e) Olovo u lemu s visokim talištem (tj. legure na bazi olova s masenim udjelom olova od 85 % ili više)	(²)	X”;
--	------------------	-----

2. unos 8.(f)(b) zamjenjuje se sljedećim:

„8.(f)(b) Olovo u sustavima igličnih konektora osim spojnog dijela konektora ožičenja vozila	Tip vozila homologiran prije 1. siječnja 2024. i rezervni dijelovi za ta vozila	X”;
--	---	-----

3. unos 8.(g) zamjenjuje se sljedećim:

„8.(g)(i) Olovo u lemu za stvaranje održivog električnog kontakta između poluvodičke pločice i nosača u integriranom krugu <i>flip chip</i> sklopova	Tip vozila homologiran prije 1. listopada 2022. i rezervni dijelovi za ta vozila	X
8.(g)(ii) Olovo u lemu za stvaranje održivog električnog kontakta između poluvodičke pločice i nosača u integriranom krugu <i>flip chip</i> sklopova ako električni kontakt uključuje bilo koju od sljedećih komponenti: i. poluvodički tehnološki čvor veličine 90 nm ili veći, ii. jednu pločicu od 300 mm ² ili veću u bilo kojem poluvodičkom tehnološkom čvoru, iii. paketirane sklopove pločica s pločicama od 300 mm ² ili većima ili sa silicijskim umecima od 300 mm ² ili većima	(²) Vrijedi za tip vozila homologiran od 1. listopada 2022. i rezervne dijelove za ta vozila	X”;

4. umeće se sljedeći unos 8.(k):

„8.(k) Lemljenje grijaćih elemenata sa strujom jakosti od 0,5 A ili više po lemnom spoju na jednostruke ploče laminiranog stakla debljine stijenke od najviše 2,1 mm. Izuzeće ne obuhvaća lemljenje na kontakte ugrađene u intermedijarni polimer	Tip vozila homologiran prije 1. siječnja 2024. i rezervni dijelovi za ta vozila	X(⁴)”.
---	---	---------------------

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2020/364**od 17. prosinca 2019.****o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga IV. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za uporabu kadmija u određenim cijevima videokamera otpornih na zračenje****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi ⁽¹⁾, a osobito njezin članak 5. stavak 1. točku (a),

budući da:

- (1) Direktivom 2011/65/EU propisuje se da države članice moraju osigurati da električna i elektronička oprema stavljena na tržište ne sadržava opasne tvari navedene u Prilogu II. toj direktivi. To se ograničenje ne primjenjuje na određene izuzete primjene koje su specifične za medicinske proizvode i instrumente za praćenje i kontrolu te su navedene u Prilogu IV. toj direktivi.
- (2) Kategorije električne i elektroničke opreme na koje se primjenjuje Direktiva 2011/65/EU navedene su u Prilogu I. toj direktivi.
- (3) Kadmij je ograničena tvar navedena u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU.
- (4) Komisija je 3. prosinca 2015. primila zahtjev u skladu s člankom 5. stavkom 3. Direktive 2011/65/EU za uvrštenje izuzeća na popis u Prilogu IV. toj direktivi za uporabu kadmija u određenim cijevima videokamera otpornih na zračenje („zatraženo izuzeće”).
- (5) U skladu s člankom 5. stavkom 7. Direktive 2011/65/EU u okviru ocjenjivanja zahtjeva provedena su savjetovanja s dionicima.
- (6) Kadmij u cijevima videokamera potreban je kako bi se postigla zadovoljavajuća otpornost na zračenje i optička učinkovitost videokamera koje se upotrebljavaju u okruženjima izloženima visokim dozama zračenja, kao što su nuklearne elektrane i objekti za obradu nuklearnog otpada.
- (7) Trenutačno na tržištu nisu dostupne alternative bez kadmija koje bi omogućile potrebnu kombinaciju optičke učinkovitosti i dostatne otpornosti na zračenje.
- (8) Zbog nedostatka alternativa zamjena ili eliminacija kadmija znanstveno je i tehnički neizvediva u određenim cijevima videokamera. Izuzeće je u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i stoga se njime ne narušava zaštita okoliša i zdravlja koja je njome predviđena.
- (9) Stoga je primjereno odobriti zatraženo izuzeće tako da se primjene obuhvaćene tim izuzećem u pogledu električne i elektroničke opreme kategorije 9 uvrste u Prilog IV. Direktivi 2011/65/EU.
- (10) Zatraženo izuzeće trebalo bi odobriti u trajanju od sedam godina od 5. ožujka 2020., u skladu s člankom 5. stavkom 2. prvim podstavkom Direktive 2011/65/EU. Imajući na umu rezultate stalnih nastojanja da se pronađu pouzdane zamjene, razdoblje trajanja izuzeća ne bi trebalo negativno utjecati na inovacije.
- (11) Direktivu 2011/65/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

⁽¹⁾ SL L 174, 1.7.2011., str. 88.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog IV. Direktivi 2011/65/EU mijenja se kako je navedeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice najkasnije do 31. kolovoza 2020. donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One te odredbe primjenjuju od 1. rujna 2020.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2019.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

U Prilogu IV. Direktivi 2011/65/EU dodaje se sljedeći unos 44.:

„44. Kadmij u cijevima videokamera otpornih na zračenje izrađenima za kamere sa središnjom rezolucijom većom od 450 TV linija koje se upotrebljavaju u okruženjima u kojima izloženost ionizirajućem zračenju premašuje 100 Gy/sat te je ukupna doza veća od 100 kGy.

Primjenjuje se na kategoriju 9. Istječe 31. ožujka 2027.”

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2020/365**od 17. prosinca 2019.****o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga III. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo u lemu i završnim obradama za primjene u određenim ručnim motorima s unutarnjim izgaranjem****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 1. točku (a),

budući da:

- (1) Direktivom 2011/65/EU propisuje se da države članice moraju osigurati da električna i elektronička oprema stavljena na tržište ne sadržava opasne tvari navedene u Prilogu II. toj direktivi. To se ograničenje ne primjenjuje na izuzete primjene navedene u Prilogu III. Direktivi 2011/65/EU.
- (2) Kategorije električne i elektroničke opreme na koje se primjenjuje Direktiva 2011/65/EU navedene su u Prilogu I. toj direktivi.
- (3) Olovo je ograničena tvar navedena u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU.
- (4) Komisija je Delegiranom Direktivom 2014/72/EU ⁽²⁾ dopustila izuzeće za korištenje olova u lemu i završnim obradama električnih i elektroničkih komponenti i obradama tiskanih pločica koje se koriste u modulima paljenja i drugim sustavima kontrole za električne i elektroničke motore s unutarnjim izgaranjem koji zbog tehničkih razloga moraju biti postavljeni izravno na ili u kućište ili cilindar ručnih motora s unutarnjim izgaranjem (klase SH:1, SH:2 i SH:3 Direktive 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾) (dalje u tekstu „izuzeće“), uvrštavanjem tih primjena u Prilog III. Direktivi 2011/65/EU. Izuzeće za kategorije od 1. do 7. i kategoriju 10. trebalo je isteći 31. prosinca 2018. u skladu s člankom 5. stavkom 2. drugim podstavkom te direktive.
- (5) Komisija je 30. lipnja 2017. primila zahtjev za produljenje izuzeća za kategorije 6. i 11. (dalje u tekstu „zahtjev za produljenje“), to jest u roku iz članka 5. stavka 5. Direktive 2011/65/EU. U skladu s tom odredbom izuzeće ostaje na snazi do donošenja odluke o zahtjevu za produljenje.
- (6) U skladu s člankom 5. stavkom 7. Direktive 2011/65/EU u okviru ocjenjivanja zahtjeva za produljenje provedena su savjetovanja s dionicima.

⁽¹⁾ SL L 174, 1.7.2011., str. 88.

⁽²⁾ Delegirana direktiva Komisije 2014/72/EU od 13. ožujka 2014. o izmjeni, u svrhu prilagodbe tehničkom napretku, Priloga III. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo u lemu i završnim obradama električnih i elektroničkih komponenti i obradama tiskanih pločica koje se koriste u modulima paljenja i drugim sustavima kontrole za električne i elektroničke motore s unutarnjim izgaranjem (SL L 148, 20.5.2014., str. 78.).

⁽³⁾ Direktiva 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1997. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjere protiv emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve (SL L 59, 27.2.1998., str. 1.). Direktiva 97/68/EZ stavljena je izvan snage Uredbom (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ (SL L 252, 16.9.2016., str. 53.).

- (7) Olovo je uobičajen element u slitinama za lemljenje koji služi za kontroliranje točke taljenja. Alternativni materijali koji zamjenjuju ograničenu tvar uspješno su testirani. Međutim, potrebno je dodatno razdoblje kako bi se potvrdila pouzdanost bezolovnih proizvoda.
- (8) Trenutačno na tržištu nisu dostupne alternative bez olova kojima bi se osigurala dovoljna pouzdanost za primjene obuhvaćene izuzećem.
- (9) Zbog nedostatka pouzdanih alternativa zamjena ili eliminacija olova znanstveno je i tehnički trenutačno neizvediva u određenim ručnim motorima s unutarnjim izgaranjem. Stoga je primjereno produljiti izuzeće. Produljenje izuzeća je u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i stoga se njime ne narušava zaštita okoliša i zdravlja koja je njome predviđena.
- (10) Izuzeće za kategorije od 1. do 7. te kategorije 10. i 11. trebalo bi produljiti do 31. ožujka 2022. u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 5. stavkom 2. prvim podstavkom Direktive 2011/65/EU. Imajući na umu rezultate stalnih nastojanja da se pronađu pouzdane zamjene, razdoblje trajanja izuzeća ne bi trebalo negativno utjecati na inovacije.
- (11) Kad je riječ o kategorijama 8. i 9., postojeće se izuzeće nastavlja primjenjivati u razdobljima valjanosti utvrđenima u članku 5. stavku 2. drugom podstavku Direktive 2011/65/EU. Radi pravne jasnoće datume isteka izuzeća trebalo bi navesti u Prilogu III. toj direktivi.
- (12) Direktivu 2011/65/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog III. Direktivi 2011/65/EU mijenja se kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice najkasnije do 31. ožujka 2021. donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One te odredbe primjenjuju od 1. travnja 2021.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

(*) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2019.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

U Prilogu III. Direktivi 2011/65/EU unos 41 zamjenjuje se sljedećim:

„41	Olovo u lemu i završnim obradama električnih i elektroničkih komponenti i obradama tiskanih pločica koje se koriste u modulima paljenja i drugim sustavima kontrole za električne i elektroničke motore s unutarnjim izgaranjem koji zbog tehničkih razloga moraju biti postavljeni izravno na ili u kućište ili cilindar ručnih motora s unutarnjim izgaranjem (klase SH:1, SH:2 i SH:3 Direktive 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*))	Primjenjuje se na sve kategorije i istječe: — 31. ožujka 2022. za kategorije od 1. do 7. te kategorije 10. i 11., — 21. srpnja 2021. za kategorije 8. i 9. osim za medicinske proizvode za dijagnostiku <i>in vitro</i> te instrumente za praćenje i kontrolu u industriji, — 21. srpnja 2023. za medicinske proizvode za dijagnostiku <i>in vitro</i> iz kategorije 8., — 21. srpnja 2024. za instrumente za praćenje i kontrolu u industriji iz kategorije 9.
-----	--	---

(*) Direktiva 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1997. o usklađivanju zakonodavstva država članica u odnosu na mjere protiv emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve (SL L 59, 27.2.1998., str. 1.)”

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2020/366**od 17. prosinca 2019.****o izmjeni, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, Priloga IV. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo kao termičkog stabilizatora u polivinil-kloridu koji se upotrebljava u određenim *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima za analizu krvi i drugih tjelesnih tekućina i plinova****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi ⁽¹⁾, a osobito njezin članak 5. stavak 1. točku (a),

budući da:

- (1) Člankom 4. stavkom 1. Direktive 2011/65/EU propisuje se da države članice moraju osigurati da električna i elektronička oprema stavljena na tržište ne sadržava opasne tvari navedene u Prilogu II. toj direktivi. To se ograničenje ne primjenjuje na određene izuzete primjene koje su specifične za medicinske proizvode i instrumente za praćenje i kontrolu te su navedene u Prilogu IV. toj direktivi.
- (2) Kategorije električne i elektroničke opreme na koje se primjenjuje Direktiva 2011/65/EU navedene su u Prilogu I. toj direktivi.
- (3) Olovo je ograničena tvar navedena u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU.
- (4) Delegiranom direktivom (EU) 2015/573 ⁽²⁾ Komisija je, uvrštavanjem te primjene u Prilog IV. Direktivi 2011/65/EU, odobrila izuzeće za uporabu olova kao termičkog stabilizatora u polivinil-kloridu (PVC) koji se upotrebljava kao osnovni materijal u amperometrijskim, potenciometrijskim i konduktometrijskim elektrokemijskim sensorima koji se upotrebljavaju u *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima za analizu krvi i drugih tjelesnih tekućina i plinova („izuzeće“). Izuzeće je trebalo isteći 31. prosinca 2018., u skladu s člankom 5. stavkom 2. trećim podstavkom te direktive.
- (5) Komisija je primila zahtjev za obnavljanje izuzeća („zahtjev za obnavljanje“) 25. svibnja 2017., odnosno u roku utvrđenom u članku 5. stavku 5. Direktive 2011/65/EU. U skladu s tom odredbom, izuzeće ostaje valjano sve do donošenja odluke o zahtjevu za obnavljanje.
- (6) U skladu s člankom 5. stavkom 7. Direktive 2011/65/EU u okviru ocjenjivanja zahtjeva za obnavljanje provedena su savjetovanja s dionicima.
- (7) Olovo u kartici senzora od PVC-a predmetnih *in vitro* dijagnostičkih medicinskih proizvoda (analizatori krvi) poboljšava učinkovitost senzora koja je potrebna za optimalnu učinkovitost proizvoda u pogledu analitičke pouzdanosti koja se navodi u objavama o proizvodu te stoga i za ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u Direktivi 98/79/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (8) Iako su bezolovne tehnologije dostupne na tržištu za određene analizatore drugih proizvođača, potrebno je dodatno vrijeme za ispitivanje pouzdanosti zamjenskih tvari za posebnu primjenu koja podliježe zahtjevu za obnavljanje koji je u tijeku.

⁽¹⁾ SL L 174, 1.7.2011., str. 88.

⁽²⁾ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2015/573 od 30. siječnja 2015. o izmjeni, u svrhu prilagodbe tehničkom napretku, Priloga IV. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo u sensorima od polivinil-klorida u *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima (SL L 94, 10.4.2015., str. 4.).

⁽³⁾ Direktiva 98/79/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 1998. o *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima (SL L 331, 7.12.1998., str. 1.).

- (9) Očekuje se da bi se ukidanjem izuzeća izbjeglo stavljanje na tržište Unije ukupno 157 kg olova. Međutim, to će istodobno rezultirati potrebom za zamjenom cijelog dijagnostičkog proizvoda te se stoga očekuje da bi dovelo do prijevremenog nastanka 112 000 kg otpadne električne i elektroničke opreme. Nadalje, nastali bi znatni socioekonomski učinci na pružatelje zdravstvenih usluga koji upotrebljavaju predmetne proizvode.
- (10) Izuzećem se ne narušava zaštita okoliša i zdravlja predviđena Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (*). S obzirom na postupak uvođenja ograničenja olova u PVC-u predviđen Uredbom (EZ) br. 1907/2006, izuzeće bi trebalo odobriti na kratko razdoblje valjanosti od dvije godine kako bi se osigurala potpuna usklađenost s tom uredbom nakon zaključenja relevantnog postupka uvođenja ograničenja.
- (11) Stoga je primjereno odobriti obnavljanje izuzeća.
- (12) Izuzeće se odnosi na kategoriju 8. električne i elektroničke opreme na koju se primjenjuje Direktiva 2011/65/EU i trebalo bi ga obnoviti na razdoblje od dvije godine počevši od 5. ožujka 2020., u skladu s člankom 5. stavkom 2. trećim podstavkom Direktive 2011/65/EU. Imajući na umu rezultate stalnih nastojanja da se pronađu pouzdane zamjene, razdoblje trajanja izuzeća ne bi trebalo negativno utjecati na inovacije.
- (13) Direktivu 2011/65/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog IV. Direktivi 2011/65/EU mijenja se kako je navedeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice najkasnije do 31. ožujka 2021. donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One te odredbe primjenjuju od 1. travnja 2021.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2019.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

(*) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

PRILOG

U Prilogu IV. Direktivi 2011/65/EU unos 41. zamjenjuje se sljedećim:

- „41. Olovo kao termički stabilizator u polivinil-kloridu (PVC) koji se upotrebljava kao osnovni materijal u amperometrijskim, potenciometrijskim i konduktometrijskim elektrokemijskim sensorima koji se upotrebljavaju u *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima za analizu krvi i drugih tjelesnih tekućina i plinova.

Istječe 31. ožujka 2022.”

DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2020/367**od 4. ožujka 2020.****o izmjeni Priloga III. Direktivi 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu utvrđivanja metoda procjene štetnih učinaka buke iz okoliša****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom iz okoliša ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 12.,

budući da:

- (1) U Prilogu III. Direktivi 2002/49/EZ navodi se koje odnose doza-činak treba uvesti prilagodbama tog priloga tehničkom i znanstvenom napretku.
- (2) U vrijeme donošenja ove Direktive informacije iz Smjernica za buku iz okoliša Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) ⁽²⁾, koje prikazuju odnose doza-činak za štetne učinke uzrokovane izloženosti buci iz okoliša, mogu poslužiti kao visokokvalitetne i statističke značajne informacije. Stoga bi se odnosi doza-činak uvedeni Prilogom III. Direktivi 2002/49/EZ trebali temeljiti na tim smjernicama. Posebno kad je riječ o statističkoj značajnosti, studije WHO-a temeljile su se na reprezentativnom stanovništvu pa se stoga rezultati tih metoda procjene smatraju relevantnima kad se primjenjuju na reprezentativno stanovništvo.
- (3) Povrh odnosa doza-činak razrađenih u kontekstu WHO-a, druge bi studije mogle ukazati na drugačije razmjere učinaka na zdravlje i na druge učinke na zdravlje, osobito u pogledu učinaka buke od cestovnog, željezničkog i zrakoplovnog prometa u lokalnim prilikama u konkretnim zemljama. Mogli bi se upotrijebiti i ti drugačiji utvrđeni odnosi doza-činak uz uvjet da se temelje na visokokvalitetnim i statistički značajnim studijama.
- (4) Spoznaje o štetnim učincima buke industrijskih pogona i postrojenja koje su trenutačno dostupne ograničene su pa nije moguće predložiti zajedničku metodu njihove procjene. Nadalje, u studijama nisu procijenjene okolnosti specifične za pojedine zemlje pa one stoga nisu mogle biti uključene u Prilog ovoj Direktivi. Isto tako, premda su utvrđene poveznice između buke iz okoliša i sljedećih štetnih učinaka, trenutačno nema dovoljno dokaza za utvrđivanje zajedničke metode procjene tih štetnih učinaka: moždanog udara, povišenoga krvnog tlaka, dijabetesa i drugih zdravstvenih posljedica za metabolizam, kognitivnih poteškoća kod djece, mentalnog zdravlja i dobrobiti, oštećenja sluha, tinitusa, negativnih posljedica za nerođenu djecu. Najzad, premda je utvrđena poveznica između buke od željezničkog i zrakoplovnog prometa i ishemijske bolesti srca (IHD), prerano je govoriti o kvantifikaciji povećanog rizika od IHD-a za ta dva izvora.

⁽¹⁾ SL L 189, 18.7.2002., str. 12.

⁽²⁾ Smjernice za buku iz okoliša za europsku regiju (*Environmental Noise Guidelines for the European Region*), Svjetska zdravstvena organizacija 2018., ISBN 978 92 890 5356 3.

- (5) Direktivu 2002/49/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (6) Mjere predviđene u ovoj Direktivi u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 13. Direktive 2002/49/EZ,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog III. Direktivi 2002/49/EZ zamjenjuje se tekstem iz Priloga ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca 2021. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2020.

Za Komisiju
Virginijus SINKEVIČIUS
Član Komisije

PRILOG

„Prilog III.

METODE PROCJENE ŠTETNIH UČINAKA

(iz članka 6. stavka 3.)

1. Skup štetnih učinaka

Za potrebe procjene štetnih učinaka razmatra se sljedeće:

- ishemijska bolest srca (IHD) koja odgovara šiframa od BA40 do BA6Z prema međunarodnoj klasifikaciji ICD-11 koju je utvrdila Svjetska zdravstvena organizacija,
- visoka razina smetanja (HA),
- ozbiljan poremećaj sna (HSD).

2. Izračun štetnih učinaka

Za izračun štetnih učinaka koristi se jedno od sljedećeg:

- relativni rizik (RR) od štetnog učinka definiran kao

$$RR = \left(\frac{\text{Vjerojatnost pojave štetnog učinka među stanovništvom izloženim određenoj razini buke iz okoliša}}{\text{Vjerojatnost pojave štetnog učinka među stanovništvom koje nije izloženo buci iz okoliša}} \right)$$

(formula 1.)

- apsolutni rizik (AR) od štetnog učinka definiran kao

$$AR = \left(\frac{\text{Pojava štetnog učinka među stanovništvom izloženim određenoj razini buke iz okoliša}}{\text{određenoj razini buke iz okoliša}} \right)$$

(formula 2.)

2.1. IHD

Za izračun RR-a s obzirom na štetni učinak IHD-a i u odnosu na stopu učestalosti i., koristi se sljedeći odnos doza-učinak:

$$RR_{IHD,i,road} = \begin{cases} e^{[(\ln(1.08)/10) * (L_{den} - 53)]} & \text{za } L_{den} \text{ veći od } 53 \text{ dB} \\ 1 & \text{za } L_{den} \text{ manji od ili jednak } 53 \text{ dB} \end{cases} \quad (\text{formula 3.})$$

za buku od cestovnog prometa.

2.2. HA

Za izračun AR-a s obzirom na štetni učinak HA-a, koristi se sljedeći odnos doza-učinak:

$$AR_{HA,road} = (78,9270 - 3,1162 * L_{den} + 0,0342 * L_{den}^2) / 100 \text{ (formula 4.)}$$

za buku od cestovnog prometa;

$$AR_{HA,raii} = (38,1596 - 2,05538 * L_{den} + 0,0285 * L_{den}^2) / 100 \text{ (formula 5.)}$$

za buku od željezničkog prometa;

$$AR_{HA,air} = (-50,9693 + 1,0168 * L_{den} + 0,0072 * L_{den}^2) / 100 \text{ (formula 6.)}$$

za buku od zrakoplovnog prometa.

2.3. HSD

Za izračun AR-a s obzirom na štetni učinak HSD-a, koristi se sljedeći odnos doza-učinak:

$$AR_{HSD,road} = (19,4312 - 0,9336 * L_{night} + 0,0126 * L_{night}^2) / 100 \text{ (formula 7.)}$$

za buku od cestovnog prometa;

$$AR_{HSD,raii} = (67,5406 - 3,1852 * L_{night} + 0,0391 * L_{night}^2) / 100 \text{ (formula 8.)}$$

za buku od željezničkog prometa;

$$AR_{HSD,air} = (16,7885 - 0,9293 * L_{night} + 0,0198 * L_{night}^2) / 100 \text{ (formula 9.)}$$

za buku od zrakoplovnog prometa.

3. Procjena štetnih učinaka

3.1. Izloženost stanovništva procjenjuje se neovisno za svaki izvor buke i štetni učinak. Ako su iste osobe istodobno izložene različitim izvorima buke, štetni učinci u pravilu se ne smiju zbrajati. Međutim, ti se učinci mogu usporediti radi procjene relativne važnosti svakog izvora buke.

3.2. Procjena za IHD

3.2.1. **Kad je riječ o IHD-u u slučaju buke od željezničkog i zrakoplovnog prometa**, procjenjuje se da je stanovništvo koje je izloženo razinama L_{den} iznad primjerenih podložno povećanom riziku od IHD-a, premda točan broj N slučajeva IHD-a nije moguće izračunati.

3.2.2. **Kad je riječ o IHD-u u slučaju buke od cestovnog prometa**, udio slučajeva konkretnoga štetnog učinka uzrokovanog bukom iz okoliša među stanovništvom izloženim RR-u koji se izračunava, gdje je izvor buke x (cestovni promet), štetni učinak y (IHD) i učestalost i , izvodi se pomoću sljedeće formule:

$$PAF_{x,y} = \left(\frac{\sum_j [p_j^{(RR_{j,x,y}-1)}]}{\sum_j [p_j^{(RR_{j,x,y}-1)}] + 1} \right) \text{ (formula 10.)}$$

pri čemu:

- $PAF_{x,y}$ je udio koji se može pripisati stanovništvu,
- skup frekvencijskih pojaseva buke j čine pojedinačni pojasevi koji obuhvaćaju raspon od najviše 5 dB (npr.: 50–51 dB, 51–52 dB, 52–53 dB itd. ili 50–54 dB, 55–59 dB, 60–64 dB itd.),
- p_j je udio ukupnog stanovništva P u području obuhvaćenom procjenom koje je izloženo pojasu izloženosti j , koji se povezuje s danim RR-om od konkretnoga štetnog učinka $RR_{j,x,y}$. $RR_{j,x,y}$ izračunava se upotrebom formula opisanih u točki 2. ovog Priloga, izračunano za srednju vrijednost svakog frekvencijskog pojasa buke (npr.: ovisno o raspoloživim podacima, 50,5 dB za pojas buke raspona 50–51 dB odnosno 52 dB za pojas buke raspona 50–54 dB).

3.2.3. Kad je riječ o IHD-u u slučaju buke od cestovnog prometa, ukupni broj N slučajeva IHD-a (osobe pogođene štetnim učinkom y ; broj slučajeva koji se mogu pripisati štetnom učinku) uzrokovanih izvorom x je:

$$N_{x,y} = PAF_{x,y,i} * I_y * P \text{ (Formula 11)}$$

za cestovni promet.

pri čemu:

- $PAF_{x,y,i}$ izračunava se za učestalost i ,
- I_y je stopa učestalosti IHD-a u području obuhvaćenom procjenom, koja se može dobiti iz statističkih podataka o zdravlju za regiju ili zemlju u kojoj se predmetno područje nalazi,
- P je ukupno stanovništvo u području obuhvaćenom procjenom (zbroj stanovništva izloženog različitim frekvencijskim pojasevima buke).

3.3. Kad je riječ o HA-u i HSD-u u slučaju buke od cestovnog, željezničkog i zrakoplovnog prometa, ukupni broj N osoba pogođenih štetnim učinkom y (broj slučajeva koji se mogu pripisati štetnom učinku) uzrokovanog izvorom x , za svaku kombinaciju izvora buke x (izvor u cestovnom, željezničkom ili zrakoplovnom prometu) i štetnog učinka y (HA, HSD), tada je:

$$N_{x,y} = \sum_j [n_j * AR_{j,x,y}] \text{ (formula 12.)}$$

pri čemu:

- $AR_{x,y}$ je AR relevantnog štetnog učinka (HA, HSD), a izračunava se upotrebom formula iz točke 2. ovog Priloga, izračunano za srednju vrijednost svakog frekvencijskog pojasa buke (npr.: ovisno o raspoloživim podacima, 50,5 dB za pojas buke raspona 50–51 dB odnosno 52 dB za pojas buke raspona 50–54 dB),
- n_j je broj osoba izloženih pojasu izloženosti j .

4. Buduće revizije

Odnosi doza-učinak koji se uvedu budućim revizijama ovog Priloga posebno će se odnositi na sljedeće:

- odnos između smetanja i L_{den} za buku industrijskih pogona i postrojenja,
- odnos između poremećaja sna i L_{night} za buku industrijskih pogona i postrojenja.

Prema potrebi mogu se prikazati posebni odnosi doza-učinak za:

- stanove s posebnom zvučnom izolacijom protiv buke kako je definirano u Prilogu VI.,
- stanove s tihom fasadom kako je definirano u Prilogu VI.,
- različite klime/različite kulture,
- ugrožene skupine stanovništva,
- industrijsku buku istaknutih tonova,
- impulsnu industrijsku buku i druge posebne slučajeve.”

ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2020/368

od 3. ožujka 2020.

o odobrenju plana za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja na određenim područjima Slovačke

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2020) 1157)

(Vjerodostojan je samo tekst na slovačkom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2002/60/EZ od 27. lipnja 2002. o utvrđivanju posebnih odredaba za kontrolu afričke svinjske kuge i o izmjeni Direktive 92/119/EEZ koja se odnosi na tješinsku bolest i afričku svinjsku kugu ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 16. stavak 1. drugi podstavak,

budući da:

- (1) Direktivom 2002/60/EZ utvrđuju se minimalne mjere Unije za kontrolu afričke svinjske kuge, uključujući mjere koje treba poduzeti u slučaju potvrde slučaja afričke svinjske kuge kod divljih svinja.
- (2) Osim toga, Provedbenom odlukom Komisije 2014/709/EU ⁽²⁾ utvrđuju se mjere kontrole zdravlja životinja u pogledu afričke svinjske kuge u državama članicama ili njihovim područjima navedenima u Prilogu toj provedbenoj odluci (predmetne države članice) te u svim državama članicama u pogledu premještanja divljih svinja i obveze informiranja. U Prilogu Provedbenoj odluci 2014/709/EU utvrđuju se i popisuju određena područja predmetnih država članica razvrstana prema riziku s obzirom na epidemiološku situaciju u odnosu na tu bolest, uključujući popis visokorizičnih područja. Taj je prilog nekoliko puta izmijenjen da bi odražavao promjene epidemiološke situacije u Uniji u odnosu na afričku svinjsku kugu koje je trebalo unijeti u taj prilog.
- (3) Slovačka je 2019. obavijestila Komisiju o slučajevima afričke svinjske kuge kod divljih svinja i poduzela mjere kontrole bolesti koje se zahtijevaju Direktivom 2002/60/EZ.
- (4) S obzirom na trenutačnu epidemiološku situaciju, a u skladu s člankom 16. Direktive 2002/60/EZ Slovačka je 27. studenoga 2019. Komisiji dostavila plan iskorjenjivanja afričke svinjske kuge (plan iskorjenjivanja).

⁽¹⁾ SL L 192, 20.7.2002., str. 27.

⁽²⁾ Provedbena odluka Komisije 2014/709/EU od 9. listopada 2014. o mjerama kontrole zdravlja životinja u pogledu afričke svinjske kuge u određenim državama članicama i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke 2014/178/EU (SL L 295, 11.10.2014., str. 63.).

- (5) Prilog Provedbenoj odluci 2014/709/EU posljednji je put izmijenjen Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2020/46 ^(¹) kako bi se, među ostalim, uzeli u obzir slučajevi afričke svinjske kuge kod divljih svinja u Slovačkoj te dijelovi I. i II. tog priloga sada uključuju zaražena područja u Slovačkoj.
- (6) Komisija je ispitala plan iskorjenjivanja koji je podnijela Slovačka i utvrdila da je u skladu sa zahtjevima iz članka 16. Direktive 2002/60/EZ. Stoga bi ga trebalo odobriti.
- (7) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se plan koji je Slovačka dostavila 27. studenoga 2019. u skladu s člankom 16. stavkom 1. Direktive 2002/60/EZ o iskorjenjivanju afričke svinjske kuge iz populacije divljih svinja u područjima iz Priloga Provedbenoj odluci 2014/709/EU.

Članak 2.

Slovačka je dužna donijeti zakone i druge propise potrebne za provedbu plana iskorjenjivanja u roku od 30 dana od dana donošenja ove Odluke.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Slovačkoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. ožujka 2020.

Za Komisiju
Stella KYRIAKIDES
Članica Komisije

⁽¹⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2020/46 od 20. siječnja 2020. o izmjeni Priloga Provedbenoj odluci 2014/709/EU o mjerama kontrole zdravlja životinja u pogledu afričke svinjske kuge u određenim državama članicama (SL L 16, 21.1.2020., str. 9.).

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2020/369**od 4. ožujka 2020.****o dodjeli ovlasti za izdavanje vanjskog upozorenja subjektima koji zastupaju interese potrošača i trgovaca na razini Unije u skladu s Uredbom (EU) 2017/2394 Europskog parlamenta i Vijeća****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/2394 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisa o zaštiti potrošača i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2006/2004 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 27. stavak 2.,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2017/2394 utvrđuju se odredbe o suradnji nadležnih tijela koja su države članice imenovale kao odgovorna za izvršenje zakonodavnih akata Unije kojima se štite interesi potrošača.
- (2) Na temelju članka 27. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2394 od Komisije se zahtijeva da subjektima koji zastupaju interese potrošača i, ovisno o slučaju, trgovaca na razini Unije dodjeljuje ovlasti za izdavanje „vanjskih upozorenja” u vezi s povredama na koje se sumnja obuhvaćenima tom uredbom.
- (3) Subjekti obuhvaćeni ovom Odlukom djeluju na razini Unije i izrazili su interes za sudjelovanje u mehanizmu vanjskih upozorenja. Ti su se subjekti upisali u registar transparentnosti i time se obvezali da će se pridržavati kodeksa ponašanja iz Priloga III. Sporazumu Europskog parlamenta i Europske komisije o registru transparentnosti za organizacije i samozaposlene osobe koje sudjeluju u oblikovanju i provedbi politike EU-a ⁽²⁾.
- (4) Uredba (EU) 2017/2394 primjenjuje se od 17. siječnja 2020. Ova bi se Odluka stoga trebala primjenjivati od sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* kako bi se dotičnim organizacijama omogućilo da se što prije uključe u mehanizam vanjskih upozorenja.
- (5) U skladu s člankom 27. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2394 provedeno je savjetovanje s državama članicama o subjektima obuhvaćenima ovom Odlukom,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ovlast za izdavanje vanjskog upozorenja u skladu u skladu s člankom 27. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2394 dodjeljuje se sljedećim subjektima:

⁽¹⁾ SL L 345, 27.12.2017., str. 1.⁽²⁾ SL L 277, 19.9.2014., str. 11.

- (a) Europskoj organizaciji za zaštitu potrošača (BEUC), identifikacijski broj u registru transparentnosti: 9505781573-45;
- (b) Konfederaciji obiteljskih organizacija u Europskoj uniji (COFACE), identifikacijski broj u registru transparentnosti: 93283396780-85;
- (c) Europskoj zajednici zadruga potrošača (EURO COOP), identifikacijski broj u registru transparentnosti: 3819438251-87.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)

ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR